

การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติที่มีต่อผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)
ของข้าราชการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

นางสาวธิดาพันธ์ โอชกะ
รหัสประจำตัว 44524924

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต สาขาการประชาสัมพันธ์
ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
พุทธศักราช 2546

กิตติกรรมประกาศ

ด้วยปีการศึกษา 2546 ภาคเรียนที่ 2 ทางภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้ทำการเปิดสอนรายวิชา 215303 การวิจัยเพื่อการประชาสัมพันธ์ และเพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจในรายวิชาดังกล่าว จึงมีการกำหนดให้ทำการวิจัย โดยผู้วิจัยได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติที่มีต่อผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา” เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการประชาสัมพันธ์ในเรื่องเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ในอนาคต

การวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความร่วมมืออย่างดียิ่งของข้าราชการในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และขอขอบคุณ อาจารย์สุธิดา ชีโนดม ที่กรุณาให้คำปรึกษาเป็นอย่างดีเสมอมา รวมถึงคณาจารย์ในภาควิชานิเทศศาสตร์ทุกท่าน

นางสาวธิชาพันธ์ โอชกะ

มีนาคม 2547

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติที่มีต่อผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการในเขตอำเภอเมืองจังหวัดฉะเชิงเทรา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ข้าราชการในเขตอำเภอเมืองจังหวัดฉะเชิงเทราจำนวน 200 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ไคสแควร์ (Chi-Square test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. หน่วยงานที่สังกัด, เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, อายุราชการของกลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) จากสื่อมวลชน สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ และสื่อบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
2. หน่วยงานที่สังกัด, เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, อายุราชการของกลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
3. หน่วยงานที่สังกัด, เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, อายุราชการของกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. ข้าราชการส่วนใหญ่ที่มีการเปิดรับข่าวสารที่ต่างกันมีผลทำให้ข้าราชการมีความรู้ที่ต่างกัน โดยข้าราชการที่ไม่มีการเปิดรับข่าวสารก็ไม่สามารถทราบถึงความรู้ที่มีต่อผู้ว่าราชการแบบบูรณาการและไม่สามารถตอบแบบสอบถามได้ถูกต้อง แต่ข้าราชการที่มีการเปิดรับข่าวสารมากก็สามารถที่จะตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ที่มีต่อผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ ได้อย่างถูกต้อง
5. ข้าราชการที่มีการเปิดรับข่าวสารที่ต่างกันมีผลทำให้ข้าราชการมีความรู้ที่ต่างกัน โดยข้าราชการที่ไม่มีการเปิดรับข่าวสารก็ไม่สามารถแสดงทัศนคติที่มีต่อผู้ว่าราชการแบบบูรณาการได้เนื่องจากไม่มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารในเรื่องนี้ แต่ข้าราชการที่มีการเปิดรับข่าวสารอย่างต่อเนื่องก็สามารถแสดงทัศนคติที่มีต่อผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ ได้อย่างสอดคล้องกับความรู้ที่ได้รับมา
6. ข้าราชการที่มีความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการที่ต่างกันทำให้ข้าราชการ มีทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการต่างกัน (ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน) เนื่องมาจากข้าราชการมีการเปิดรับข่าวสารที่แตกต่างกันเป็นผลให้ข้าราชการมีความรู้ที่แตกต่างกันจึงส่งผลต่อเนื่องมาถึงทัศนคติที่แตกต่างกันนั่นเอง โดยข้าราชการที่มีการเปิดรับข่าวสารมากก็ย่อมที่จะมีความรู้มากและสามารถแสดงทัศนคติออกมาโดยการตอบแบบสอบถาม แต่ผู้ที่ไม่มีการเปิดรับข่าวสารหรือเปิดรับข่าวสารน้อยก็จะแสดงทัศนคติที่ต่างกันอย่างชัดเจน

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	ก
บทคัดย่อ.....	ข
สารบัญ.....	ค
สารบัญตาราง.....	ง
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	5
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	5
สมมุติฐาน.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดเรื่องผู้ว่า CEO.....	7
แนวคิดเรื่องการเปิดรับข่าวสาร.....	9
แนวความคิดเกี่ยวกับความรู้ และทัศนคติ.....	13
แนวคิดเรื่องลักษณะทางประชากร.....	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	34
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	39
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องในการวิจัย.....	41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	45

บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	46
การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยแสดงผลเป็น ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน.....	47
การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ค่าสถิติ Chi – Squar.....	54
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	71
เรื่อง.....	71
วัตถุประสงค์.....	71
ผลการวิจัย.....	71
การทดสอบสมมติฐาน.....	73
การอภิปรายผล.....	76
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย.....	84

บรรณานุกรม
ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	ข้อมูลส่วนตัว.....	48
ตารางที่ 2	ข้อมูลส่วนตัวด้านเพศ.....	48
ตารางที่ 3	ข้อมูลส่วนตัวด้านอายุ.....	49
ตารางที่ 4	ข้อมูลส่วนตัวด้านระดับการศึกษา.....	49
ตารางที่ 5	ข้อมูลส่วนตัวด้านอายุราชการ.....	49
ตารางที่ 6	ข้อมูลส่วนตัวด้านระดับชั้นข้าราชการ.....	50
ตารางที่ 7	การเปิดรับข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO).....	51
ตารางที่ 8	ความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO).....	52
ตารางที่ 9	ทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO).....	53
ตารางที่ 10	ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานที่สังกัดกับการเปิดรับข่าวสาร โดยรวม.....	55
ตารางที่ 11	ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการเปิดรับข่าวสาร โดยรวม.....	56
ตารางที่ 12	ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการเปิดรับข่าวสาร โดยรวม.....	56
ตารางที่ 13	ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการเปิดรับข่าวสาร โดยรวม.....	57
ตารางที่ 14	ความสัมพันธ์ระหว่างอายุราชการกับการเปิดรับข่าวสาร โดยรวม.....	58
ตารางที่ 15	ความสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นข้าราชการกับการเปิดรับข่าวสาร โดยรวม.....	59
ตารางที่ 16	ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานที่สังกัดกับความรู้.....	60
ตารางที่ 17	ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความรู้.....	61
ตารางที่ 18	ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความรู้.....	61
ตารางที่ 19	ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับความรู้.....	62
ตารางที่ 20	ความสัมพันธ์ระหว่างอายุราชการกับความรู้.....	62
ตารางที่ 21	ความสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นข้าราชการกับความรู้.....	63
ตารางที่ 22	ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานที่สังกัดกับทัศนคติ.....	64
ตารางที่ 23	ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับทัศนคติ.....	65
ตารางที่ 24	ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับทัศนคติ.....	65
ตารางที่ 25	ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับทัศนคติ.....	66
ตารางที่ 26	ความสัมพันธ์ระหว่างอายุราชการกับทัศนคติ.....	66

ตารางที่ 27	ความสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นข้าราชการกับทัศนคติ.....	67
ตารางที่ 28	ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับโดยรวมที่เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) กับความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO).....	68
ตารางที่ 29	ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับโดยรวมที่เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) กับทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO).....	69
ตารางที่ 30	ความสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) กับทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO).....	70

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคก่อนที่ ฯพลฯ นายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตร จะขึ้นมาบริหารประเทศ การบริหารงานของผู้ว่าราชการจังหวัด ถือว่าไม่มีบทบาทในการบริหารงานมากเท่าที่ควร ไม่ว่าจะเป็น การมอบอำนาจในการสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติฯ ยังไม่มีแนวทางการมอบอำนาจที่ชัดเจน กลับขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของส่วนราชการ

ในการมอบอำนาจด้านการบริหารงานบุคคล ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจออกคำสั่งในเรื่องของการโยกย้าย การเพิ่มขึ้นเงินเดือน และการทำผิดวินัยของข้าราชการ โดยสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกราชการไว้ก่อน เพียงแค่ข้าราชการระดับ 8 ลงมาเท่านั้น ถ้าจะกล่าวให้เห็นชัดเจนก็คือผู้ว่าราชการจังหวัดไม่มีอำนาจเพียงพอที่จะออกคำสั่งในเรื่องการโยกย้าย การเพิ่มขึ้นเงินเดือน และการทำผิดวินัยของข้าราชการในระดับ 9 ขึ้นไป หรือหัวหน้าส่วนราชการภูมิภาค

อีกทั้งในด้านของการมอบอำนาจด้านการบริหารงบประมาณ ได้แก่ การโอนงบประมาณ การเปลี่ยนแปลงรูปแบบรายการก่อสร้าง การเพิ่มวงเงินประจำงวดรายการค่าครุภัณฑ์ฯ ในส่วนของการมอบอำนาจตามหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติในการบริหาร ได้แก่ งบประมาณตามโครงการถ่ายโอนงาน กิจกรรมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และในส่วนของมอบอำนาจในการบริหารงบประมาณเพิ่มขึ้นในการใช้เงินประจำงวดเหลือจ่าย¹

เนื่องจากการบริหารราชการส่วนภูมิภาคตามระบบราชการหรือระบบความคิดเดิม จะมีการบริหารแยก เป็นส่วน ๆ ตามระบบกระทรวง ทบวง กรม การพัฒนาจังหวัดหรือการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนี้ จังหวัดไม่มีเจ้าภาพที่จะพัฒนาแก้ไขได้จริง ๆ ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่สามารถที่จะมีอำนาจตัดสินใจเด็ดขาดต้องรอกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งเป็นเจ้าของเรื่อง ในการดำเนินงานต่าง ๆ ประกอบกับนโยบายของ ฯพลฯ นายกรัฐมนตรี ต้องการให้มีการพัฒนาจังหวัดเหมือนบริษัทขนาดใหญ่ ให้มีความเด็ดขาดรวดเร็วในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ จึงต้องมีเจ้าภาพที่แท้จริงเพื่อรับผิดชอบต่อการพัฒนาและแก้ปัญหายของจังหวัดอย่างเบ็ดเสร็จ ไม่ต้องรอสั่งการจากส่วนกลาง จึงต้องมีผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ซึ่งเปรียบเสมือนนายกฯเล็ก ที่มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารอยู่ในตัว ระบบผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ไม่ใช่ยึดอำนาจ แต่เป็นการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ภูมิภาคเพื่อตอบสนองประชาชนในพื้นที่ได้เร็วที่สุด ผู้ว่าราชการ

¹ Prateadthai . com, อินเทอร์เน็ต,(ออนไลน์), เข้าได้จาก : <http://prateadthai.com//ceo2003>

(วันที่ค้นข้อมูล : 12 พฤศจิกายน 2546)

แบบบูรณาการ (CEO) จะต้องเห็นปัญหาในจังหวัดทุกรายนี้ของพื้นที่ในจังหวัดและจะต้องเป็นผู้ดำเนินการบริหารการเปลี่ยนแปลงของคณะผู้บริหารจังหวัดซึ่งมาจากทุกกระทรวง ทบวง กรม ด้วย

CEO มาจากคำภาษาอังกฤษว่า Chief Executive Officer แปลว่า หัวหน้าเจ้าหน้าที่ในการบริหารหรือผู้นำสูงสุดในการบริหารกิจการต่าง ๆ หรือผู้มีบทบาทในการกำหนดนโยบายขององค์กร หมายถึง ผู้ว่าราชการจังหวัดที่มีการบริหารงานพัฒนาจังหวัดแบบบูรณาการ โดยจะมีการบูรณาการงานทุกกระทรวง ทบวง กรม ให้ผสมกลมกลืนไปด้วยกันงานทุกอย่างต้องเสร็จภายในจังหวัด ไม่ต้องขึ้นไปสู่ส่วนกลาง (กรุงเทพฯ) จะต้องเป็นผู้ดำเนินการบริหารการเปลี่ยนแปลง (Change Management) เพราะจะมีการเปลี่ยนแปลงการบริหารแบบคิดใหม่ทำใหม่ (Innovation) ผู้ว่าจะต้องเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงความคิดนี้จึงจะสำเร็จได้

จากแนวคิดและนโยบายของการบริหารแบบผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ดังกล่าวแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดทั้ง 75 จังหวัด และกรุงเทพมหานคร รวมเป็น 76 จังหวัด ซึ่งจะต้องเป็นผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) จึงต้องมีคุณสมบัติและคุณลักษณะ คือ มีความเป็นผู้นำ (Leader) เพราะในจังหวัดจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงหลายประการ ผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) จะต้องเป็นผู้ดำเนินการบริหารการเปลี่ยนแปลง (Change Management) ถ้าคิดใหม่ทำใหม่ (Innovation) ถ้าคิดนอกกรอบ (Out the Box) เมื่อมีความเป็นผู้นำแล้ว ก็ต้องเป็นผู้สอน (Coacher) ที่ดีด้วยเพราะระบบราชการแบบเดิมจะรอกการสั่งการจากส่วนกลาง ผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) จะต้องเป็นผู้บอกกล่าวเป็นผู้สอนการกระทำเพื่อเป็นตัวอย่างให้กับส่วนราชการอื่น ๆ รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องในจังหวัดทั้งหมด จะต้องใช้วิชาการ ใช้หลักวิทยาศาสตร์ ในการดำเนินงานจึงจะเป็น Coacher ได้ จากนั้นผู้ว่า CEO ก็จะต้องมีความเป็น ผู้จัดการ (Manager) เพราะต้องจะมีการเปลี่ยนแปลงระบบใหม่ในจังหวัด ผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) จึงเป็น เหมือนผู้จัดการที่จะต้องมีการบริหารจัดการ (Manager) เพื่อการดำเนินงาน เป็นไปในทิศทางนโยบายของนายกรัฐมนตรีและตามระเบียบแนวทางของคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการด้วย (กพร.)²

ผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ(CEO)นั้นจะมีอำนาจในการบริหารและการจัดงบประมาณ ลงสู่จังหวัด โดยจะเป็นการมอบอำนาจของนายกรัฐมนตรีให้ผู้ว่า CEO ซึ่งเปรียบเสมือนนายกฯ เล็กของจังหวัด และจะได้รับมอบอำนาจจากกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ เพื่อให้สามารถบริหารงานคนและเงินได้อย่างคล่องตัว ในส่วนการบริหารงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นั้น จะเป็นการเสริมการทำงาน และร่วมกันทำงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปก

² อินเทอร์เน็ต,(ออนไลน์), เข้าได้จาก : <http://www.Khonthai/others/CEO.htm>

(วันที่ค้นข้อมูล : 12 พฤศจิกายน 2546)

ครองส่วนท้องถิ่นจะมีโอกาสเข้ามาเป็นคณะกรรมการของจังหวัด (Board) และอะไรที่เกินขีดความสามารถของการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขอความช่วยเหลือจาก Board ของ CEO ได้ และการวางแผนพัฒนาจังหวัดสามารถร่วมวางแผนพัฒนา กำหนดยุทธศาสตร์ให้การทำงานส่งเสริมซึ่งกันและกันได้ ส่วนในเรื่องของงบประมาณที่จะมาจังหวัดจะแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ งบประมาณจากกระทรวง ทบวง กรม เดิมที่เคยส่งให้หน่วยราชการต่าง ๆ งบกลางของประเทศ งบที่จะมอบให้โดยตรงเพื่อไปคิดโครงการที่จะพัฒนาจังหวัด และด้วยเหตุที่ว่าการบริหารงานบุคคลนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ว่า CEO จะต้องเอาใจใส่ดูแล เนื่องจากใกล้ชิดกับทุกฝ่ายมากกว่าส่วนกลาง คณะรัฐมนตรีจึงพิจารณาการมอบอำนาจ ด้านการบริหารงานบุคคลให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทำหน้าที่ CEO ตามที่สำนักงาน ก.พ. สำนักพัฒนาระบบบำนาญตำแหน่งและค่าตอบแทนเสนอ แล้วมีมติให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) ใช้การบริหารงานแบบบูรณาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 เป็นต้นไป โดยกำหนดวิธิตำเนินการเพื่อเพิ่มความสามารถการบริหารกำลังคนของจังหวัด

การบริหารงานแบบผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) จะเริ่ม 1 ตุลาคม 2546 โดยจะมีการประเมินผลเป็นระยะ ๆ กพร. จึงได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เปิดกระบวนการทัศน์ สร้างองค์ความรู้ เตรียมความพร้อม (ส.ค. - ก.ย.40) เป็นขั้นตอน การพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์โลกในมิติต่าง ๆ และแนวโน้มในอนาคต อันมีผลกระทบต่อ การกำหนดยุทธศาสตร์ของประเทศไทยในระดับต่าง ๆ ทั้งระดับชาติ (National agenda) ระดับภูมิภาค และระดับจังหวัด หรือหน่วยงาน รวมทั้งศึกษาวิเคราะห์เทคนิคการบริหารจัดการองค์การสมัยใหม่ที่เป็นสากล เพื่อเตรียมพร้อมที่จะต้องกำหนดยุทธศาสตร์ของหน่วยงานเพื่อรองรับ อันเป็นภารกิจของผู้นำการบริหารการเปลี่ยนแปลง (Change management leaders) และสำรวจสมรรถนะการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงของตนเอง

ขั้นตอนที่ 2 จัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนา และนำเสนอคณะรัฐมนตรี (ก.ย.-ต.ค.40) เป็นขั้นตอนการให้นักบริหาร/ผู้ว่าราชการจังหวัดที่อยู่ในกลุ่มภารกิจ หรืออนุภูมิภาคเดียวกัน นำองค์ความรู้ที่ได้รับจากขั้นตอนที่ 1 ไปเชื่อมการพัฒนาในระดับประเทศไปสู่กลุ่มภารกิจหรือ อนุภาค และไปสู่ระดับจังหวัดหรือหน่วยงาน โดยกำหนดให้มีการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการอย่างน้อย 2 ครั้ง ซึ่งครั้งแรกจะเป็นการประชุมเชิงปฏิบัติการระดับกลุ่มภารกิจ หรืออนุภูมิภาค และเมื่อได้ยุทธศาสตร์ของกลุ่มภารกิจ หรืออนุภูมิภาคแล้ว ให้นักบริหาร/ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่ละคนไปจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ ระดับหน่วยงาน/จังหวัดร่วมกับ ผู้รับบริการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholders) หมายรวมถึงจากภาครัฐ เอกชน ประชาชน และชุมชน เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน/จังหวัด (แผนกลยุทธ์ ตัวชี้วัด แผนปฏิบัติการ ฯ) ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติระดับต่าง ๆ ตลอดจนสอดคล้องตามหลักการของร่างพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2545 นักบริหาร/ผู้ว่าราชการจังหวัดนำยุทธศาสตร์ของกลุ่ม

ภารกิจ หรือ อนุภูมิภาค และหน่วยงาน หรือ จังหวัด และพิมพ์เขียวเพื่อการเปลี่ยนแปลง (Blueprint for Change) ที่ได้เสนอแก่คณะรัฐมนตรี ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานพิจารณา

ทั้งนี้ กรณีกลุ่มผู้ว่าราชการจังหวัด จะมีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารกลุ่มจังหวัด ภายใต้การกำกับดูแลของรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย โดยองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดที่มีภารกิจในยุทธศาสตร์เดียวกัน หรือคล้ายคลึงกัน ทำงานร่วมกันแบบผสมผสาน (matrix organization) โดยอาจแบ่งกลุ่มภารกิจในเบื้องต้นออกเป็น 9 กลุ่มตามลักษณะพื้นที่

ขั้นตอนที่ 3 ทำความตกลงว่าด้วยผลงาน และนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติจริง (ตค.46) เมื่อยุทธศาสตร์ของกลุ่มภารกิจ หรือ อนุภูมิภาค และหน่วยงาน หรือ จังหวัด และพิมพ์เขียวเพื่อการเปลี่ยนแปลงที่เสนอแก่คณะรัฐมนตรีผ่านความเห็นชอบแล้วนักบริหาร/ผู้ว่าราชการจังหวัดจะต้องจัดทำข้อตกลงว่าด้วย ผลงานกับฝ่ายบริหารตามที่กำหนดในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2546-2550) ที่กำหนดให้มีการจัดทำข้อตกลงว่าด้วยผลงานดังกล่าว นักบริหาร/ผู้ว่าราชการจังหวัดนำยุทธศาสตร์และพิมพ์เขียวเพื่อการเปลี่ยนแปลงไปสู่การปฏิบัติจริง ในหน่วยงาน โดยให้ระยะเวลาในการดำเนินการ 9-12 เดือน ในขั้นตอนนี้ ทีมที่ปรึกษา และสำนักงาน ก.พ.ร. จะให้คำปรึกษาแนะนำตลอดระยะเวลาดำเนินการ

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินผลการเรียนรู้ และประสบการณ์ (มี.ค และ ก.ย.47) เป็นขั้นตอนที่ผู้บริหารระดับสูงจะนำเสนอผลงานเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ในการบริหารการเปลี่ยนแปลง (change management) โดย สำนักงาน ก.พ.ร. จะร่วมกับสถาบันด้านการประเมินผลอิสระหรือสถาบันการศึกษา ตรวจสอบประเมินผลงานตามข้อตกลงที่จัดทำไว้กับฝ่ายบริหาร (จากขั้นตอนที่ 3) และนำไปสู่การได้รับรางวัล (rewards) เพื่อมอบรางวัลให้ผู้บริหารและหน่วยงานที่มีผลการปฏิบัติงานตามกำหนด

ดังนั้นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบการสื่อสารที่เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องของการปรับเปลี่ยนผู้ว่าราชการในอดีตให้เป็นผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) และเพื่อเป็นประโยชน์กับผู้ที่กำลังสนใจ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการนำเสนอข้อมูลกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ด้วยเหตุผลดังกล่าว การศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ(CEO) ของข้าราชการในอำเภอเมืองจังหวัดฉะเชิงเทรา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการในเขตอำเภอเมือง ของจังหวัดฉะเชิงเทรา

2. เพื่อศึกษาถึงความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการในเขตอำเภอเมือง ของจังหวัดฉะเชิงเทรา

3. เพื่อศึกษา ทักษะเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการในเขตอำเภอเมือง ของจังหวัดฉะเชิงเทรา

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ศึกษาถึงการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติ ที่มีต่อผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) โดยมุ่งศึกษาเฉพาะ ข้าราชการในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

การเปิดรับข่าวสาร หมายถึง ความถี่ในการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร จากสื่อประเภทต่าง ๆ ที่เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)

ทัศนคติ หมายถึง สภาวะที่ข้าราชการมีความรู้สึกตอบสนองในเรื่องผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) เป็นไปในทิศทางที่ยอมรับ หรือ ไม่ยอมรับ แบ่งออกเป็นทัศนคติในทางบวก คือ เห็นด้วย และทัศนคติในทางลบ คือ ไม่เห็นด้วย และไม่แสดงความคิดเห็น หรือเฉยๆ

ข้าราชการ หมายถึง ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการฝ่ายอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการครูตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู ข้าราชการรัฐสภาสามัญตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ข้าราชการตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ ข้าราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร ข้าราชการศาลรัฐธรรมนูญ ข้าราชการตุลาการศาลปกครอง ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และข้าราชการสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

ระดับชั้นข้าราชการ หมายถึง ตำแหน่งต่าง ๆ ของข้าราชการ มาจากระบบการจำแนกตำแหน่ง (Position Classification หรือ P.C.) ที่ถือตำแหน่งหน้าที่และความรับผิดชอบ ลักษณะงานที่ปฏิบัติและคุณวุฒิเป็นหลักในการจัดระดับเงินเดือนมีผลให้บุคคลสามารถนำตนเองก้าวไปสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น ตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนดอย่างยุติธรรม

ผู้ว่า CEO หมายถึง ผู้ว่าราชการจังหวัดที่มีการบริหารงานพัฒนาจังหวัดแบบบูรณาการ โดยจะมีการบูรณาการงานทุกกระทรวง ทบวง กรม ให้ผสมกลมกลืนไปด้วยกันงานทุกอย่างต้อง

เสร็จภายในจังหวัด ไม่ต้องขึ้นไปสู่ส่วนกลาง (กรุงเทพฯ) เป็น การบริหารแบบคิดใหม่ทำใหม่ (Innovation)

ความรู้ หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจใน เรื่องราว ข้อเท็จจริงตลอดจนปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้ว่า CEO

ลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ ระดับชั้นของข้าราชการ การในอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

สื่อ หมายถึง สื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจที่ทางข้าราชการใช้ในการสื่อสาร

สื่อเฉพาะกิจ ได้แก่ หนังสือเวียน วารสารข่าว รายงานประจำปี การจัดอบรมข้าราชการในเรื่องเกี่ยวกับผู้ว่า CEO

สมมติฐาน

1. ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับผู้ว่าราชการการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน
2. ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ ความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน
3. ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ ทักษะคิดเกี่ยวกับผู้ว่าราชการการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน
4. การเปิดรับข่าวสารที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ ความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน
5. การเปิดรับข่าวสารที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ ทักษะคิดเกี่ยวกับผู้ว่าราชการการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน
6. ความรู้ที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ ทักษะคิดเกี่ยวกับผู้ว่าราชการการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์แก่การพัฒนากระบวนการสื่อสาร เพื่อเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับผู้ว่าราชการการแบบบูรณาการ (CEO)
2. ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อองค์กรต่าง ๆ ซึ่งจะสามารถนำผลการวิจัยที่พบนี้ ไปปรับใช้กับการพัฒนาสื่อ ทั้งสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างแท้จริง
3. สามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาไปปรับใช้เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ และงานวิจัยอื่น ๆ ต่อไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติที่มีต่อผู้ว่า CEO ของข้าราชการในอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา” ดังนั้นผู้วิจัยได้ใช้แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่อไปนี้เป็นการรอบในการอ้างอิง

1. แนวคิดเรื่องผู้ว่า CEO
2. แนวคิดเรื่องการเปิดรับข่าวสาร
3. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้และทัศนคติ
4. แนวคิดเรื่องลักษณะทางประชากร
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเรื่องผู้ว่า CEO

ซีอีโอ (CEO) เป็นระบบของธุรกิจอเมริกัน ที่นิยมการบริหารงานที่ค่อนข้างเด็ดขาด รวดเร็วและการตัดสินใจฉับพลันไม่ยุ่งงำ เพราะในวงการค้านั้นต้องฉกชิง และฉวยโอกาสทุกรูปแบบไม่ว่าจะเป็นการผลิต หรือการช่วงชิงการตลาดของผลผลิต และในขณะเดียวกัน ก็ต้องดูแลควบคุมการใช้บุคลากรให้เต็มศักยภาพ และทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถผลิตภัณฑ์ของบริษัทให้เป็นที่ถูกใจลูกค้า ด้วยต้นทุนที่ต่ำ หรือลดต้นทุนและยังมีกำไรมากเท่าไรก็ยิ่งดี

ที่มาที่ไปของแนวคิดการจัดการบริหารงานแบบ CEO ของรัฐบาลเนื่องจาก

1. รัฐบาลจะต้องเลิกแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนประจำวันของชาวบ้าน กลุ่มมวลชน - ชุมชนต่าง ๆ เป็นเรื่องของผู้ว่าราชการจังหวัด ที่สามารถแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้ ซึ่งนายกรัฐมนตรีจะใช้เวลาในการสร้างความมั่งคั่งให้กับระบบธุรกิจของชาติ ไม่ใช่มาดูแลเรื่องปลีกย่อยในระดับท้องถิ่น

³ อินเทอร์เน็ต,(ออนไลน์), เข้าได้จาก : <http://www.Khonthai/others/CEO.htm>

(วันที่ค้นข้อมูล : 12 พฤศจิกายน 2546)

2. ขณะนี้การเคลื่อนไหวประท้วงหน้าทำเนียบรัฐบาลเป็นจำนวนมาก จากกลุ่มเกษตรกร เรื่องผลผลิตราคาตกต่ำ และกลุ่มมวลชนจากจังหวัดต่าง ๆ ที่เดินขบวนไปประท้วงสืบเนื่องจาก ปัญหาต่าง ๆ ในจังหวัดของตนเอง ทำให้นายกรัฐมนตรีต้องลงมาแก้ไขปัญหาทั้งเดือน และการแก้ปัญหาหารายวันจากเหตุดังกล่าวเป็นอุปสรรคต่อเวลา ไม่มีเวลาที่ทุ่มเทต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติในภาพรวมให้มั่งคั่ง

3. ปัญหาสำคัญที่รัฐบาลอยากรู้ เช่น ปัญหายาเสพติดต้องมาตามเรื่องจากตำรวจ - สาธารณสุข - และกรมการปกครองซึ่งมีหลายหน่วย ซึ่งมันเป็นเรื่องวุ่นวาย ซักช้า รัฐบาลอยากให้มีเจ้าภาพเรื่องนี้ในแต่ละจังหวัด มาตามเรื่องที่ ผู้ว่าราชการจังหวัด จะรู้เรื่อง ก็จะจับทันที ซึ่งนายกฯ ต้องการตัวนี้ เป็นการลดเวลาและขั้นตอนทางธุรการ ทางหนังสือต่างๆ

4. ในเรื่องการแก้ไขปัญหา เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาเรื่องการป้องกันในรูปแบบต่าง ๆ และต่างคนต่างคิดของงบประมาณในแนวราบเอามาใช้แก้ไขปัญหา ซึ่งน่าจะมีการบูรณาการร่วมกัน ได้ไม่ใช่แยกกันทำ

ความมุ่งหมาย (แผนการพัฒนาจังหวัดรูปแบบใหม่)

1. เป็นแนวคิดของนายกรัฐมนตรี คิดจากภาคเอกชน/ผู้บริหารสูงสุด
2. เกิดประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายได้รวดเร็ว
3. สิ่งที่ได้เข้าไปเป็นการทดลอง จะต้องรู้ว่าได้ผลหรือไม่ได้ผล โดยจะต้องมีการทำจังหวัดเปรียบเทียบ เพื่อให้รู้ว่าผลสามารถใช้ยืนยันว่า สิ่งที่สามารถนำมาใช้
4. ใช้ง่าย - รวดเร็ว - มีการบูรณาการระดับปฏิบัติด้วยกัน
5. เป็นการให้อธิบดีต่าง ๆ ซึ่งอยู่ส่วนกลาง ได้คลายอำนาจออกมาสู่ท้องถิ่น เพื่อให้มีการแก้ไข ยุติปัญหาในระดับท้องถิ่นได้ เพราะอธิบดีไม่สามารถลงมาบริหารงานแก้ไข ปัญหา ความเดือดร้อนของประชาชนได้ถึงท้องถิ่น

ความหมายของการทำงาน

1. ทำงานโดยมีเป้าหมายชัดเจน สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของชาติ และสภาพปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่

2. ทำงานโดยยึดหลักความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ตาม บทบัญญัติและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

3. มีระบบตรวจสอบติดตามประเมินผล เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินการ

2. แนวคิดเรื่องการเปิดรับข่าวสาร

ในการทำวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับผู้ว่าแบบบูรณาการ หรือผู้ว่า CEO โดยพิจารณาข้าราชการไทย ในอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ในฐานะที่เป็นผู้รับสารที่ทาง สำนักนายกรัฐมนตรี ตั้งใจส่งไปให้โดยผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงขอก้าวถึงแนวคิดที่มองในเชิงผู้รับสารเป็นสำคัญ

แต่เดิมการวิจัยทางการสื่อสารมักมุ่งเน้นไปที่ผู้ส่งสาร และผลของสื่อที่มีต่อผู้รับสาร ต่อมาในระยะหลังได้มีผู้ศึกษาพบว่า ผู้รับสารมิใช่ผู้ถูกกระทำ หรือถูกป้อนแต่ฝ่ายเดียว แต่ผู้รับสารก็มีบทบาทในการเลือกเปิดรับ มีบทบาทในการโต้ตอบข่าวสารต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน อยู่ตลอดเวลาเช่นกัน

ดังนั้นผู้รับสารจึงกลายเป็นองค์ประกอบสำคัญของกระบวนการการสื่อสารที่นักนิเทศศาสตร์หันมาสนใจศึกษาเป็นอย่างมาก โดยมองว่าผู้รับสาร คือ เป้าหมายสำคัญของการสื่อสาร ในการสื่อสารแต่ละครั้งอาจวัดผลได้จากผู้รับสาร ผู้รับสารจึงเป็นส่วนที่ทำให้กระบวนการสื่อสารครบถ้วนสมบูรณ์

ชาร์ลส์ อัทคิน⁴ (Charles K. Atkin) กล่าวว่า บุคคลที่เปิดรับข่าวสารมากกว่า ย่อมมีหูตากว้างไกล มีความรู้ความเข้าใจในสภาพแวดล้อม และเป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์กว่า บุคคลที่เปิดรับข่าวสารน้อย (New Model For Mass Communication Research)

⁴ Charles K. Atkin (อ้างในอาภาพร เอกวัฒน์กิจ, “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของข้าราชการไทย เกี่ยวกับการลงทุนของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)”, 2540), น.37

คอลิน เชอร์รี่ (Colin Cherry) กล่าวว่า การสื่อสารของมนุษย์ เป็นการทำให้แบ่งปันสารกัน ระหว่างนี้จะก่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจ และกระทำการที่ประสานสอดคล้องกัน

ดังนั้น เมื่อพิจารณาตามแนวคิดข้างต้น อาจกล่าวได้ว่า เมื่อบุคคลมีการเปิดรับข่าวสารมากเท่าใด บุคคลนั้นก็จะมีความรู้ และความเข้าใจแหล่งสาร และมีการตัดสินใจ และมีการทำกิจกรรมประสานสอดคล้องกันมากเท่านั้น นำมาเขียนเป็นแผนภูมิ ดังนี้

แผนภูมิที่ 1

แสดงผลของการเปิดรับข่าวสาร

ข่าวสาร ----- ความรู้ความเข้าใจ ----- การทำกิจกรรมที่ประสานสอดคล้อง

สำหรับแนวความคิดกับการเปิดรับข่าวสารที่สามารถนำมาประกอบการศึกษาได้แก่

กระบวนการในการเปิดรับข่าวสาร

โจเซฟ ที แคลปเปอร์⁶ (Joseph T. Klaper) ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับกระบวนการเลือกรับสารของมนุษย์ว่า บุคคลมีกระบวนการเลือกรับสารของตนเอง (Selectivity Process) คือ บุคคลจะเลือกเปิดรับสาร (Selective Exposure) ที่ตรงกับความเห็นที่มีอยู่แต่เดิมแล้ว แลเลือกรับรู้ (Selective perception) เฉพาะสารที่มีความหมายสอดคล้องกับความคิดเห็น รวมทั้งเลือกที่จะเก็บรักษาสาร (Selective Retention) ที่สอดคล้องกับความคิดมากกว่าสิ่งที่ไม่เห็นด้วย

⁵ Colin Cherry (อ้างในอาภาพร เอกวัฒนกิจ , “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของข้าราชการไทยเกี่ยวกับการลงทุนของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)”, 2540), น.38

⁶ Joseph T. Klapper, *The Effect of Mass Communication*, (New York : The Free Press, 1967), p.49. (อ้างในอาภาพร เอกวัฒนกิจ , “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของข้าราชการไทยเกี่ยวกับการลงทุนของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)”, 2540), น.38

กระบวนการเลือกสรรเปรียบเสมือนเครื่องกรอง (Filter) ข่าวสารในการรับรู้ของมนุษย์ซึ่งประกอบด้วยการกรอง 3 ขั้นตอน ดังนี้คือ

1. การเลือกเปิดรับหรือเลือกสนใจ (Selective Exposure) หมายถึงแนวโน้มที่ผู้รับสารจะเลือกสนใจหรือเปิดรับข่าวสารจาก แหล่งหนึ่งแหล่งใดที่มีอยู่ด้วยกันหลายแห่ง ทฤษฎีนี้พบว่าบุคคลมักจะแสวงหาข่าวสารเพื่อสนับสนุนทัศนคติเดิมที่มีอยู่ และหลีกเลี่ยงข่าวสารที่ขัดแย้งกับความรู้สึกนึกคิดเดิมของตนเอง ทั้งนี้เพราะการรับข่าวสารใหม่ที่ไม่ลงรอย หรือไม่สอดคล้องกับความรู้ความเข้าใจ หรือทัศนคติเดิมที่มีอยู่แล้วจะเกิดภาวะทางจิตใจที่ไม่สมดุล หรือมีความไม่สบายใจ ดังนั้น การที่จะลด หรือหลีกเลี่ยงภาวะดังกล่าวได้ ก็ต้องแสวงหาข่าวสารเลือกเฉพาะข่าวสารที่ลงรอยกับความคิดเดิมของตน และเมื่อบุคคลได้ตัดสินใจเรื่องหนึ่งเรื่องใดที่มีความได้เปรียบเสียเปรียบก้ำกึ่งกัน บุคคลย่อมมีแนวโน้มที่จะแสวงหาข่าวสารที่สนับสนุนการตัดสินใจนั้น ๆ มากกว่าที่จะแสวงหาข่าวสารที่ขัดกับสิ่งที่ทำลงไป
2. การเลือกรับรู้หรือตีความ (Selective Perception or Selective Interpretation) กระบวนการกลั่นกรองขั้นต่อมาเมื่อบุคคลรับข่าวสารจากแหล่งใดแหล่งหนึ่งแล้ว ผู้รับสารแต่ละคนอาจจะตีความหมายข่าวสารชิ้นเดียวกันที่ส่งผ่านสื่อมวลชนได้ไม่ตรงกันความหมายของข่าวสารที่ส่งไปจึงไม่ได้อยู่ที่ตัวอักษรรูปภาพหรือคำพูดเท่านั้น แต่อยู่ที่ผู้รับสารจะเลือกรับรู้ หรือเลือกตีความหมายตามความเข้าใจของตนเอง ตามทัศนคติ ตามประสบการณ์ความเชื่อ ตามความต้องการความคาดหวัง หรือตามแรงจูงใจ เป็นต้น
3. กระบวนการเลือกจดจำ (Selective Retention) เป็นแนวโน้มในการเลือกจดจำข่าวสารเฉพาะส่วนที่ตรงกับความสนใจ ความต้องการ และทัศนคติของตนเอง โดยมักจะลืมในสิ่งที่ตนเองไม่สนใจหรือไม่ได้เห็นด้วยได้ง่าย

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร

David Berlo⁷ ได้เสนอไว้ในกระบวนการติดต่อสื่อสารว่า ระหว่างผู้ส่งสาร และผู้รับสารต้อง อาศัยขอบเขตแห่งความรู้ หรือขอบเขตแห่งประสบการณ์ของผู้รับสาร และผู้ส่งสาร ในการเปิดรับข่าวสาร ของบุคคลในอันที่จะเข้าใจข่าวสารได้มากน้อยเพียงใด ก็ย่อมขึ้นอยู่กับขอบเขตแห่งความรู้ และประสบการณ์ของผู้รับสารด้วย

สำหรับขอบเขตแห่งประสบการณ์นี้ย่อมขึ้นกับระบบสังคม และวัฒนธรรมตลอดจนภูมิหลังต่าง ๆ ซึ่งแยกเป็นปัจจัยต่าง ๆ ได้ดังนี้

- ทักษะหรือความชำนาญในการสื่อสาร (Communication Skills) อันเป็นทักษะในการอ่านและฟังของผู้รับสาร เช่น การอ่านหนังสือของบุคคลในแต่ละวัน หรือระดับการศึกษาต่างกันย่อมมีความสามารถ ความเร็วในการอ่าน ตลอดจนการเข้าใจในสาระข่าวนั้นต่างกันด้วย
- ทักษะของผู้รับสาร (Attitude) ซึ่งจะมีต่อข่าวสาร เรื่องราวที่ได้รับ และทัศนคติที่มีต่อผู้ส่งสารตัวอย่างเช่น ผู้รับสารมีทัศนคติไม่ดีต่อหน่วยงานที่เป็นผู้ส่งสาร ผู้รับก็ย่อมมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อข่าวสาร และปฏิเสธการรับข่าวสาร
- ระดับความรู้ของผู้รับสาร (Knowledge) การที่จะทำความเข้าใจข่าวสาร เรื่องราวที่จะรับหรือทำความเข้าใจต่อสิ่งที่ได้พบเห็น คนที่มีความรู้มาก ย่อมเข้าใจ ข่าวสารเรื่องราวต่าง ๆ ได้เร็วกว่าผู้ที่มีรู้น้อย
- ระบบสังคมวัฒนธรรม (Social System and Culture) ซึ่งจะมีผลต่อการแปลหรือการตีความของผู้รับสาร ที่คนเรามาจากสังคมที่ต่างกัน หรือภูมิหลังวัฒนธรรมประเพณีที่ต่างกัน ย่อมตีความเรื่องราวข่าวสารที่ได้รับมาแตกต่างกันไปด้วย ตามระบบสังคมและวัฒนธรรมที่เขาเป็นอยู่
- ความต้องการของผู้รับสาร เนื่องจากในสังคมปัจจุบัน มีการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ แก่กัน ข่าวสารนั้นมีความหมายหลายประเภทผู้รับสารแต่ละบุคคลหรือกลุ่มจะเลือกรับเฉพาะข่าวสารที่มีสาระตรงกันกับความสนใจความต้องการ หรือวัตถุประสงค์ที่เป็นเป้าหมายของแต่ละคน และสนใจจดจำส่วนนั้น ๆ มากเป็นพิเศษ

⁷ David Berlo, *The Process of Communication*, (New York : Rinehart and Winston Inc., 1960), p.11.(อ้างใน อภาพร เอกวัฒนกิจ , “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของข้าราชการไทยเกี่ยวกับการลงทุนของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)”, 2540),น.41

กล่าวโดยสรุปคือ บุคคลจะมีการเลือกเปิดรับข่าวสาร เพื่อตอบสนองความต้องการ และสอดคล้องกับความคิดเดิมของแต่ละบุคคล ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามขอบเขตแห่ง ประสบการณ์

3. แนวความคิดเกี่ยวกับความรู้ และทัศนคติ

3.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้

การรับรู้ทางการสื่อสาร และการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เกือบจะเป็นไปไม่ได้เลยที่จะกล่าวถึงการสื่อสารโดยไม่กล่าวถึงการเรียนรู้ การสอนเป็นผลมาจากกระบวนการของการเรียนรู้ และการเรียนรู้ก็เป็นผลอย่างหนึ่งของการสื่อสาร นักสังคมศาสตร์หลายท่านได้ เน้นถึงหลักการของการเรียนรู้บางประการ ซึ่งเป็นประโยชน์มากสำหรับการทำการสื่อสาร กล่าวคือ

1. บุคคลจะมีความสามารถในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ดังนั้นในการศึกษาเรื่องราวใด ๆ ก็ตาม จำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงลักษณะของกลุ่มเป้าหมาย เป็นต้นว่า คนหนุ่มสาว จะเรียนรู้ได้เร็วกว่าคนแก่ คนฉลาดเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่ซับซ้อนได้ง่ายกว่าคนโง่ เป็นต้น
2. การเรียนรู้ความสัมพันธ์กับการตอบสนองทางอารมณ์ โดยทั่วไปแล้วการสรรเสริญจะ ให้ประสิทธิภาพในการเรียนรู้มากกว่าการทำโทษ แต่บางครั้งการถูกทำโทษก็จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีเช่นเดียวกัน ถ้ามีการกระตุ้นให้เกิดการตอบสนองทางอารมณ์ อย่างรุนแรง เนื่องจากคนเรามักจะเรียนรู้ภายหลังจากได้รับความเจ็บปวดเสมอ
3. การแสดงให้เห็นว่าควรทำอย่างไร ดีกว่าการบอกเฉย ๆ เพราะการแสดงถึงวิธีการให้ผู้รับสารเห็นว่าควรทำอย่างไร เป็นวิธีที่ดีที่สุดในการให้การเรียนรู้ในเรื่องที่ซับซ้อน
4. ทัศนคติที่ผู้รับมีต่อผู้ส่งสาร จะมีผลต่อทัศนคติที่มีต่อสารนั้นด้วย บางครั้งการที่บอกว่า “ใครเป็นคนพูด” มีความสำคัญพอ ๆ กับบอกว่า “พูดว่าอะไร” อย่างไรก็ตามในระยะยาวตัวสารจะมีความสำคัญมากกว่า
5. ความจำมีความสำคัญกับความใหม่สด เรามักจะจำและมีการตอบสนองต่อข่าวสารที่ เพิ่งได้รับสด ๆ และการให้ข่าวสารซ้ำ ๆ กัน จะก่อให้เกิดการจดจำ และเก็บสารนั้นไว้
6. การมีส่วนร่วมทำให้เกิดการเรียนรู้ คนเราจะเรียนรู้ได้ดีขึ้นเมื่อ ได้มีการทดลองทำ

⁸ Read, Hadley, Communication : Method All Media, (Urbana : University of Illinois Press, 1972),p.34-41.

(อ้างในอาภาพร เอกวิณกิจ , “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของข้าราชการไทยเกี่ยวกับการลงทุนของ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)”, 2540),น.42-43

7. การนำเสนอด้วยวิธีแปลกใหม่ที่เป็นการกระตุ้นให้เกิดการตอบสนองทางอารมณ์สูง จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้มากกว่าการนำเสนอด้วยวิธีธรรมดา

ครอนบาค⁹ (Cronbach) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมที่ได้รับมาจากประสบการณ์ ซึ่งองค์ประกอบของการเรียนรู้มีดังนี้

1. ความสามารถทางสติปัญญาในการเรียนรู้ใด ๆ ก็ตาม ถ้าผู้เรียนขาดความสามารถทางสติปัญญา ย่อมทำให้การเรียนรู้ครั้งนั้น ๆ ไม่ได้ผล หรือเรียนรู้ไม่ได้เลย การเรียนรู้สิ่งใดก็ตาม จำต้องคำนึงถึงความสามารถทางสติปัญญาของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถของเด็กที่มีอายุแรกเกิดจนถึงอายุ 18 ปี จะเป็นช่วงที่มีพัฒนาการทางด้านระดับสติปัญญาอย่างรวดเร็ว เด็กแต่ละคนจะมีพัฒนาการทางสติปัญญาแตกต่างกัน ดังนั้น ทำให้การเรียนรู้ของบุคคลที่มีระดับสติปัญญาแตกต่างกัน จะมีการเรียนรู้ที่แตกต่างกันออกไป
2. แรงจูงใจ แรงจูงใจของแต่ละคนจะมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป เมื่อแต่ละบุคคลมีแรงจูงใจที่แตกต่างกันออกไป จะทำให้ความจำ แรงขับ ความต้องการ เป้าหมาย หรือแรงกระตุ้นของแต่ละบุคคลนั้น มีการรับรู้ที่แตกต่างกันออกไป

แรงจูงใจในการเรียนรู้ อาจเกิดได้ด้วยสาเหตุ 2 ประการ คือ

- แรงจูงใจ เนื่องจากตัวผู้เรียน ลักษณะแรงจูงใจประเภทนี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติ ความต้องการ ลักษณะนิสัยของบุคคลนั่นเอง
- แรงจูงใจ อันเป็นผลเนื่องมาจากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มาบังคับให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เช่น การได้รับการเสริมแรง สถานการณ์ที่น่าสนใจ ฯลฯ สิ่ง เหล่านี้จะช่วยให้เกิดแรงจูงใจได้ง่าย

3. การจำและการลืม การจำจะช่วยให้การเรียนรู้ประสบผลสำเร็จได้รวดเร็วขึ้น ส่วนการลืมจะเป็นอุปสรรคที่ทำให้เกิดการลืมเลือน หรือทำให้การเรียนรู้ไม่เกิดขึ้น ลักษณะการจำ เกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนได้มีการเรียนรู้ และมีการรับรู้เข้าไปสะสมในสมอง บางครั้งอาจจะมีความรู้สึกทางอารมณ์เข้ามาผสม กลายเป็นความประทับใจ ซึ่งความประทับใจนี้มีผลต่อความจำทั้งสิ้น

⁹ Cronbach(อ้างในอาภาพร เอกวัฒน์กิจ , “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของข้าราชการไทยเกี่ยวกับการลงทุนของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)”, 2540),น.43

4. ความสนใจ ความสนใจมีส่วนทำให้ผู้เรียน เรียนรู้ได้เร็วขึ้น แต่ถ้าผู้เรียนไม่มี ความสนใจแล้วจะทำให้ขาดความตั้งใจ และทำให้การเรียนรู้นั้น ๆ ไม่มีประสิทธิภาพ

แพทริก เมเรดิท¹⁰ (Patrick Meredith) ได้พูดถึง “ความรู้” ว่า จำเป็นต้องมีองค์ประกอบ 2 ประการคือ ความเข้าใจ (Understanding) และการคงอยู่ (Retaining) เพราะ ความรู้ หมายถึง ความสามารถจดจำได้ในบางสิ่งบางอย่างที่เราเข้าใจมาแล้ว

เบนจามิน เอส บลูม¹¹ (Benjamin S. Bloom) กล่าวว่า “ความรู้” เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับ การระลึกถึงสิ่งเฉพาะเรื่อง หรือเรื่องทั่ว ๆ ไป ระลึกได้ถึงวิธีการ กระบวนการ หรือสถานการณ์ ต่าง ๆ โดยเน้นความจำ

บิคฮาร์ด เอช มาร์ค¹² (Bickhard H. Mark) ได้ให้คำจำกัดความ คำว่า “ความรู้” ว่าเป็น ความสามารถของผู้เรียนที่จะรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้น ๆ โดยแบ่งเป็นความรู้ต่อสถานการณ์ หรือความรู้ใน ระดับกว้าง

คาร์เตอร์ วี กูด¹³ (Good) ได้ให้ความหมายของ “ความรู้” ไว้ว่าเป็นข้อเท็จจริง (Facts) ความจริง (Truth) กฎเกณฑ์และข้อมูลต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้รับ และรวบรวมสะสมไว้จากมวลประสบการณ์ต่าง ๆ

¹⁰ Patrick G. Meredith, Learning, Remembering and Knowing, (London : The English Universities Press, 1961), p.10. (อ้างในอภาพร เอกวัฒน์กิจ , “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของข้าราชการไทยเกี่ยวกับการลงทุนของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)”, 2540),น.44

¹¹ Benjamin S. Bloom, J. Thomas Hastings and George F. Madaus, Handbook on Formative and Summative Evaluation of Student Learning, (New York : McGraw-Hill Book Company, 1971), p.271. (อ้างในอภาพร เอกวัฒน์กิจ , “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของข้าราชการไทยเกี่ยวกับการลงทุนของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)”, 2540),น.44

¹² Mark H. Bickhard, Cognition, Convention and Communication, (New York : Praeger Publisher, 1980) (อ้างในอภาพร เอกวัฒน์กิจ , “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของข้าราชการไทยเกี่ยวกับการลงทุนของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)”, 2540),น.45

¹³ Carter V. Good, Dictionary of Education, (New York : McGraw-Hill Book Company, 1973), p.325. (อ้างในอภาพร เอกวัฒน์กิจ , “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของข้าราชการไทยเกี่ยวกับการลงทุนของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)”, 2540),น.45

โรเจอร์ (Rogers)¹⁴ ได้ให้ความหมายของความรู้ไว้ว่า หมายถึง การรับรู้เบื้องต้น ซึ่งบุคคลส่วนมากจะได้รับผ่านประสบการณ์โดยการเรียนรู้จากการตอบสนองสิ่งเร้า (S-R) และจัดระบบเป็นโครงสร้างของความรู้ ที่ผสมผสานระหว่างความจำ (ข้อมูล) กับสภาพทางจิตวิทยา ด้วยเหตุนี้ ความรู้จึงเป็นความจำเป็นที่เลือกสรรซึ่งสอดคล้องกับสภาพจิตใจของตนเองเป็นกระบวนการภายใน ที่อื่นจะรับรู้จากการอนุมานมากกว่าการสังเกตโดยตรง

ประภาเพ็ญ สุวรรณ¹⁵ กล่าวว่า “ความรู้” เป็นพฤติกรรมขั้นต้น ซึ่งผู้เรียนเพียงแต่จำได้ อาจจะได้โดยการนึกได้ หรือโดยการมองเห็น หรือได้ยิน จำได้ ความรู้ขั้นนี้ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับ คำจำกัดความ ความหมาย ข้อเท็จจริง ทฤษฎี กฎ โครงสร้าง และวิธีการแก้ปัญหาเหล่านี้

วิชัย วงษ์ใหญ่¹⁶ กล่าวว่า “ความรู้” เป็นพฤติกรรมเบื้องต้นที่ผู้เรียนสามารถจดจำได้ หรือระลึกได้ โดยการมองเห็น ได้ยิน ความรู้ในที่นี้คือ ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ คำจำกัดความ เป็นต้น

เกศินี จุฑาวิจิตร¹⁷ กล่าวว่า ความรู้ หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนที่จะรู้เกี่ยวกับสิ่ง แวดล้อมนั้น ๆ โดยแบ่งออกเป็นความรู้สถานการณ์หนึ่ง ๆ และความรู้ต่อเรื่องราวทั่วไปในระดับ กว้าง ความรู้จึงเป็นความสามารถในการใช้ข้อเท็จจริง ความคิด ความหยั่งรู้หยั่งเห็น ตลอดจน สามารถเชื่อมโยงความรู้เข้ากับเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้

¹⁴ Everett M. Rogers, Communication Channels in Handbook of Communication, (Chicago : Rand Mc. Nelly, 1978), p.208-209. (อ้างในอาภาพร เอกวัฒนกิจ , “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของข้าราชการไทย เกี่ยวกับการลงทุนของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)”, 2540), น.45

¹⁵ ประภาเพ็ญ สุวรรณ, “ทัศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย” (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2526), น. 16. (อ้างในอาภาพร เอกวัฒนกิจ , “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของข้าราชการไทย เกี่ยวกับการลงทุนของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)”, 2540), น.45

¹⁶ วิชัย วงษ์ใหญ่, “พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่,” (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์รุ่งเรือง, 2523), น. 130. (อ้างในอาภาพร เอกวัฒนกิจ , “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของข้าราชการไทยเกี่ยวกับการลงทุนของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)”, 2540), น.45

¹⁷ เกศินี จุฑาวิจิตร, “การสื่อสารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น,” (นครปฐม : เพชรเกษมการพิมพ์, 2540), น. 52. (อ้างในอาภาพร เอกวัฒนกิจ , “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของข้าราชการไทยเกี่ยวกับการลงทุนของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)”, 2540), น.45

เชิยรศรี วิวิธิสิริ¹⁸ กล่าวว่า การเรียนรู้ในผู้ใหญ่ นั้น เกิดจากประสบการณ์ 3 ประการคือ

1. การเรียนรู้ที่เกิดจากสภาพการณ์ธรรมชาติ (Natural Setting) คือเรียนรู้จากสภาพธรรมชาติที่อยู่ใกล้ตัว
2. การเรียนรู้ที่เกิดจากสภาพการณ์ทางสังคม (Society Setting) มีอยู่ทั่วไปในชีวิตประจำวัน เช่น การเรียนรู้จากการอ่านหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ เป็นต้น
3. การเรียนรู้ที่เกิดจากสภาพการณ์ของการจัดการเรียนการสอน (Formal Institutional Setting) คือ มีผู้แทนจากสถาบันการจัดลำดับการเรียนรู้ อย่างมีจุดหมาย และต่อเนื่อง

ปกิจ พรหมายน¹⁹ ได้กล่าวถึง “ความรู้” ว่าหมายถึง ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ และรายละเอียดต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้รับ รวมทั้งสิ่งที่เกี่ยวกับสถานที่ สิ่งของ และบุคคล ซึ่งได้จากการสังเกต ประสบการณ์หรือการค้นคว้า การรับรู้สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ต้องอาศัยเวลา และมนุษย์ได้มีการเก็บรวบรวมสะสมไว้

คานินทร์ กิจนิธิ²⁰ กล่าวว่า ความรู้ หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง รูปแบบ วิธีการ กฎเกณฑ์ แนวปฏิบัติ สิ่งของ เหตุการณ์ หรือบุคคล ซึ่งได้จากการสังเกตประสบการณ์ หรือจากสื่อต่าง ๆ ประกอบกัน

ความรู้ทำให้ผู้เรียนได้รู้ถึงความสามารถในการจำ และระลึกถึงเหตุการณ์ และประสบการณ์ที่เคยพบมาแล้ว แบ่งได้ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหา
2. ความรู้เกี่ยวกับวิธี และการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
3. ความรู้เกี่ยวกับการรวบรวมแนวคิดและโครงสร้าง

¹⁸ เชิยรศรี วิวิธิสิริ, “จิตวิทยาการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่,” (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2527), น. 19-20. (อ้างในอภายพร เอกวิวัฒนกิจ, “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของข้าราชการไทยเกี่ยวกับการลงทุนของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)”, 2540), น.45

¹⁹ ปกิจ พรหมายน, “ความรู้และการปฏิบัติตนในการป้องกันอุบัติเหตุจากการจราจรของผู้ขับขี่รถยนต์ส่วนบุคคลในกรุงเทพมหานคร.” (วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต (สิ่งแวดล้อม) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2531), น. 27.

²⁰ คานินทร์ กิจนิธิ, “การเปิดรับสาร ความรู้ ทัศนคติ และการอนุรักษ์พลังงาน ในโครงการพลังงานสองของประชาชนในกรุงเทพมหานคร.” (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540), น. 18.

นภคธ ทองมัน²¹ กล่าวว่า ความรู้ คือ การรับรู้เบื้องต้น ซึ่งบุคคลส่วนมากจะได้รับผ่านประสบการณ์ โดยการเรียนรู้จากการตอบสนอง (Response) ต่อสิ่งเร้า (Stimulus) แล้วจัดระบบเป็นโครงสร้างของความรู้ที่ผสมผสานระหว่างความจำ กับสภาพจิตวิทยา ด้วยเหตุนี้ความรู้จึงเป็นความจำที่เลือกสรร ซึ่งสอดคล้องกับสภาพจิตใจของตนเอง ความรู้จึงเป็นกระบวนการภายใน

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร²² ได้กล่าวถึง “ความรู้” จากความสัมพันธ์ ระหว่างความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมไว้ดังนี้

ความรู้ (Knowledge) ในที่นี้ เป็นการรับรู้เบื้องต้น ซึ่งบุคคลส่วนมากจะได้รับผ่านประสบการณ์ โดยการเรียนรู้จากการตอบสนองต่อสิ่งเร้า (S-R) แล้วจัดระบบเป็นโครงสร้างของความรู้ที่ผสมผสานระหว่างความจำ (ข้อมูล) กับสภาพจิตวิทยา ด้วยเหตุนี้ ความรู้ถึงเป็นความจำที่เลือกสรร ซึ่งสอดคล้องกับสภาพจิตใจของตนเอง ความรู้จึงเป็นกระบวนการภายใน อย่างไรก็ตาม ความรู้ก็อาจส่งผลต่อพฤติกรรมที่แสดงออกของมนุษย์ได้ต่อไป ผลกระทบที่มีต่อผู้รับสารเชิงความรู้ในทฤษฎีการสื่อสารนั้นอาจปรากฏได้จากสาเหตุ 5 รูปแบบ คือ

1. การตอบข้อสงสัย (Ambiguity Resolution) การสื่อสารมักจะสร้างความสับสนให้สมาชิกในสังคม ผู้รับสารจึงมักแสวงหาสารสนเทศ โดยการอาศัยสื่อทั้งหลายเพื่อตอบข้อสงสัยและความสับสนของตน
2. การสร้างทัศนคติ (Attitude Formation) ผลกระทบเชิงความรู้ต่อการปลูกฝังทัศนคตินั้น ส่วนมากนิยมใช้กับสารสนเทศที่เป็นนวัตกรรม เพื่อสร้างทัศนคติให้คนยอมรับการแพร่ นวัตกรรมนั้น ๆ ในฐานะความรู้
3. การกำหนดวาระ (Agenda Setting) เป็นผลกระทบเชิงความรู้ที่สื่อกระจายออกไป เพื่อให้ประชาชนตระหนัก และผูกพันกับประเด็นวาระที่สื่อกำหนดขึ้น หากตรงกับภูมิหลังของปัจเจกชน และค่านิยมของสังคม แล้วผู้รับสารก็จะเลือกรับสารสารสนเทศนั้น
4. การพอกพูนระบบความเชื่อ (Expansion of the Belief System) การสื่อสารสังคมมักจะกระจายความเชื่อ ค่านิยม และอุดมการณ์ด้านต่าง ๆ ไปสู่ประชาชน จึงทำ

²¹ นภคธ ทองมัน, “การศึกษาความสัมพันธ์ของลักษณะทางประชากรศาสตร์ และการเปิดรับสื่อที่มีต่อความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมต่อเรื่องการบริจาคตวิยะของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร,” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์ และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541), น.23.

²² ดร.สุรพงษ์ โสธนะเสถียร, “การสื่อสารกับสังคม,” (คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชนมหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์, โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533), น. 118-122.

ให้ผู้รับสารรับทราบระบบความเชื่อที่หลากหลาย และลึกซึ้งไว้ในความเชื่อของตนมากขึ้นไปเรื่อย ๆ

5. การรู้แจ้งต่อค่านิยม (Value Clarification) ความขัดแย้งในเรื่องค่านิยม และอุดมการณ์เป็นภาวะปกติของสังคม สื่อมวลชนที่น่าเสนอข้อเท็จจริงในประเด็นเหล่านี้ ย่อมทำให้ประชาชนผู้รับสารเข้าใจถึงค่านิยมเหล่านั้นชัดเจนยิ่งขึ้น

ความรู้ หมายถึง ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ และรายละเอียดต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้มีการเก็บรวบรวมสะสมไว้ ซึ่งได้จากการสังเกต ประสบการณ์ หรือรายงานเอกสาร

ความรู้เป็นพฤติกรรมขั้นต้น ซึ่งผู้เรียนเพียงแต่จำแนกได้ อาจโค่นฝัก หรือโดยการมองเห็น ได้ยิน จำได้ ความรู้ขั้นนี้ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความ ความหมาย ข้อเท็จจริง ทฤษฎี กฎ โครงสร้าง และวิธีการแก้ปัญหาเป็นต้น

ความรู้ หมายถึง ความสามารถทางพุทธิปัญญา (Cognitive Domain) ซึ่งประกอบด้วย ความรู้ ความสามารถ และทักษะต่าง ๆ ทางสมอง 6 ขั้นตอน ได้แก่ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินผล²³

เบนจามิน เอส บลูม²⁴ (Benjamin S. Bloom) กล่าวถึงการวัดความรู้ ใช้เครื่องมือแตกต่างกันตามความสามารถทางสติปัญญา ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้ว่า

1. พฤติกรรมด้านความรู้ความจำ (Knowledge)

ความรู้ความจำ หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นหลักเบื้องต้นของพฤติกรรมด้านอื่น ๆ ซึ่งนอกจากความจำแล้วยังมีการระลึกได้ (Recall) อีกด้วย แต่ไม่จำเป็นต้องใช้ความเข้าใจไปตีความหมายเรื่องนั้น ๆ

2. พฤติกรรมด้านความเข้าใจ (Comprehension)

ความเข้าใจ หมายถึง พฤติกรรมที่สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องราวต่าง ๆ ได้ ทั้งเป็นรูปธรรมและนามธรรม

²³ อนันต์ ศรีโสภะ, "การวัดและประเมินผลการศึกษา", (กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช, 2520), น. 13-14

²⁴ Benjamin S. Bloom, J. Thomas Hastings and George F. Madaus, Handbook on Formative and Summative Evaluation of Student Learning, (New York : McGraw-Hill Book Company, 1971), p.271-273. (อ้างในอาภาพร เอกวัฒนกิจ , "การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของข้าราชการไทยเกี่ยวกับการลงทุนของกองทุนบำเหน็จ บำนาญข้าราชการ (กบข.)", 2540), น.50

3. พฤติกรรมด้านการนำไปใช้ (Application)

การนำไปใช้ หมายถึง พฤติกรรมที่สามารถนำเอาสิ่งที่ได้ประสบมาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ หรือ นำไปแก้ปัญหาลักษณะต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

4. พฤติกรรมด้านวิเคราะห์ (Analysis)

การวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะเรื่องราวต่าง ๆ ออกเป็นส่วนย่อย หรือเป็นการหาความสำคัญ ความสัมพันธ์และหลักการ หรือทฤษฎีที่เป็นมูลเหตุของเรื่องราวต่าง ๆ ได้

5. พฤติกรรมด้านการสังเคราะห์ (Synthesis)

การสังเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการนำเอาเรื่องราว หรือส่วนประกอบย่อย ๆ มาผูกสัมพันธ์กันเป็นเรื่องราวเดียวกัน โดยมีการตัดแปลง ริเริ่มสร้างสรรค์ ทำการปรับปรุงให้ดีขึ้น

6. พฤติกรรมด้านการประเมินค่า (Evaluation)

การประเมินค่า หมายถึง การวินิจฉัย หรือการตีราคาอย่างมีหลักเกณฑ์ เป็นการตัดสินใจว่าสิ่งใดดี หรือไม่ดีอย่างไร โดยใช้หลักเกณฑ์ที่เชื่อถือได้

อย่างไรก็ตาม การเกิดความรู้ไม่ว่าระดับใดก็ตามย่อมมีความสัมพันธ์กับความรู้สึนึกคิดซึ่งเชื่อมโยงกับการเปิดรับข่าวสารของบุคคลนั่นเอง และสิ่งที่จะเกิดตามมาคือ ทักษะ และความคิดเห็นในลักษณะต่างๆ

3.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ

1. ความหมายของคำว่า “ทัศนคติ”

คำว่า “ทัศนคติ” นี้มีการให้ความหมายไว้ต่างๆ กันตามความคิดของนักจิตวิทยาต่างๆ ดังนี้ คือ

โฮวาร์ด เอช. เคนดเลอร์²⁵ (Howard H. Kendler) กล่าวว่า “ทัศนคติ หมายถึง สภาวะความพร้อมของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมออกมาในทางสนับสนุน หรือต่อต้านบุคคล สถาบัน สถานการณ์ หรือแนวความคิด”

²⁵ Howard H. Kendler, *Basic Psychology*, (New York: Appleton-Century-Grofts Company, 1963), p.572. (อ้างในอาภาพร เอกวัฒนกิจ, “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของข้าราชการไทยเกี่ยวกับการลงทุนของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)”, 2540), น.51

คาร์เตอร์ วีฟ กู๊ด²⁶ (Carter V. Good) กล่าวว่า “ทัศนคติ คือ ความพร้อมที่จะแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ที่จะเป็นการสนับสนุนหรือต่อต้านสถานการณ์บางอย่างบุคคลหรือสิ่งใดๆ”

นอร์แมน แอล มัน²⁷ (Norman L. Mun) กล่าวว่า “ทัศนคติ คือ ความรู้สึกและความคิดเห็นที่บุคคลมีต่อสิ่งของบุคคล สถานการณ์ สถาบัน และข้อเสนอใดๆ ในทางที่จะยอมรับหรือปฏิเสธ ซึ่งมีผลทำให้บุคคลพร้อมที่จะแสดงปฏิกิริยาตอบสนองด้วยพฤติกรรมอย่างเดียวกันตลอด”

กอร์ดอน ดับบลิว ออลพอร์ต²⁸ (Gordon W. Allport) กล่าวว่า “ทัศนคติ เป็นสภาวะที่มีก่อนการแสดงออกมาเป็นพฤติกรรม” กล่าวคือ ทัศนคติเป็นสิ่งที่ช่วยเตรียมบุคคลให้รู้จักการสังเกต และการตัดสินใจอย่างเหมาะสมเกี่ยวกับสิ่งที่บุคคลได้ยิน ได้ฟัง แล้วนำมาคิดพิจารณา และแสดงออกมาเป็นการกระทำ

ดร.เสรี วงมณฑา²⁹ กล่าวว่า “ทัศนคติ คือ ความพร้อมที่จะประพฤติดปฏิบัติ ประกอบไปด้วยความรู้ ความรู้สึก และแนวโน้มของพฤติกรรม”

จาระไน แกลโกศล³⁰ กล่าวคือ “ทัศนคติ คือ ความโน้มเอียงในการประเมินสัญลักษณ์ วัตถุหรือแง่มุมหนึ่งของโลกในลักษณะที่เราชอบหรือไม่ชอบ ทัศนคติเป็นสิ่งที่ครอบคลุมถึงความรู้และความรู้สึก อารมณ์ทัศนคติในส่วนของความรู้หมายถึง ส่วนที่ได้รับอิทธิพลจากเหตุผล และความรู้ตามที่เป็นจริง และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการแสดงออก การมีปฏิกิริยาตอบกลับตลอดจนการประพฤติดปฏิบัติต่างๆ ซึ่งทัศนคติอาจจะสะท้อนให้เห็น ในรูปของ

²⁶ Carter V. Good, *Dictionary of Education*, (New York : McGraw-Hill Book Co., Inc., 1959), p.48. (อ้างใน อภาพร เอกวิวัฒน์กิจ , “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของข้าราชการไทยเกี่ยวกับการลงทุนของกองทุนบำนาญบำนาญข้าราชการ (กบข.)”, 2540), น.51

²⁷ Norman L. Munn, *Introduction to Psychology*, (Boston : Houghton Mifflin Co, 1971), p.77. (อ้างใน อภาพร เอกวิวัฒน์กิจ , “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของข้าราชการไทยเกี่ยวกับการลงทุนของกองทุนบำนาญบำนาญข้าราชการ (กบข.)”, 2540), น.51

²⁸ Gordon W. Allport, “Attitudes,” in *Handbook of Social Psychology*, ed. Carl Murchison (Wolocoester, Mars: Clark University Press, 1975), p.22. (อ้างใน อภาพร เอกวิวัฒน์กิจ , “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของข้าราชการไทยเกี่ยวกับการลงทุนของกองทุนบำนาญบำนาญข้าราชการ (กบข.)”, 2540), น.51

²⁹ ดร.เสรี วงมณฑา, “บทบาทของการสื่อสารในกระบวนการสังคมการณ์,” *หลักและทฤษฎีการสื่อสาร หน่วยที่ 12*, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา, 2529), น.685.

³⁰ จาระไน แกลโกศล, “การปรับปรุงทัศนคติเพื่อประโยชน์ในการสื่อสารระหว่างบุคคล,” *หลักและทฤษฎีการสื่อสาร หน่วยที่ 10*, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา, 2529), น.58

พฤติกรรม เช่น การแสดงออกโดยการ กล่าวให้ความเห็นเกี่ยวกับสิ่งหนึ่งสิ่งใด เพราะเหตุใดเราจึงชอบหรือไม่ชอบสิ่งเหล่านั้น เป็นต้น

2. องค์ประกอบของทัศนคติ

ซิมบาร์โดและเอบบีเซ็น³¹ (Zimbardo and Ebbesen) กล่าวว่า ทัศนคติมี 3 องค์ประกอบ คือ

- 2.1 องค์ประกอบทางด้านความรู้ ความนึกคิด (The Cognitive Component) เป็นส่วนที่ เป็นความเชื่อของบุคคลเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ทัว ๆ ไป ทั้งสิ่งที่ชอบและไม่ชอบ หากบุคคลมีความรู้หรือคิดว่าสิ่งใดดีก็มักจะมีความทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น หากมีความรู้มาก่อนว่าสิ่งใดไม่ดี ก็จะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้น
- 2.2 องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (The Affective Cognition Component) เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์และเกี่ยวเนื่องกับสิ่งต่าง ๆ ซึ่งมีผลแตกต่างกันไปตามบุคลิกภาพของคนนั้น เป็นลักษณะที่เป็นค่านิยมของแต่ละคน
- 2.3 องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (The Behavior Cognitive Component) คือ การแสดงออกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งเป็นผลมาจากองค์ประกอบทางด้านความรู้ ความนึกคิดและองค์ประกอบทางด้านความรู้สึก

3. ลักษณะของทัศนคติ

- 3.1 ทัศนคติ เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ของแต่ละคน มิใช่เป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด
- 3.2 ทัศนคติเป็นสภาพทางจิตใจที่มีอิทธิพลต่อการคิดและการกระทำของบุคคลเป็นอันมาก

³¹ Philip G. Zimbardo and Ebbe B. Ebbesen, A Basic Introduction to Relevant Methodology, Theory and Applications, (Reading Massachusetts : Addison-Wesley Publishing, 1970), p. 21.(อ้างในอาภาพร เอกวัฒน์กิจ , “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของข้าราชการไทยเกี่ยวกับการลงทุนของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)”, 2540),น.53

3.3 ทักษะคิดเป็นสภาพทางจิตใจที่มีความถาวรพอสมควร ทั้งนี้เนื่องจากแต่ละบุคคลต่างก็ได้รับประสบการณ์ และผ่านการเรียนรู้มา มาก อย่างไรก็ตาม ทักษะคิดก็อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงได้ อันเนื่องมาจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ

4. ประเภทของทัศนคติ

ทัศนคติอาจแบ่งกว้าง ๆ ได้เป็น 2 ประเภท คือ

1.1 ทัศนคติทั่วไป (General Attitude) ได้แก่ สภาพจิตใจอันกว้างขวาง ซึ่งเป็นแนวความคิดประจำตัวของบุคคลนั้น เป็นพฤติกรรมบุคลิกภาพอย่างกว้าง ๆ เช่น การมองโลกในแง่ดี การเคร่งในระเบียบประเพณี เป็นต้น

1.2 ทัศนคติเฉพาะอย่าง (Specific Attitude) ได้แก่ สภาพทางจิตใจที่บุคคลมีต่อวัตถุสิ่งของบุคคลอื่น สถานการณ์ และสิ่งอื่น ๆ เป็นอย่าง ๆ ไป ทัศนคติในวงแคบเช่นนี้ มักแสดงออกในลักษณะที่ว่าชอบหรือไม่ชอบ ถ้าชอบหรือเห็นว่าดีก็เรียกว่ามีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น หรือบุคคลนั้น ถ้าไม่ชอบ หรือเห็นว่าไม่ดี ก็เรียกว่า มีทัศนคติไม่ดีต่อสิ่งนั้น หรือบุคคลนั้น

นอกจากนั้นแล้ว ชวนะ ภวกันนที (2527)³² ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลสามารถแสดงทัศนคติออกได้ 3 ประเภท คือ

1. ทัศนคติทางเชิงบวก หรือที่ดี เป็นทัศนคติที่ชักนำให้บุคคลแสดงออกถึงความรู้สึกหรืออารมณ์ จากสภาพจิตใจ ได้ตอบในด้านดีต่อบุคคลอื่น หรือเรื่องราวใดเรื่องราวหนึ่ง รวมทั้งหน่วยงาน องค์กร สถานบัน และการดำเนินกิจการขององค์กรและอื่น ๆ
2. ทัศนคติทางเชิงลบ หรือไม่ดี คือ ทัศนคติที่สร้างความรู้สึกเป็นไปในทางเลื่อมเสีย ไม่ได้รับความเชื่อถือหรือไว้วางใจ อาจมีความเคลือบแคลงระแวงสงสัย รวมถึงเกลียดชังต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เรื่องราว หรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือหน่วยงาน องค์กร สถานบัน และการดำเนินกิจการขององค์กรและอื่น ๆ

³² ชวนะ ภวกันนที, "ภาพพจน์เชิงลบกับการประชาสัมพันธ์." (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527), น. 24.

- ทัศนคติที่บุคคลไม่แสดงความคิดเห็นในเรื่องราว หรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือต่อบุคคล หน่วยงาน สถาบัน องค์กรและอื่น ๆ โดยสิ้นเชิง

อนึ่งทัศนคติทั้ง 3 ประเภทนี้ บุคคลอาจจะมีเพียงประเภทเดียว หรือหลายประเภทรวมกันก็ได้ ขึ้นอยู่กับความมั่นคงในเรื่องความเชื่อ ความรู้สึกนึกคิด หรือค่านิยมอื่น ๆ ที่มีต่อบุคคล สิ่งของการกระทำ หรือสถานการณ์ เป็นต้น ยิ่งถ้าทัศนคติของบุคคลแต่ละคนถูกกระตุ้นให้แสดงออกมาในรูปของความเห็นร่วมกันก็จะเปลี่ยนเป็น “สาธารณมติ” ไป

5. การเกิดของทัศนคติ (Attitude Formation)

เรนซิส ไลเคิร์ต³³ (Rensis Likert) ได้ศึกษาการเกิดทัศนคติของตนเอง ซึ่งเป็นผลการศึกษาที่เน้นถึงการเกิดทัศนคติตามหลักวิชาการด้านการสื่อสารโดยเฉพาะ โดยได้สรุปข้อศึกษาไว้ว่า ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดมาจากการเรียนรู้ (Learning) จากแหล่งทัศนคติ (Source of attitude) ต่าง ๆ ที่มีอยู่มากมาย อย่างไรก็ตามแหล่งที่ทำให้คนเกิดทัศนคติที่สำคัญคือ

- 1.1 ประสบการณ์เฉพาะอย่าง (Specific Experience) เมื่อบุคคลมีประสบการณ์เฉพาะอย่างต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางที่ดีและไม่ดี จะทำให้เขาเกิดทัศนคติต่อสิ่งนั้นไปตามทิศทางที่เคยมีประสบการณ์มาก่อน เช่น นาย ก. เคยพูดคุยกับนาย ข. ด้วยไมตรีที่ดี ก็จะทำให้ นาย ก. รู้สึกชอบ หรือมีทัศนคติที่ดีต่อนาย ข. เป็นต้น
- 1.2 การติดต่อสื่อสารจากบุคคลอื่น (Communication from others) การได้รับการติดต่อสื่อสารจากบุคคลอื่น จะทำให้เกิดทัศนคติจากการรับรู้ข่าวสารต่าง ๆ จากผู้อื่นได้ เช่น เด็กที่เคยได้รับการสั่งสอนจากผู้ใหญ่ว่าทำอย่างนี้ดี อย่างนั้นไม่ดี ก็จะทำให้เด็กมีทัศนคติต่อการกระทำต่าง ๆ ตามที่ได้รับทราบมา
- 1.3 สิ่งที่เป็นแบบอย่าง (Models) การเลียนแบบผู้อื่นทำให้เกิดทัศนคติขึ้นได้ เช่น เด็กมีความเคารพเชื่อฟังพ่อแม่ เมื่อเห็นว่า พ่อแม่ แสดงท่าไม่ชอบสิ่งใดก็ตาม เด็กจะเลียนแบบ คือ ไม่ชอบสิ่งนั้นไปด้วย

³³ เรนซิส ไลเคิร์ต อ้างใน คาราวรรณ ศรีสุกใส, “การเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์โครงการรถไฟฟ้าบีทีเอส ที่มีผลต่อ ความรู้ ทัศนคติ และการใช้รถ ไฟฟ้าบีทีเอสของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542), น. 43.

- 1.4 ความเกี่ยวข้องกับสถาบัน (Institutional Factors) ทักษะคิดของบุคคลหลายอย่างเกิดขึ้นเนื่องจากความเกี่ยวข้องกับสถาบัน เช่น โรงเรียน วัด หน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งสถาบันเหล่านี้จะเป็นแหล่งที่มา และสนับสนุนให้คนเกิดทัศนคติบางอย่างขึ้นได้

6. การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ (Attitude Change)

การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ทำให้บุคคลต้องเผชิญกับปัญหา เหตุการณ์ต่าง ๆ มากมาย บางคนเปลี่ยนทัศนคติได้ง่ายบางคนเปลี่ยนได้ยาก เพราะทัศนคติของคนเมื่อเกิดขึ้นแล้วแม้จะคงทน แต่ก็เปลี่ยนแปลงได้ การรับข่าวสารทำให้เกิดการยอมรับในสิ่งใหม่ แต่จะต้องมีความสัมพันธ์กับบุคคลนั้น ๆ

เฮอริเบิร์ต ซี. เคลแมน³⁴ (Herbert C. Kelman) ได้เสนอปัจจัยการที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของบุคคล คือ

- 1.1 การยินยอม (Compliance) จะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลยอมรับอิทธิพลของผู้อื่น เพราะต้องการให้ผู้อื่นปฏิบัติต่อตนในทางที่ต้องการ
- 1.2 การลอกเลียนแบบ (Identification) จะเกิดขึ้นจากการที่บุคคลยอมรับอิทธิพลของบุคคลอื่น เพราะต้องการสร้างภาพพฤติกรรมของตนขึ้นให้เหมือนกับบุคคลในสังคม
- 1.3 การที่บุคคลยอมรับพฤติกรรมในสังคมที่เหมาะสมกับค่านิยมที่มีอยู่ในตัวเราแล้ว (Internalization)

นอกจากนี้ เรายังสามารถแบ่งการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของบุคคลได้อีก 2 ประเภท คือ

³⁴ Herbert C. Kelman, "Compliance, Identification and Internalization : Three Process of Attituded Change," Attitude Theory and Measurement (New York : John Wiley and sons. Inc., 1967),p.469-471. (อ้างในอาภาพร เอกวัฒน์กิจ , "การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของข้าราชการไทยเกี่ยวกับการลงทุนของกองทุนบำเหน็จ บำนาญข้าราชการ (กบข.)", 2540),น.56

1. การเปลี่ยนแปลงไปในแนวทางเดียวกัน หมายถึง ทักษะเดิมของบุคคล ที่เป็นไปในทางบวกก็จะเพิ่มมากขึ้นในทางบวกด้วย แต่ถ้าทักษะดีไปในทางลบก็จะเพิ่มมากขึ้นทางลบด้วย
2. การเปลี่ยนแปลงไปคนละทาง หมายถึง การเปลี่ยนทักษะเดิมของบุคคลที่เป็นไปในทางบวกก็จะลดลงในทางลบ และถ้าเป็นไปในทางลบก็จะเปลี่ยนไปในทางตรงกันข้าม

การเปลี่ยนแปลงทักษะดีไปในทางทิศทางเดียวกันจะเปลี่ยนแปลงได้ง่ายกว่า มันคงกว่า คงดีกว่า ทักษะดีที่เปลี่ยนแปลงไปคนละทาง ซึ่งทักษะดีของบุคคลสามารถถูกทำให้เปลี่ยนแปลงได้หลายวิธี วิธีหนึ่ง คือ การที่บุคคลได้รับข่าวสารต่าง ๆ ซึ่งข่าวสารนั้นอาจจะมาจากสื่อบุคคล สื่อกลุ่ม และสื่อมวลชนต่าง ๆ ข่าวสารต่าง ๆ ที่ได้รับนี้ จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อทัศนคติด้านความรู้ หรือการรับรู้ (Cognitive component) และการเปลี่ยนแปลงทัศนคติก็มีแนวโน้มทำให้ส่วนประกอบด้านอารมณ์ (Affective component) และส่วนประกอบทางพฤติกรรม (Behavioral component) เปลี่ยนแปลงไปด้วย ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า หากได้รับข่าวสารที่แตกต่างกันก็ย่อมมีทัศนคติและพฤติกรรมที่แตกต่างกันออกไปด้วย ซึ่งการเปลี่ยนแปลงส่วนมากไม่ได้มาจากการเปลี่ยนแปลงค่านิยม (Value) ของบุคคลแต่มาจากการเปลี่ยนแปลงการยอมรับข่าวสาร ซึ่งสัมพันธ์กับบุคคลนั้น ปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่มีส่วนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ คือ สื่อ (media) ซึ่งอาจจะเป็นสื่อเฉพาะกิจ หรือสื่อมวลชน หรือสื่อบุคคล ซึ่งเป็นช่องทางในการสื่อสารข่าวสาร (Message) ให้แก่ผู้รับข่าวสาร แต่อิทธิพลของข่าวสาร และสื่อ จะมีมากหรือน้อยเพียงไรนั้นขึ้นอยู่กับข่าวสารและผู้รับสารว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่ระหว่างข่าวสารกับความรู้และทัศนคติของผู้รับสาร ซึ่งอาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง หรือไม่เปลี่ยนแปลงก็ได้

กระบวนการที่แสดงว่าบุคคลได้ถูกชักจูงโดยการสื่อสาร

จากการศึกษาของคาร์ล ไอ โฮฟแลนด์และเจนิส³⁵ (Carl I. Hovland and Janis) ระบุว่ากระบวนการ 4 ขั้นตอนต่อไปนี้เป็นตัวกำหนด หรือแสดงว่าบุคคลได้ถูกชักจูงโดยการสื่อสาร

³⁵ Carl I. Hovland and Irving L. Janis. Personality and Persuasibility, (New Haven: Yale University Press, 1959), p.59. (อ้างในอภาพร เอกวัฒน์กิจ , “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของข้าราชการไทยเกี่ยวกับการลงทุนของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)”, 2540), น.57

1. การใส่ใจ (Attention) ถ้าบุคคลไม่ให้ความสนใจ ความสนใจ หรือความตั้งใจที่จะรับฟังข่าวสาร ก็จะไม่สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงทัศนคติของบุคคลนั้นได้ ข่าวสารนั้นจะสามารถจูงใจ จัดไว้อย่างเป็นระบบระเบียบหรือมีเหตุผล สิ่งแรกที่มีความสำคัญในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม คือ บุคคลจะต้องให้ความสนใจ ตั้งใจฟังข่าวสารที่ผู้ส่งออกไป การสร้างให้เกิดความสนใจเกิดความตั้งใจที่จะรับข่าวสารนั้น ๆ เป็นจุดเริ่มต้นของการชักจูงใจให้คนเปลี่ยนแปลงทัศนคติหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ถ้ากระบวนการขั้นแรกดังกล่าวนี้ไม่เกิดขึ้น การเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่ย่อมไม่เกิด
2. ความเข้าใจ (Comprehension) กระบวนการขั้นที่ 2 ที่จะเกิดตามมาของการใส่ใจ คือ ความเข้าใจ ถึงแม้ผู้ฟังจะให้ความสนใจกับข่าวสารนั้น แต่ถ้าไม่เข้าใจข่าวสาร ก็จะไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวบุคคลนั้น
3. การยอมรับ (Acceptance) การยอมรับข่าวสาร แนวคิดข้อโต้แย้ง และข้อสรุปของข่าวสารนั้นจะเป็นสิ่งที่ทำให้กระบวนการเปลี่ยนแปลงทัศนคติใด ๆ ก็ย่อมจะมีแนวโน้มมากขึ้น แต่ถ้าผู้ฟังไม่ยอมรับก็ยากต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ หรือชักจูงให้กระทำการนั้น
4. ความคงอยู่ (Retention) ประสิทธิภาพของข่าวสารจะสมบูรณ์หรือไม่ ขึ้นอยู่กับความคงอยู่ของข่าวสารนั้น หรือการจำได้ของบุคคลนั่นเอง ข่าวสารนั้นจะต้องมีพลังในการคงอยู่ (Staying power) กับบุคคลนั้นเพื่อจะได้เกิดผลในเวลาต่อมา คำขวัญ การใช้ข้อความสั้น ๆ แต่น่าสนใจตัวอย่างที่แปลก ๆ เหล่านี้เป็นสิ่งที่ช่วยให้ข่าวสารนั้น ๆ คงอยู่กับบุคคล หรือทำให้จำได้

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดของมนุษย์ มีกระบวนการเปลี่ยนแปลงอยู่ถึง 3 ระดับ คือ³⁶

1. การเปลี่ยนแปลงความคิด สิ่งที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้จะมาจากข้อมูลข่าวสารใหม่ ซึ่งอาจจะมาจากสื่อมวลชนและบุคคลอื่น
2. การเปลี่ยนความรู้สึก การเปลี่ยนในระดับนี้จะมาจากประสบการณ์ หรือความประทับใจ หรือสิ่งที่ทำให้เกิดการสะท้อนใจ

³⁶ จุมพล รอดคำดี, "สื่อมวลชนเพื่อการพัฒนา," (กรุงเทพฯ: มานการพิมพ์, 2532), น. 117

3. การเปลี่ยนพฤติกรรม เป็นการเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินชีวิตในสังคม ซึ่งไปมีผลต่อบุคคล ทำให้ต้องปรับพฤติกรรมเดิมเสียใหม่

ซึ่งในแง่ของพฤติกรรม (Practice) การกระทำหรือพฤติกรรมใด ๆ ของคนเราส่วนใหญ่ จะเป็นการแสดงออกของบุคคลผู้นั้นที่มีพื้นฐานมาจากความรู้ และทัศนคติของตนเอง การที่บุคคลมีพฤติกรรมแตกต่างกัน ก็เนื่องมาจากมีความรู้ และทัศนคติที่แตกต่างกัน ซึ่งความแตกต่างของความรู้ และทัศนคติอันเกิดจากความแตกต่างในเรื่องการเปิดรับสื่อการแปลความหมายของสารที่ตนเองได้รับสิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดประสบการณ์สั่งสมที่แตกต่างกัน อันมีผลกระจายต่อพฤติกรรมของบุคคล โดยทั่วไปการใช้สื่อสารเพื่อโน้มน้าวพฤติกรรมนั้นมีวิธีการดังนี้³⁷

1. การปลุกเร้าอารมณ์ (Emotional Arousal) เพื่อให้เกิดความตื่นเต้นเร้าใจในการติดตามไม่ว่าจะด้วยภาพหรือด้วยเสียง เช่น บรรยากาศในการประกาศปฏิวัติรัฐประหาร
2. การเห็นอกเห็นใจ (Empathy) ด้วยการแสดงความอ่อนโยน เสียสละ และความกรุณาปราณี ยอมแพ้เพื่อความเป็นพระก็อาจโน้มน้าวใจผู้คนให้ยอมรับได้ เช่น คนไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้ก็เพราะผู้สมัครคนนั้นถูกโจมตีจากผู้สมัครคนอื่น ๆ
3. การสร้างแบบอย่างขึ้นในใจ (Internalized Norm) เป็นการสร้างมาตรฐานอย่างหนึ่งขึ้น เพื่อให้มาตรฐานนั้นปลูกศรัทธา และเป็นตัวอย่างแก่ผู้รับสารที่จะต้องปฏิบัติตาม
4. การให้รางวัล (Reward) เช่น การลด แลก แจก แถม ในการโฆษณา เพื่อเป็นการจูงใจให้เลิกซื้อสินค้าอื่น ๆ

และผลของการโน้มน้าวใจด้วยวิธีการข้างต้น ก่อให้เกิดพฤติกรรมพื้นฐาน 2 แบบ คือ

1. กระตุ้นให้เกิดความคิดใหม่ ๆ หรือให้มีพฤติกรรมที่ต่อเนื่อง (Activation)
2. หยุดยั้งพฤติกรรมแบบเก่า (Deactivation)

³⁷ สุรพงษ์ โสชนะเสถียร, “การสื่อสารกับสังคม”, (คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533), น. 123.

ทั้งการกระตุ้นและการหยุดยั้ง เป็นพฤติกรรมเบื้องต้นที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมอย่างอื่น ๆ ตามมา เช่น การตัดสินใจยับยั้งต่อประเด็นปัญหา การจัดหายุทธวิธีดำเนินงาน หรือการสนับสนุนการลงทุนใหม่ ๆ (Alternative investment)

4. แนวคิดเรื่องลักษณะทางประชากร

เดอเฟลอร์ (De Fleur, 1966)³⁸ ได้กล่าวถึงปัจจัยบางอย่างซึ่งเป็นตัวแปรแทรกที่เกี่ยวข้องกับผู้รับสารแต่ละคน เช่น ปัจจัยทางด้านจิตวิทยาและสังคม ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการรับข่าวสารและทำให้เกิดผลไม่เหมือน หรือไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสาร ซึ่งเดอเฟลอร์ได้กล่าวถึงทฤษฎีที่เกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ 3 ทฤษฎีด้วยกัน คือ

1. ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Difference Theory) เป็นทฤษฎีที่สรุปว่าผู้รับสารแต่ละคนนั้นมีความแตกต่างกันในทางจิตวิทยา เช่น ทักษะคิด ค่านิยม และความเชื่อ ทำให้ความสนใจในการเปิดรับข่าวสาร หรือการตีความหมายข่าวสารจากสื่อมวลชนแตกต่างกัน โดยหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับทฤษฎีมีดังนี้
 - มนุษย์มีความแตกต่างกันมากในองค์ประกอบทางจิตวิทยาส่วนบุคคล
 - ความแตกต่างนี้มีบางส่วนมาจากลักษณะแตกต่างทางชีวภาพ หรือทางร่างกายของแต่ละบุคคล ส่วนใหญ่แล้วจะมาจากความแตกต่างที่เกิดจากการเรียนรู้
 - มนุษย์ซึ่งถูกหุบเลี้ยงภายใต้สภาพการณ์ต่าง ๆ จะเปิดรับความคิดเห็นแตกต่างกันออกไป
 - การเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมทำให้เกิดทัศนคติ ค่านิยม และความเชื่อที่รวมเป็นลักษณะทางจิตวิทยาส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน
2. ทฤษฎีกลุ่มสังคม (Social Categories Theory) ได้สรุปไว้ว่า บุคคลที่มีลักษณะทางสังคมคล้ายกันจะมีการแสดงพฤติกรรมการสื่อสารคล้ายคลึงกัน ซึ่งได้แก่ การเปิดรับ

³⁸ เดอเฟลอร์ อัง ในพรทิพย์ ศิริชูทรัพย์, “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมต่อปัญหาสังคมของกลุ่มผู้ใช้สื่ออินเทอร์เน็ต บนเว็บไซต์องค์กรพัฒนาเอกชน”, (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542), น.10.

สื่อ ความพอใจในสื่อ และอุปนิสัยการใช้สื่อร่วมกัน เป็นต้น ส่วนลักษณะทางสังคมที่สำคัญ ได้แก่ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ ชาติพันธุ์ ศาสนา อายุ เพศ และภูมิภูมิลำเนา ฯลฯ

3. ทฤษฎีความสัมพันธ์ทางสังคม (The Social Relations Theory) ได้กล่าวไว้ว่า ความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้รับสารกับบุคคลอื่นในสังคมในลักษณะของกลุ่มปฐมภูมิ หรือกลุ่มทุติยภูมิ โดยกลุ่มปฐมภูมิจะเป็นความสัมพันธ์ใกล้ชิดในหมู่เพื่อนสนิท เพื่อนร่วมงาน หรือในครอบครัว หรือวงศาณาญาติ จะมีอิทธิพลต่อผู้รับสารมากกว่ากลุ่มทุติยภูมิ ซึ่งจะมีความใกล้ชิดน้อยกว่า ข่าวสารต่าง ๆ ที่ได้รับจากสื่อมวลชนมักจะถูกรับรู้ หรือตีความโดยมีอิทธิพลของกลุ่ม หรือบุคคลในกลุ่มเข้าไปเกี่ยวข้องเสมอ เช่น การที่ปัจเจกบุคคลจะเชื่อข่าวสารจากโฆษณาใดหรือไม่ นั่นมักจะได้รับอิทธิพลจากการปรึกษาหารือจากเพื่อน ๆ หรือผู้ใกล้ชิด ซึ่งเป็นอิทธิพลที่มีผลต่อการรับรู้ข่าวสาร เรียกว่า “อิทธิพลของบุคคล”

ลักษณะทางประชากร (Demographic Characteristic)

ลักษณะทางประชากร (Demographic) ประกอบด้วย อายุ, เพศ, สถานะทางเศรษฐกิจ และสังคม, ระดับการศึกษา และระดับรายได้ จากงานวิจัยที่ยุบล เบญจรงค์กิจ (อ้างในคนึงนิจ แซ่อึ้ง, 2539: 12-14) ได้สรุปว่า คนที่มีคุณลักษณะทางประชากรแตกต่างกันจะมีพฤติกรรมการรับสื่อแตกต่างกัน ตัวแปรด้านประชากรศาสตร์ (Demographic Variables) อันได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม (Socio-Economic Status) มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับสื่อมวลชน

1. อายุ (Age)

อายุมีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูงกับการรับสารทางสื่อมวลชน จากการศึกษาเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อมวลชน ซี เมเปิ้ล³⁹ (C.Maple) และ ไอ แอล เจนิส และ ดีไรฟ์ (I.L. Janis and D. Rife)⁴⁰

³⁹ C. Maple, The Comparative Susceptibility of Three Age Levels to the Suggestion of Group Versus Export Opinion, (Journal of Social Psychology, 4(1993), p. 176-187). (อ้างในอาภาพร เอกวัฒน์กิจ, “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของข้าราชการไทยเกี่ยวกับการลงทุนของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)”, 2540), น.61

⁴⁰ Irving L. Janis and D. Rife, “Persuasibility and Emotional Disorder” Personality and Persuasibility, (Land and I.L. Janis, (ed.) New Haven : Yale University Press, 1959), p. 121-137. (อ้างในอาภาพร เอกวัฒน์กิจ, “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของข้าราชการไทยเกี่ยวกับการลงทุนของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)”, 2540), น.61

ได้ทำการวิจัย และให้ผลสรุปว่าการชักจูงจิตใจ หรือโน้มน้าวจิตใจของคนจะยากขึ้นตามอายุของคน ที่เพิ่มขึ้น ซึ่งมีการศึกษาพบว่า คนหนุ่มสาวนั้นจะเป็นผู้ที่ยึดถืออุดมการณ์ (Idealistic) มองโลกในแง่ดี (Optimistic) และจิตใจไม่มั่นคง (Flexible) มากกว่าคนแก่ ในขณะที่คนแก่นั้นจะมีความเป็น คนหัวรั้น (Pragmatic) และมีความระมัดระวัง (Cautions) สูงกว่าคนหนุ่มสาว นอกจากนี้อายุยังมีความสัมพันธ์ต่อข่าวสารอีกด้วย ตัวอย่างเช่น การฟังเทศน์หรือการเข้าวัดไปบำเพ็ญกุศล จะพบว่า ผู้สูงอายุจะมีกิจกรรมด้านนี้สูงกว่าผู้มีอายุน้อย หรือภาษาที่ใช้ในวัยต่างกันก็ยังคงมีความแตกต่างกันด้วย โดยจะพบว่าภาษาใหม่ ๆ แปลก ๆ จะพบในคนกลุ่มสาว สูงกว่า ผู้สูงอายุ เป็นต้น

วิลเลียม ดี บรูคส์ (William D. Brooks)⁴¹ กล่าวว่า โดยทั่วไปแล้วคนที่มีอายุน้อยกับคนที่อายุมากจะมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ เมื่อเปรียบเทียบกันแล้ว คนอายุน้อยจะมีความคิดเสรีนิยม (Liberal) ยึดถืออุดมการณ์ (Idealistic) ใจร้อน (Impatient) มองโลกในแง่ดี (Optimistic) ในขณะที่คนอายุมากจะมีความคิดอนุรักษนิยม ยึดถือปฏิบัติ (Pragmatic) มีความระมัดระวัง (Cautions) และมองโลกในแง่ร้าย (Pessimistic) Brooks ยังกล่าวอีกว่า คนที่รุ่นต่างกันจะมีประสบการณ์ชีวิตแตกต่างกัน ซึ่งทำให้มีทัศนคติและความรู้สึกนึกคิดต่างกัน นอกจากนี้ความแตกต่างด้านความคิดแล้ว อายุยังเป็นตัวกำหนดความแตกต่างเกี่ยวกับความยากง่ายในการชักจูงใจ

ไมเคิล เบอร์กูน (Michael Burgoon)⁴² กล่าวว่า เมื่อคนอายุมากขึ้นจะเปลี่ยนใจ หรือถูกชักจูงใจน้อยลง ในเรื่องของการใช้สื่อมวลชนก็แตกต่างกัน โดยผู้ที่มีอายุมากจะใช้สื่อมวลชนเพื่อหาข่าวสารหนัก ๆ มากกว่าเพื่อความบันเทิง เช่น อ่านข่าวการเมือง ปัญหาสังคม เป็นต้น แทนที่จะเป็นข่าวสารเพื่อความบันเทิง ในการฟังวิทยุก็เช่นกัน คนที่มีอายุมากมักจะฟังรายการที่หนัก ๆ ข่าวดนตรีคลาสสิก การอภิปรายปัญหาสังคมและไม่ค่อยฟังดนตรีสมัยใหม่

กล่าวโดยสรุป “อายุ” ของผู้รับสารจะมีอิทธิพลกับการเปิดรับข่าวสาร ความรู้และทัศนคติ ด้วยเหตุดังกล่าวนี้การศึกษาจึงคำนึงถึงตัวแปร “อายุ” ของผู้รับสารด้วย

⁴¹ วิลเลียม ดี บรูคส์ อังใน ประมะ สตะเวทิน, “หลักนิเทศศาสตร์”, 2538, น.113.

⁴² ไมเคิล เบอร์กูน อังในคาราวรรณ ศรีสุกใส, “การเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์โครงการรถไฟฟ้าบีทีเอสที่มีผลต่อ ความรู้ ทัศนคติ และการใช้รถไฟฟ้าบีทีเอสของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร,” (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542), น. 34. (อ้างในอาภาพร เอกวัฒน์กิจ, “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของข้าราชการไทยเกี่ยวกับการลงทุนของกองทุนบำนาญข้าราชการ (กบข.)”, 2540), น.62

2. เพศ (Sex)

วิลเลียม ดี บรูคส์ (William D. Brooks อ้างถึงในปรมะ สตะเวทิน, 2533 หน้า 114)⁴³ ได้ศึกษาพบว่า ผู้หญิงและผู้ชายมีความแตกต่างกันหลายด้าน เช่น เรื่องความคิด ทักษะ และค่านิยม โดยที่มีวัฒนธรรม และสังคมทำหน้าที่เป็นตัวกำหนด ผู้หญิงมักจะมีจิตใจอ่อนไหว ถ่อมตัว เป็นแม่บ้านแม่เรือน (Home oriented) เจ้าอารมณ์ (Emotional) โอนอ่อนผ่อนตาม (Submissive) นอกจากนี้ ยังพบว่าผู้หญิงจะถูกชังใจได้ง่ายกว่าผู้ชาย ทั้งนี้ เนื่องจาก มีงานวิจัยหลายชิ้นศึกษาพบว่าเพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ เช่น สักดิซซ์ ศรีสอน (2533) พบว่านักศึกษาวิทยาลัยครูเพศหญิงและชายมีความรู้ความคิดเห็นในเรื่องเพศศึกษาแตกต่างกัน มณี ตริรัตน์พันธ์ (2516) ศึกษาพบว่า นักศึกษาชายมีทัศนคติทางวิทยาศาสตร์แตกต่างกับนักศึกษาหญิง เป็นต้น ส่วนในเรื่องการเปิดรับสื่อก็มีแตกต่างกันบ้าง เพศหญิงจะใช้เวลาในการดูโทรทัศน์ และฟังวิทยุมากกว่าเพศชาย โดยนิยมรายการละคร ในขณะที่เพศชายนิยมอ่านหนังสือพิมพ์มากกว่า ดูโทรทัศน์ เพศชายมักดูรายการข่าวและกีฬา

นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยอีกหลายชิ้นที่พิสูจน์ว่า คุณลักษณะบางอย่างนั้นชายและหญิงต่างกัน เช่น จากการศึกษาทัศนคติของครูผู้ชาย กับครูผู้หญิงที่มีต่อการสอน “เพศศึกษา” นั้น พบว่าครูผู้ชายจะมีทัศนคติที่ดีมากกว่าครูผู้หญิง นอกจากนี้ พฤติกรรมเกี่ยวกับการสื่อสารของชายและหญิงก็ต่างกัน ดังเช่นการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการชมภาพยนตร์โทรทัศน์ของเด็กวัยรุ่น พบว่าเด็กวัยรุ่นชายสนใจภาพยนตร์สงครามและจารกรรมมากที่สุด ในขณะที่เด็กวัยรุ่นหญิงสนใจภาพยนตร์วิทยาศาสตร์ก้าวหน้ามากที่สุด

แต่อย่างไรก็ตาม มีงานวิจัยอีกหลายชิ้นที่แสดงว่า ชายและหญิงนั้นไม่แตกต่างกัน เช่น จากการศึกษาวิจัยแบบทดลอง พบว่าผู้รับสารชายและหญิงไม่มีความสัมพันธ์ทางการโน้มน้าวจิตใจจากผู้พูด⁴⁴ หรือจากการวิจัยเกี่ยวกับความคล่องในการคิดความยืดหยุ่นในการคิด และความคิดริเริ่ม พบว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างนักศึกษาชายและหญิง เป็นต้น

จากการศึกษาข้างต้น พบว่า ชายหญิงจะมีทัศนคติ และพฤติกรรม ทั้งที่แตกต่างกัน และเหมือนกัน แต่ตามธรรมชาติแล้วชายและหญิงจะมีคุณลักษณะที่ต่างกัน ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้ จึงยังต้องศึกษาว่า “เพศ” มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติมากน้อยเพียงใด

⁴³ วิลเลียม ดี บรูคส์ อ้างในปรมะ สตะเวทิน, “หลักนิเทศศาสตร์”, 2533, น. 114.

3. การศึกษา (Education)

“การศึกษา” เป็นตัวแปรที่สำคัญมากต่อประสิทธิภาพการสื่อสารของผู้รับสาร ซึ่งอาจพบได้ตั้งแต่การอ่านออกเขียนได้ ก็จะต้องมีการศึกษาระดับหนึ่ง การมีความรู้ความเข้าใจคำศัพท์ หรือคำพูดบางประโยคก็อาจต้องการความรู้อีกระดับหนึ่งเช่นเดียวกัน สาขาวิชาที่จบมาก็มีอิทธิพลที่ทำให้บุคคลนั้นมีความรู้ ความเข้าใจ หรือความสนใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งต่างกัน

มีการศึกษาวิจัยหลายเรื่องที่ได้ชี้ว่า การศึกษาของผู้รับสารมีการเปิดรับสารแตกต่างกันออกไป เช่น บุคคลที่ยังมีการศึกษาสูงก็จะมีความสนใจในข่าวสารกว้างขวาง แต่จะไม่ค่อยเชื่ออะไรง่าย ๆ โดยจะต้องมีหลักฐาน หรือเหตุผลสนับสนุนเพียงพอจึงจะเชื่อ⁴⁴

กล่าวโดยสรุป “การศึกษา” เป็นตัวแปรหนึ่งที่ผู้ศึกษาจะต้องนำมาใช้ในการศึกษา เพราะผู้เปิดรับข่าวสารที่มีการศึกษาต่างกัน จะมีการเปิดรับข่าวสารความรู้และทัศนคติ ที่ต่างกัน หรือไม่

4. ระดับตำแหน่ง (Position)

มีรายงานวิจัยที่แสดงให้เห็นว่า ระดับตำแหน่งนั้นมีอิทธิพลต่อทัศนคติ และพฤติกรรมของคน เช่น จากการศึกษาถึงความทะเยอทะยานของข้าราชการในระดับกลางและระดับต่ำ พบว่าข้าราชการระดับกลางมีความทะเยอทะยานมีความสนใจตนเองและผู้อื่น มีความต้องการจะเห็นสังคมเจริญขึ้นมากกว่าข้าราชการระดับต่ำ⁴⁵

5. สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ (Socio-economic Status)

ได้แก่ อาชีพ รายได้ เชื้อชาติ ภูมิหลังของครอบครัว เมอร์กูน (Burgoon) กล่าวว่า สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้รับสารมีอิทธิพลสำคัญต่อปฏิกิริยาของผู้รับสาร เป็นสิ่งที่ทำให้คนมีวัฒนธรรมที่ต่างกัน ประสบการณ์ต่างกัน มีทัศนคติ ค่านิยม และเป้าหมายที่ต่างกัน คนที่มี

⁴⁴ ปรมะ สดะเวทิน, “หลักนิเทศศาสตร์”, (กรุงเทพมหานคร : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2526), น.109-110.

⁴⁵ ภาวดี อิศรเสนา ณ อยุธยา, “การศึกษาเปรียบเทียบความทะเยอทะยานของข้าราชการในระดับกลางและระดับต่ำ” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541), หน้าบทคัดย่อ.

พื้นฐานทางครอบครัวต่างกันย่อมมีค่านิยม ความคิด ความเชื่อ ตลอดจนพฤติกรรมที่ต่างกัน คนที่มีอาชีพต่างกันย่อมมองโลก มีแนวความคิด อุดมการณ์ มีค่านิยมต่อสิ่งต่าง ๆ แตกต่างกันไป

จากการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะ ผู้เปิดรับข่าวสารที่วิเคราะห์ตามลักษณะประชากรศาสตร์ เห็นว่า ความแตกต่างของอายุ เพศ การศึกษา และระดับตำแหน่งนั้นจะส่งผลให้เกิดความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติทั้งในทางบวก และทางลบต่อสิ่งนั้น ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงกำหนดสมมติฐานที่เกี่ยวข้อง กับผู้เปิดรับข่าวสารที่วิเคราะห์ ตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ ดังนี้ คือ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของข้าราชการในอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติที่มีต่อผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รุจิรา คงรุ่งโรจน์ (2543)⁴⁶ ศึกษาเรื่องการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ของบุคลากรในองค์กรที่ดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคม ผลการวิจัยพบว่า อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งที่แตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรา 40 กรณีกิจการโทรคมนาคมไม่แตกต่างกัน

ช่อแก้ว ประสงค์สม (2542)⁴⁷ ศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในโครงการโรงเรียนสีขาวของครู และอาจารย์มัธยมศึกษาในเขต กทม. พบว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับโครงการ โรงเรียนสีขาว

⁴⁶ รุจิรา คงรุ่งโรจน์. "การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540", (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543), หน้าบทคัดย่อ.

⁴⁷ ช่อแก้ว ประสงค์สม. "การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในโครงการ โรงเรียนสีขาวของครู และอาจารย์มัธยมศึกษาในเขต กทม.", (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542), หน้าบทคัดย่อ.

ศิริพร เชิงวงศ์สุข (2539)⁴⁸ ศึกษาพฤติกรรมการรับข่าวสารเรื่องยาฆ่าของโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับข่าวสารเรื่องยาฆ่าของครู วุฒิการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับข่าวสารเรื่องยาฆ่าของครู ระยะเวลาในการปฏิบัติการสอนไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับข่าวสารเรื่องยาฆ่าของครู

เกรียงชัย เหลืองภัทรเชวง⁴⁹ (2540)ศึกษาเรื่องการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคติ และการมีส่วนร่วมในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมของพนักงานในโรงงาน กลุ่มบริษัทมินิแบ (ประเทศไทย) ผลการวิจัยพบว่า การเปิดรับข่าวสารเรื่องระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมจากเพื่อน บุคคลในครอบครัว บุคคลที่รู้จัก และแผ่นพับมีความแตกต่างกันในเพศที่ต่างกัน สำหรับอายุที่ต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารที่แตกต่างจากบุคคลในครอบครัว บุคคลที่รู้จัก วิทยุ แผ่นพับ ไปสเตอร์/บอร์ดบริษัท เสียงตามสายในโรงงาน สำหรับระดับการศึกษาที่แตกต่างมีการเปิดรับข่าวสารที่แตกต่างจากบุคคลในครอบครัว บุคคลที่รู้จัก โทรทัศน์ แผ่นพับ ไปสเตอร์/บอร์ดบริษัท เสียงตามสายในโรงงานและปฏิทินบริษัท สำหรับตำแหน่งงานที่แตกต่าง มีการเปิดรับข่าวสารที่แตกต่างจากเสียงภายในโรงงาน สำหรับอายุงานที่แตกต่าง มีการเปิดรับข่าวสารที่แตกต่างจากเพื่อน บุคคลในครอบครัว บุคคลที่รู้จัก วิทยุ แผ่นพับ และของขวัญปีใหม่ของบริษัท แต่สำหรับพนักงานที่มีรายได้แตกต่างกัน ไม่พบการเปิดรับข่าวสารที่แตกต่าง

นิรันดร์ ทองหอม⁵⁰ (2540) ศึกษาเรื่องการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคติ และการใช้บริการจัดหางานของกรมการจัดหางานของผู้หางานในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาการเปิดรับข่าวสารจากสื่อ 10 ชนิด พบว่า ผู้หางานที่มีเพศต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเฉพาะจากสื่อวิทยุแตกต่างกัน อายุที่ต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารต่างกันเฉพาะในสื่อเจ้าหน้าที่ และวิทยุ ระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารที่ต่างกันเฉพาะในสื่อวารสาร และวิทยุ รายได้ที่ต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารต่างกันเฉพาะในสื่อวิทยุและโทรทัศน์ สถานภาพสมรสที่ต่างกันมีการเปิด

⁴⁸ ศิริพร เชิงวงศ์สุข. "พฤติกรรมการรับข่าวสารเรื่องยาฆ่าของครู ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนกรมสามัญศึกษา กลุ่มที่ 2 ในเขตกรุงเทพมหานคร", (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาสื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539), หน้าบทคัดย่อ.

⁴⁹ เกรียงชัย เหลืองภัทรเชวง, "การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคติ และการมีส่วนร่วมในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมของพนักงานในโรงงาน กลุ่มบริษัท มินิแบ (ประเทศไทย)", (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540), หน้าบทคัดย่อ.

⁵⁰ นิรันดร์ ทองหอม, "การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคติ และการใช้บริการจัดหางานของกรมการจัดหางานในเขตกรุงเทพมหานคร", (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540), หน้าบทคัดย่อ.

รับข่าวสารที่ต่างกันเฉพาะในสื่อป้ายประกาศ หรือแผ่นพับ ประสบการณ์ทำงานที่ต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารที่ต่างกันเฉพาะในสื่อเจ้าหน้าที่ ป้ายประกาศหรือแผ่นพับ วิทยุ และโทรทัศน์ และอาชีพที่ต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารที่ต่างกันในสื่อเจ้าหน้าที่ ป้ายประกาศ หรือแผ่นพับ วิทยุและโทรทัศน์ ไม่ต่างกันในสื่ออื่น

สุวรรณณี โปธิศรี⁵¹ (2534) ศึกษาเรื่องการเปิดรับสื่อ ความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ของผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ของกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า เพศ อายุ อาชีพ รายได้ และระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ หนังสือพิมพ์ เพศ อายุ และอาชีพ มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารกับบิดา มารดา ญาติพี่น้อง และครู ส่วนอายุและอาชีพ มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข นอกจากนี้รายได้ยังมีความสัมพันธ์กับการสื่อสารกับคู่สมรส และการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารกับเพื่อน และครู ส่วนข่าวสารโรคเอดส์พบว่า เพศ อายุ รายได้ และการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับนิตยสาร รายได้ และการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับหนังสือพิมพ์ และโปสเตอร์ อาชีพและรายได้มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารกับคู่สมรส เพื่อน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และอาสาสมัครสาธารณสุข และรายได้มีความสัมพันธ์กับการสื่อสารกับครู

ว่าที่พันตำรวจหญิง อรนุช งามขาว⁵² (2543) ศึกษาเรื่องการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติตามกฎจราจรของประชาชนคนเดินเท้าในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน และสื่อเฉพาะกิจมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการจราจร การเปิดรับข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจมีความสัมพันธ์กับทักษะคิดเกี่ยวกับกฎจราจร

บัณรดี ชวาลศิลป์⁵³ (2543) ศึกษาเรื่องการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการยอมรับการสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนหินกรูด พบว่า การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน และสื่อเฉพาะกิจมีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องโรงไฟฟ้าหินกรูด

⁵¹ สุวรรณณี โปธิศรี, “การเปิดรับสื่อ ความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ของผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 เขตกรุงเทพมหานคร”, (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534), หน้าบทคัดย่อ.

⁵² อรนุช งามขาว, “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติตามกฎจราจรของประชาชนคนเดินเท้าในเขตกรุงเทพมหานคร”, (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543), หน้าบทคัดย่อ.

⁵³ บัณรดี ชวาลศิลป์, “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการยอมรับการสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนหินกรูด”, (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543), หน้าบทคัดย่อ.

ณัฐพรรณ ศรีमुख⁵⁴ (2541) ศึกษาการเปิดรับสื่อความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรม การยอมรับวิถีชีวิตตามหลักชีวิตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การเปิดรับสารเกี่ยวกับวิถีชีวิตตามหลักชีวิตจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตตามหลักชีวิต การเปิดรับสารเกี่ยวกับวิถีชีวิตตามหลักชีวิตจากหนังสือและวารสารเกี่ยวกับชีวิตมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตตามหลักชีวิต

สุมาลี ตั้งจิตศิลป์⁵⁵ (2537) ศึกษาเรื่องพฤติกรรม的开รับสื่อเกี่ยวกับการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำ และการมีส่วนร่วมในการรักษาทรัพยากรป่าไม้ของประชาชนในหมู่บ้านป่าไม้ อำเภอวัฒนานคร จังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งพฤติกรรม的开รับสื่อเกี่ยวกับการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำ ไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะคิดในการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำ

ถนอมนุช พิทักษ์โกศล⁵⁶ (2540) ศึกษาเรื่องปัจจัยทางสังคม พฤติกรรม的开รับสื่อ กับความรู้ และทักษะคิดที่มีต่อการป้องกันการไข้ยาบ้า ของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรมในจังหวัดนนทบุรี ที่พบว่าสื่อประเภทอื่น ๆ คือวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน เพื่อนฝูง เพื่อนร่วมงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับยาบ้า

คาราวรรณ ศรีสุกใส⁵⁷ (2542) ศึกษาการเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์โครงการรถไฟฟ้าบีทีเอสที่มีผลต่อความรู้ ทักษะคิด และการใช้รถไฟฟ้าบีทีเอสของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า

⁵⁴ ณัฐพรรณ ศรีमुख, “การเปิดรับสื่อความรู้ ทักษะคิดและพฤติกรรม的开รับวิถีชีวิตตามหลักชีวิตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร”, (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541)

⁵⁵ สุมาลี ตั้งจิตศิลป์, “พฤติกรรม的开รับสื่อเกี่ยวกับการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำ และการมีส่วนร่วมในการรักษาทรัพยากรป่าไม้ของประชาชนในหมู่บ้านป่าไม้ อำเภอวัฒนานคร จังหวัดปราจีนบุรี”, (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537), หน้าบทคัดย่อ.

⁵⁶ ถนอมนุช พิทักษ์โกศล, “ปัจจัยทางสังคม พฤติกรรม的开รับสื่อกับความรู้ และทักษะคิดที่มีต่อการป้องกันการไข้ยาบ้า ของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรม ในจังหวัดนนทบุรี”, (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540), หน้าบทคัดย่อ.

⁵⁷ คาราวรรณ ศรีสุกใส, “การเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์โครงการรถไฟฟ้าบีทีเอสที่มีผลต่อความรู้ ทักษะคิด และการใช้รถไฟฟ้าบีทีเอสของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร”, (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542), หน้าบทคัดย่อ.

การเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์โครงการรถไฟฟ้าบีทีเอสผ่านสื่อมวลชน คือ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และสื่อบุคคล คือ พ่อ-แม่ ญาติ เพื่อน มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับโครงการรถไฟฟ้าบีทีเอส

- การเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์โครงการรถไฟฟ้าบีทีเอสผ่านสื่อบุคคล แก่ เจ้าหน้าที่โครงการรถไฟฟ้าบีทีเอส พ่อ-แม่ ญาติ เพื่อน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อโครงการรถไฟฟ้าบีทีเอส

ฐิตนา แสงอร่าม⁵⁸ (2542) ศึกษาการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ “โครงการน้ำประปาดื่มได้” ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการบริโภคน้ำดื่มของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ “โครงการน้ำประปาดื่มได้” ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับน้ำประปาดื่มได้แต่การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ “โครงการน้ำประปาดื่มได้” จากสื่อเฉพาะกิจมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทัศนคติที่มีต่อการบริโภคน้ำประปา และความรู้เกี่ยวกับน้ำประปาดื่มได้มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทัศนคติที่มีต่อการบริโภคน้ำประปา

⁵⁸ ฐิตนา แสงอร่าม, “การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ “โครงการน้ำประปาดื่มได้” ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการบริโภคน้ำดื่มของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร”, (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542), หน้าบทคัดย่อ.

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติที่มีต่อผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ โดยการใช้วัดแบบครั้งเดียว (One - Shot Descriptive Study) และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่นำการศึกษา คือ ข้าราชการในอำเภอเมืองจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวนทั้งสิ้น 1,728 คน (ที่มา : คู่มือจากภาคผนวก)

กลุ่มตัวอย่าง

ข้าราชการในอำเภอเมืองจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 200 คนโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) ที่ใช้การแบ่งสัดส่วนตามประชากรจริง (Probability proportional to size) จากข้าราชการที่สังกัดกระทรวงทั้งหมด 15 กระทรวงดังนี้

1. ข้าราชการที่สังกัดกระทรวงมหาดไทยจำนวน 125 คน คำนวณโดย

$$\frac{200 \times 125}{1,728} = 15 \text{ ดังนั้น จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ} = 15 \text{ คน}$$

2. ข้าราชการที่สังกัดกระทรวงการจำนวน 95 คน คำนวณโดย

$$\frac{200 \times 95}{1,728} = 11 \text{ ดังนั้น จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ} = 11 \text{ คน}$$

3. ข้าราชการที่สังกัดกระทรวงการคลังจำนวน 25 คน คำนวณโดย

$$\frac{200 \times 25}{1,728} = 3 \text{ ดังนั้น จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ} = 3 \text{ คน}$$

4. ข้าราชการที่สังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาจำนวน 23 คน คำนวณโดย

$$\frac{200 \times 23}{1,728} = 3 \text{ ดังนั้น } \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ} = 3 \text{ คน}$$

5. ข้าราชการที่สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จำนวน 13 คน คำนวณโดย

$$\frac{200 \times 13}{1,728} = 2 \text{ ดังนั้น } \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ} = 2 \text{ คน}$$

6. ข้าราชการที่สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จำนวน 77 คน คำนวณโดย

$$\frac{200 \times 77}{1,728} = 9 \text{ ดังนั้น } \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ} = 9 \text{ คน}$$

7. ข้าราชการที่สังกัดกระทรวงคมนาคมจำนวน 31 คน คำนวณโดย

$$\frac{200 \times 31}{1,728} = 4 \text{ ดังนั้น } \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ} = 4 \text{ คน}$$

8. ข้าราชการที่สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจำนวน 10 คน คำนวณโดย

$$\frac{200 \times 10}{1,728} = 1 \text{ ดังนั้น } \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ} = 1 \text{ คน}$$

9. ข้าราชการที่สังกัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจำนวน 16 คน คำนวณโดย

$$\frac{200 \times 16}{1,728} = 2 \text{ ดังนั้น } \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ} = 2 \text{ คน}$$

10. ข้าราชการที่สังกัดกระทรวงพาณิชย์จำนวน 26 คน คำนวณโดย

$$\frac{200 \times 26}{1,728} = 3 \text{ ดังนั้น } \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ} = 3 \text{ คน}$$

11. ข้าราชการที่สังกัดกระทรวงแรงงานจำนวน 23 คน คำนวณโดย

$$\frac{200 \times 23}{1,728} = 3 \text{ ดังนั้น } \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ} = 3 \text{ คน}$$

12. ข้าราชการที่สังกัดกระทรวงวัฒนธรรมจำนวน 13 คน คำนวณโดย

$$\frac{200 \times 13}{1,728} = \text{ ดังนั้น } \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ} = \text{ คน}$$

13. ข้าราชการที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการจำนวน 1,095 คน คำนวณโดย

$$\frac{200 \times 1,095}{1,728} = 126 \text{ ดังนั้น จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ} = 126 \text{ คน}$$

14. ข้าราชการที่สังกัดกระทรวงสาธารณสุขจำนวน 81 คน คำนวณโดย

$$\frac{200 \times 81}{1,728} = 6 \text{ ดังนั้น จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ} = 6 \text{ คน}$$

15. ข้าราชการที่สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรมจำนวน 10 คน คำนวณโดย

$$\frac{200 \times 16}{1,728} = 1 \text{ ดังนั้น จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ} = 1 \text{ คน}$$

เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างข้าราชการตามสัดส่วนของกระทรวงแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เป็นขั้นตอนต่อไป

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

กำหนดตัวแปรอิสระ/ตัวแปรต้น (Independent Variable) และตัวแปรตาม (Dependent Variable) ตามสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการ ในอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน

- ตัวแปรอิสระ/ตัวแปรต้น คือ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ กระทรวงที่สังกัด
- ตัวแปรตาม คือ การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ “ผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ(CEO)”

สมมติฐานที่ 2 ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ ความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการ ในอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน

- ตัวแปรอิสระ/ตัวแปรต้น คือ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ กระทรวงที่สังกัด
- ตัวแปรตาม คือ ความรู้เกี่ยวกับ “ผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)”

สมมติฐานที่ 3 ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ ทักษะคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการ ในอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน

- ตัวแปรอิสระ/ตัวแปรต้น คือ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ กระทรวงที่สังกัด
- ตัวแปรตาม คือ ทักษะคติเกี่ยวกับ “ผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)”

สมมติฐานที่ 4 การเปิดรับข่าวสารที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ ความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการ ในอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน

- ตัวแปรอิสระ/ตัวแปรต้น คือ การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)
- ตัวแปรตาม คือ ความรู้เกี่ยวกับ “ผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ(CEO)”

สมมติฐานที่ 5 การเปิดรับข่าวสารที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ ทักษะเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการ ในอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน

- ตัวแปรอิสระ/ตัวแปรต้น คือ การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)
- ตัวแปรตาม คือ ทักษะเกี่ยวกับ “ผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)”

สมมติฐานที่ 6 ความรู้ที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ ทักษะเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการ ในอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน

- ตัวแปรอิสระ/ตัวแปรต้น คือ ความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)
- ตัวแปรตาม คือ ทักษะเกี่ยวกับ “ผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)”

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ และเอกสารต่าง ๆ ซึ่งแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเป็นแบบสอบถามปลายปิด (Close-ended Questionnaire) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ เป็นต้น
- ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)
- ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)
- ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับทักษะเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ส่วนของแบบสอบถามผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง พร้อมทั้งผู้ช่วยวิจัยซึ่งได้มีการชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลก่อนออกเก็บข้อมูลจริง การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการนำแบบสอบถามไปขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างให้สละเวลาแบบสอบถามและขอรับคืนทันที

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในการวัดตัวแปรดังต่อไปนี้

1. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)

การวัดค่าตัวแปรการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ(CEO) โดยแบ่งเป็นสื่อประเภทต่าง ๆ ดังนี้ สื่อมวลชน สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ สื่อบุคคล

โดยแบ่งเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ไม่เคยเลย	=	0 คะแนน
1-2 ครั้งต่อสัปดาห์	=	1 คะแนน
2-3 ครั้งต่อสัปดาห์	=	2 คะแนน
3-4 ครั้งต่อสัปดาห์	=	3 คะแนน
มากกว่า 5 ครั้งต่อสัปดาห์	=	4 คะแนน

จากนั้นนำคะแนนที่ได้มากำหนดระดับค่าเฉลี่ยของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) โดยแบ่งเป็น 3 ระดับคือ

คะแนนระหว่าง 0.00 – 1.33 คะแนน จัดอยู่ในระดับต่ำหรือมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) น้อย

คะแนนระหว่าง 1.34 – 2.67 คะแนน จัดอยู่ในระดับปานกลางหรือมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ปานกลาง

คะแนนระหว่าง 2.68 – 5.00 คะแนน จัดอยู่ในระดับสูงหรือมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) มาก

2. ความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)

การวัดค่าตัวแปรความรู้ เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) เป็นการวัดโดยใช้มาตรฐานวัดแบบสำรวจรายการ (Check List) จำนวน 15 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ตอบถูกได้ 1 คะแนน

ตอบถูกได้ 0 คะแนน

จากนั้นนำคะแนนที่ได้มากำหนดระดับค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ออกเป็น 3 ระดับคือ

คะแนนระหว่าง 0.00 – 5.00 คะแนน จัดอยู่ในระดับต่ำหรือมีความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) น้อย

คะแนนระหว่าง 6.00 – 10.00 คะแนน จัดอยู่ในระดับปานกลางหรือมีความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ปานกลาง

คะแนนระหว่าง 11.00 – 15.00 คะแนน จัดอยู่ในระดับสูงหรือมีความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) มาก

3. ทักษะเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)

การวัดค่าตัวแปรทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) เป็นการวัดโดยใช้มาตราวัดแบบ Likert Scale จำนวน 12 ข้อ ในแต่ละข้อมีลักษณะข้อความในเชิงลบและเชิงบวก มีการจัดเรียงลำดับคะแนนดังนี้

	เชิงบวก	เชิงลบ	คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1	คะแนน
เห็นด้วย	4	2	คะแนน
ไม่แน่ใจ	3	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5	คะแนน

จากนั้นนำคะแนนที่ได้มากำหนดระดับค่าเฉลี่ยของทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ออกเป็น 3 ระดับ คือ

คะแนนระหว่าง 1.00 – 1.66 คะแนน จัดอยู่ในระดับต่ำหรือมีทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) น้อย

คะแนนระหว่าง 1.67 – 2.33 คะแนน จัดอยู่ในระดับปานกลางหรือทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ปานกลาง

คะแนนระหว่าง 2.34 – 3.00 คะแนน จัดอยู่ในระดับสูงหรือมีทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการ
แบบบูรณาการ (CEO) มาก

ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่แจกเสร็จเรียบร้อยแล้ว
2. นำคำตอบที่ได้จากการสำรวจในแบบสอบถามมาตั้งรหัส
3. หลังจากนำแบบสอบถามมาตั้งรหัสเรียบร้อยแล้ว นำมาลงรหัสข้อมูล (Coding) ใน
แบบสอบถามและบันทึกข้อมูลเข้าเครื่องมือคอมพิวเตอร์
4. นำข้อมูลที่ได้ทำการประมวลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทาง
สถิติ SPSS for Windows

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยดังนี้

- สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) คือการอธิบายถึงลักษณะของข้อมูลตามความ
แตกต่างกันในลักษณะต่าง ๆ คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ พฤติกรรมการเปิดรับสาร
ความรู้ และทัศนคติ การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติ ที่มีต่อผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ
(CEO) ของข้าราชการในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราว่าเป็นอย่างไร

การทดสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีสถิติที่นำมาใช้ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

- การแจกแจงความถี่ (Frequencies) คือการแจกแจงความถี่ของค่าที่วัดได้ของตัวแปร
- การจัดตำแหน่งการเปรียบเทียบ มีสถิติที่เกี่ยวข้องคือ อัตราส่วน (Ratio) ร้อยละ
(Percentage)
- การวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean)
- การวัดการกระจาย ได้แก่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ใช้การวิเคราะห์โดยการทดสอบแบบไคสแควร์ (Chi-Square test) เพื่ออธิบายความแตกต่าง

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของข้าราชการในอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราที่มีต่อผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)” โดยใช้วิธีเชิงสำรวจจากข้าราชการในอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราจำนวน 200 คน สามารถนำมาสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยแสดงผลเป็นร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

- 1.1 ข้อมูลส่วนตัว
- 1.2 การเปิดรับข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)
- 1.3 ความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)
- 1.4 ทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อทดสอบสมมติฐานโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ค่าสถิติ Chi - Square

- 2.1 สมมติฐานที่ 1 ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกันมีผลทำให้การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการในอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน
- 2.2 สมมติฐานที่ 2 ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกันมีผลทำให้ความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการในอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน
- 2.3 สมมติฐานที่ 3 ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกันมีผลทำให้ทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการในอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน
- 2.4 สมมติฐานที่ 4 การเปิดรับข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ที่แตกต่างกันมีผลทำให้ความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) แตกต่างกัน
- 2.5 สมมติฐานที่ 5 การเปิดรับข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ที่แตกต่างกันมีผลทำให้ทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) แตกต่างกัน
- 2.6 สมมติฐานที่ 6 ความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) แตกต่างกันมีผลทำให้ทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) แตกต่างกัน

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยแสดงผลเป็น
ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.1 ข้อมูลส่วนตัว

ตารางที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวด้านหน่วยงานที่สังกัด (N = 200 คน)

กระทรวง	จำนวน	ร้อยละ
ศึกษาธิการ	126	63.0
มหาดไทย	17	8.5
กลาโหม	11	5.5
พาณิชย์	10	5.0
เกษตรและสหกรณ์	9	4.5
สาธารณสุข	6	3.0
คมนาคม	4	2.0
การคลัง	3	1.5
ท่องเที่ยวและกีฬา	3	1.5
แรงงาน แรงงาน และสวัสดิการสังคม	3	1.5
พัฒนาความมั่นคงของมนุษย์	2	1.0
เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	2	1.0
วัฒนธรรม	2	1.0
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1	0.5
อุตสาหกรรม	1	0.5
รวม	200	100

จากตารางที่ 1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการคิดเป็น ร้อยละ 63.0 รองไปตามลำดับได้แก่ กระทรวงมหาดไทย ร้อยละ 8.5 กระทรวงกลาโหม ร้อยละ 5.5

ตารางที่ 2 ข้อมูลส่วนตัวด้านเพศ (N = 200 คน)

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	87	43.5
หญิง	113	56.5
รวม	200	100

จากตารางที่ 2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้เพศชายคิดเป็น ร้อยละ 43.5 และเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 56.5

ตารางที่ 3 ข้อมูลส่วนตัวด้านอายุ (N = 200 คน)

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
26 - 35 ปี	69	34.5
36 - 45 ปี	56	28.0
46 - 55 ปี	64	32.0
56 ปีขึ้นไป	11	5.0
รวม	200	100

จากตารางที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 26 - 35 ปีคิดเป็นร้อยละ 34.5 อายุ 36 - 45 คิดเป็นร้อยละ 28.0 อายุ 46 - 55 ร้อยละ 32.0 อายุ 56 ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 5.0

ตารางที่ 4 ข้อมูลส่วนตัวด้านระดับการศึกษา (N = 200 คน)

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าอนุปริญญา	4	2.0
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	8	4.0
ปริญญาตรี	150	75.0
ปริญญาโท	36	18.0
ปริญญาเอก	2	1.0
รวม	200	100

จากตารางที่ 4 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 75 รองลงมาคือ ปริญญาโทคิดเป็นร้อยละ 18 อนุปริญญาคิดเป็นร้อยละ 4

ตารางที่ 5 ข้อมูลส่วนตัวด้านอายุราชการ (N = 200 คน)

อายุราชการ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5 ปี	14	7.0
6 - 10 ปี	38	19.0
11 - 20 ปี	71	35.5
21 - 30 ปี	54	27.0
31 ปีขึ้นไป	23	11.5
รวม	200	100

จากตารางที่ 5 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุราชการระหว่าง 11-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.5 รองลงมาคือ 21-30 ปีคิดเป็นร้อยละ 27.0 อันดับที่ 3 คือ 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 19

ตารางที่ 6 ข้อมูลส่วนตัวด้านระดับชั้นข้าราชการ (N = 200 คน)

ระดับชั้นข้าราชการ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับ 1	4	2.0
ระดับ 2	14	7.0
ระดับ 3	17	8.5
ระดับ 4	26	13.0
ระดับ 5	35	17.5
ระดับ 6	39	19.5
ระดับ 7	51	25.5
ระดับ 8	13	6.5
ระดับ 9	1	0.5
รวม	200	100

จากตารางที่ 6 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้นี้มากที่สุดมีระดับชั้นข้าราชการคือ ระดับ 7 คิดเป็นร้อยละ 25.5 รองลงมาคือ ระดับ 6 คิดเป็นร้อยละ 19.5 และอันดับที่ 3 คือ ระดับ 5 คิดเป็นร้อยละ 17.5

1.2 การเปิดรับข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)

ตารางที่ 7 การเปิดรับข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) (N = 200 คน)

สื่อประชาสัมพันธ์ที่เผยแพร่	\bar{X}	S.D.	แปรผล
สื่อมวลชน			
1. ทางโทรทัศน์	2.85	0.86	ปานกลาง
2. ทางวิทยุ	1.58	0.95	น้อย
3. ทางหนังสือพิมพ์	2.69	1.31	ปานกลาง
สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ			
1. หนังสือเวียน	2.38	1.71	ปานกลาง
2. วารสารข่าว	1.81	1.07	น้อย
3. รายงานประจำปี	1.22	1.22	น้อย
4. การจัดอบรมสัมมนา	1.87	1.87	น้อย
5. อินเทอร์เน็ต	2.11	2.11	น้อย
สื่อบุคคล			
1. เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง	1.99	1.99	น้อย
2. เพื่อนร่วมงาน	2.28	2.28	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้มีผลการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับผู้ว่า CEO จากสื่อทุกประเภทในระดับปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ย 2.60 โดยการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.64 จากสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.30 และจากสื่อบุคคลในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.37

1.3 ความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)

ตารางที่ 8 ความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) (N = 200 คน)

ข้อความ	ใช่	ร้อยละ	ไม่ใช่	ร้อยละ
1. ผู้ว่า CEO เป็นแนวคิดของนายกรัฐมนตรี คิดจากภาคเอกชน / ผู้บริหารระดับสูงสุด	184	92.0	16	8.0
2. ผู้ว่า CEO ทำงานโดยมีเป้าหมายชัดเจน สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของชาติและสถานภาพปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่	171	85.5	29	14.5
3. CEO มาจากคำภาษาอังกฤษว่า Chief Executive officer	135	67.5	65	32.5
4. CEO หัวหน้าเจ้าหน้าที่ในการบริหารหรือผู้นำสูงสุดในการบริหารกิจการต่าง ๆ	140	70	60	30
5. ผู้ว่า CEO หมายถึง ผู้ว่าราชการจังหวัดที่มีการบริหารงานพัฒนาจังหวัดแบบบูรณาการ โดยจะมรการบูรณาการงานทุกกระทรวง ทบวง กรม ให้ผสมกลมกลืน ไปด้วยกันกับงานทุกอย่าง ต้องเสร็จภายในจังหวัด ไม่ต้องขึ้นไปสู่ส่วนกลาง (กรุงเทพ)	144	72.0	56	28
6. ผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งจะจ้องเป็นผู้นำการบริหารการเปลี่ยนแปลง (Change Management) เพราะจะมีการเปลี่ยนแปลงการบริหารแบบคิดใหม่ ทำใหม่ (Innovation) ผู้ว่าจะต้องเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงความคิดนี้จึงจะสำเร็จได้คือ ผู้ว่า CEO	145	72.5	55	27.5
7. ความเป็นผู้นำ (Leader) เป็นคุณสมบัติและคุณลักษณะในการดำเนินงานของผู้ว่า CEO	148	74.5	52	26.0
8. การบริหารงานแบบผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) จะเริ่มปฏิบัติงานในวันที่ 1 มกราคม 2546	84	42.5	116	58
9 จังหวัดละเชิงตราเป็น 1 ใน 5 จังหวัดนำร่องที่คณะรัฐมนตรีประกาศให้ผู้ว่าราชการจังหวัดบริหารงานแบบบูรณาการ (CEO)	108	54.0	92	46.0
10. ผู้ว่า CEO ไม่มีสิทธิ์พิจารณาบทลงโทษในการกระทำความผิดของข้าราชการ	92	46.0	108	54.0
11. การเลื่อนระดับขั้นของข้าราชการ ไม่ต้องอยู่ในดุลพินิจของผู้ว่า CEO	98	49.0	102	51.0
12. ผู้ว่า CEO เปรียบเสมือนนายกเล็ก ๆ ของจังหวัด	91	45.5	109	54.5

จากตารางที่ 8 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างของการวิจัย มีความรู้เกี่ยวกับผู้ว่า CEO มากที่สุดคือ เรื่องผู้ว่า CEO เป็นแนวคิดของนายกรัฐมนตรี คิดจากภาคเอกชน / ผู้บริหารระดับสูงสุดโดยมีผู้ตอบถูกคิดเป็นร้อยละ 92 รองลงมาคือ เรื่องผู้ว่า CEO ทำงานโดยมีเป้าหมายชัดเจน สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของชาติและสถานภาพปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่ คิดเป็นร้อยละ 85.5 และอันดับที่ 3 คือ เรื่องความเป็นผู้นำ (Leader) เป็นคุณสมบัติและคุณลักษณะในการดำเนินงานของผู้ว่า CEO คิดเป็นร้อยละ 74.5

1.4 ทักษะที่เกี่ยวข้องกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)

ตารางที่ 9 ทักษะที่เกี่ยวข้องกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) (N = 200 คน)

ทักษะ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. เรามีความมั่นใจในประสิทธิภาพการทำงานของผู้ว่า CEO	3.60	0.90	ปานกลาง
2. ผู้ว่า CEO จำทำงานเพื่อผลประโยชน์ประชาชนเป็นสำคัญ	3.47	0.75	ปานกลาง
3. ผู้ว่า CEO ทำงานด้วยความโปร่งใส มีการตรวจสอบชัดเจน	3.23	0.80	ปานกลาง
4. บทบาทหน้าที่ของผู้ว่า CEO ทำให้เข้าถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับประชาชนได้อย่างถูกต้อง	3.38	0.82	ปานกลาง
5. นโยบายการปรับเปลี่ยนผู้ว่า CEO ทำให้ระบบราชการสะดวกสบายมากขึ้น	2.95	0.70	ปานกลาง
6. ผู้ว่า CEO มีอำนาจในการบริการงานมากขึ้น	3.11	0.91	ปานกลาง
7. ผู้ว่าราชการแบบเดิมมีประสิทธิภาพในการทำงานมากกว่าผู้ว่า CEO	2.86	0.63	ปานกลาง
8. ระบบราชการของไทยในปัจจุบันต้องขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้ว่า CEO	2.90	0.64	ปานกลาง
9. ผู้ว่า CEO มีการกระจากอำนาจเพื่อพัฒนาท้องถิ่น	2.84	0.97	ปานกลาง
10. การบริหารงานของผู้ว่า CEO เป็นที่พอใจของข้าราชการ	2.93	0.78	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติว่าเรามีความมั่นใจในประสิทธิภาพการทำงานของผู้ว่า CEO มากที่สุด ($\bar{x} = 3.60$) รองลงไปตามลำดับได้แก่ ผู้ว่า CEO จำทำงานเพื่อผลประโยชน์ประชาชนเป็นสำคัญ ($\bar{x} = 3.47$) บทบาทหน้าที่ของผู้ว่า CEO ทำให้เข้าถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับประชาชนได้อย่างถูกต้อง ($\bar{x} = 3.38$)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อทดสอบสมมติฐาน
โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ค่าสถิติ Chi - Square

2.1 ประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันมีผลทำให้การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการในอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน

ตารางที่ 10 ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานที่สังกัดกับการเปิดรับข่าวสารโดยรวม (N= 200 คน)

หน่วยงานที่สังกัด		การเปิดรับข่าวสาร					รวม	ค่า χ^2
		ไม่เคยเลย	1 - 2 ครั้ง	3 - 4 ครั้ง	4 - 5 ครั้ง	มากกว่า 5 ครั้ง		
ศึกษาธิการ	จำนวน	2	108	9	7	0	126	182.10**
	ร้อยละ	1.69	85.8	7.1	5.6	0	100	
มหาดไทย	จำนวน	0	1	9	7	0	17	
	ร้อยละ	0	5.9	53.0	41.2	0	100	
เกษตรและสหกรณ์	จำนวน	0	0	2	7	0	9	
	ร้อยละ	0	0	22.2	77.8	0	100	
กลาโหม	จำนวน	0	1	8	2	0	11	
	ร้อยละ	0	9.19	72.8	18.2	0	100	
การคลัง	จำนวน	0	0	1	2	0	3	
	ร้อยละ	0	0	33.3	66.7	0	100	
พัฒนาความมั่นคงของมนุษย์	จำนวน	0	0	2	0	0	2	
	ร้อยละ	0	0	100	0	0	100	
คมนาคม	จำนวน	0	0	2	2	0	4	
	ร้อยละ	0	0	50.0	50.0	0	100	
ทรัพยากร	จำนวน	0	0	0	1	0	1	
	ร้อยละ	0	0	0	100	0	100	
ท่องเที่ยวและกีฬา	จำนวน	0	0	1	2	0	3	
	ร้อยละ	0	0	33.3	66.7	0	100	
เทคโนโลยีฯ	จำนวน	0	0	1	1	0	2	
	ร้อยละ	0	0	50.0	50.0	0	100	
พาณิชย์	จำนวน	0	0	7	3	0	10	
	ร้อยละ	0	0	70.0	30.0	0	100	
แรงงาน	จำนวน	0	0	3	0	0	3	
	ร้อยละ	0	0	100	0	0	100	
วัฒนธรรม	จำนวน	0	0	2	0	0	2	
	ร้อยละ	0	0	100	0	0	100	
สาธารณสุข	จำนวน	0	0	6	0	0	6	
	ร้อยละ	0	0	100	0	0	100	
อุตสาหกรรม	จำนวน	0	0	1	0	0	1	
	ร้อยละ	0	0	100	0	0	100	

**P ≤ 0.01

จากตารางที่ 10 พบว่าหน่วยงานที่สังกัดของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันมีผลทำให้การเปิดรับข่าวสารโดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 11 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการเปิดรับข่าวสาร โดยรวม (N = 200 คน)

เพศ		การเปิดรับข่าวสาร					รวม	ค่า χ^2
		ไม่เคย เลย	1 - 2 ครั้ง	3 - 4 ครั้ง	4 - 5 ครั้ง	มากกว่า 5 ครั้ง		
ชาย	จำนวน	1	41	25	20	0	87	5.19
	ร้อยละ	1.1	47.1	28.7	23.0	0	100	
หญิง	จำนวน	1	69	29	14	0	113	
	ร้อยละ	0.9	61.1	25.7	12.4	0	100	

จากตารางที่ 11 พบว่าเพศที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้การเปิดรับข่าวสาร โดยรวมมีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 12 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการเปิดรับข่าวสาร โดยรวม (N = 200 คน)

อายุ		การเปิดรับข่าวสาร					รวม	ค่า χ^2
		ไม่เคย เลย	1 - 2 ครั้ง	3 - 4 ครั้ง	4 - 5 ครั้ง	มากกว่า 5 ครั้ง		
26 - 35 ปี	จำนวน	0	24	30	15	0	69	32.09**
	ร้อยละ	0	34.8	43.5	21.7	0	100	
36 - 45 ปี	จำนวน	1	28	15	12	0	56	
	ร้อยละ	1.8	50	26.83	21.4	0	100	
46 - 55 ปี	จำนวน	1	51	7	5	0	64	
	ร้อยละ	1.6	79.7	10.9	7.8	0	100	
56 ปีขึ้นไป	จำนวน	0	7	2	2	0	11	
	ร้อยละ	0	63.7	18.2	18.2	0	100	

**P ≤ 0.01

จากตารางที่ 12 พบว่าอายุที่แตกต่างกันมีผลทำให้การเปิดรับข่าวสาร โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 13 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการเปิดรับข่าวสาร โดยรวม (N = 200 คน)

ระดับการศึกษา		การเปิดรับข่าวสาร					รวม	ค่า χ^2
		ไม่เคย เลย	1 - 2 ครั้ง	3 - 4 ครั้ง	4 - 5 ครั้ง	มากกว่า 5 ครั้ง		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	จำนวน	0	2	1	1	0	4	23.69*
	ร้อยละ	0	50	25	25	0	100	
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	จำนวน	0	0	5	3	0	8	
	ร้อยละ	0	0	62.5	37.5	0	100	
ปริญญาตรี	จำนวน	2	85	42	21	0	150	
	ร้อยละ	1.3	56.7	28	14	0	100	
ปริญญาโท	จำนวน	0	23	6	7	0	36	
	ร้อยละ	0	63.9	16.67	19.4	0	100	
ปริญญาเอก	จำนวน	0	0	0	2	0	2	
	ร้อยละ	0	0	0	100	0	100	

*P ≤ 0.05

จากตารางที่ 13 พบว่าระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีผลทำให้การเปิดรับข่าวสาร โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 14 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุราชการกับการเปิดรับข่าวสารโดยรวม (N = 200 คน)

อายุราชการ		การเปิดรับข่าวสาร					รวม	ค่า χ^2
		ไม่เคย เลย	1 - 2 ครั้ง	3 - 4 ครั้ง	4 - 5 ครั้ง	มากกว่า 5 ครั้ง		
ต่ำกว่า 5 ปี	จำนวน	0	9	5	0	0	14	29.89**
	ร้อยละ	0	64.3	35.7	0	0	100	
6 - 10 ปี	จำนวน	0	11	19	8	0	38	
	ร้อยละ	0	28.9	50.0	21.2	0	100	
11 - 20 ปี	จำนวน	2	36	20	13	0	71	
	ร้อยละ	2.9	50.7	28.2	18.3	0	100	
21 - 30 ปี	จำนวน	0	37	6	11	0	54	
	ร้อยละ	0	68.5	11.1	20.4	0	100	
31 ปีขึ้นไป	จำนวน	0	17	4	2	0	23	
	ร้อยละ	0	73.9	17.4	8.7	0	100	

**P ≤ 0.01

จากตารางที่ 14 พบว่าอายุราชการที่แตกต่างกันมีผลทำให้การเปิดรับข่าวสารโดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 15 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับข้าราชการกับการเปิดรับข่าวสารโดยรวม (N = 200 คน)

ระดับข้าราชการ		การเปิดรับข่าวสาร					รวม	ค่าχ
		ไม่เคย เลย	1 - 2 ครั้ง	3 - 4 ครั้ง	4 - 5 ครั้ง	มากกว่า 5 ครั้ง		
ระดับ 1	จำนวน	0	1	3	0	0	4	45.04**
	ร้อยละ	0	25.0	75.0	0	0	100	
ระดับ 2	จำนวน	0	5	8	1	0	14	
	ร้อยละ	0	35.7	57.1	7.1	0	100	
ระดับ 3	จำนวน	0	4	6	7	0	17	
	ร้อยละ	0	23.5	35.3	41.2	0	100	
ระดับ 4	จำนวน	0	9	11	6	0	26	
	ร้อยละ	0	34.6	42.3	23.1	0	100	
ระดับ 5	จำนวน	2	21	8	4	0	35	
	ร้อยละ	5.7	60.0	22.9	11.4	0	100	
ระดับ 6	จำนวน	0	27	8	4	0	39	
	ร้อยละ	0	69.22	20.5	10.3	0	100	
ระดับ 7	จำนวน	0	32	9	10	0	51	
	ร้อยละ	0	62.7	17.6	19.6	0	100	
ระดับ 8	จำนวน	0	10	1	2	0	13	
	ร้อยละ	0	76.9	7.7	15.4	0	100	
ระดับ 9	จำนวน	0	1	0	0	0	1	
	ร้อยละ	0	100	0	0	0	100	

**P ≤ 0.01

จากตารางที่ 15 พบว่าระดับข้าราชการที่แตกต่างกันมีผลทำให้การเปิดรับข่าวสารโดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.2 ประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันมีผลทำให้ความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)

ของข้าราชการในอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน

ตารางที่ 16 ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานที่สังกัดกับความรู้ (N = 200 คน)

หน่วยงานที่สังกัด		ระดับความรู้			รวม	ค่า χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
ศึกษาธิการ	จำนวน	2	76	48	126	46.07*
	ร้อยละ	1.6	60.3	38.1	100	
มหาดไทย	จำนวน	1	13	3	17	
	ร้อยละ	5.9	76.5	17.6	100	
เกษตรและสหกรณ์	จำนวน	0	9	0	9	
	ร้อยละ	0	100	0	100	
กลาโหม	จำนวน	0	11	0	11	
	ร้อยละ	0	100	0	100	
การคลัง	จำนวน	0	3	0	3	
	ร้อยละ	0	100	0	100	
พัฒนาความมั่นคงของมนุษย์	จำนวน	0	2	0	2	
	ร้อยละ	0	100	0	100	
คมนาคม	จำนวน	0	4	0	4	
	ร้อยละ	0	100	0	100	
ทรัพยากร	จำนวน	0	1	0	1	
	ร้อยละ	0	100	0	100	
ท่องเที่ยวและกีฬา	จำนวน	0	3	0	3	
	ร้อยละ	0	100	0	100	
เทคโนโลยีฯ	จำนวน	0	1	1	2	
	ร้อยละ	0	50	50	100	
พาณิชย์	จำนวน	2	7	1	10	
	ร้อยละ	20	70	10	100	
แรงงาน	จำนวน	1	2	0	3	
	ร้อยละ	33.3	66.7	0	100	
วัฒนธรรม	จำนวน	0	1	1	2	
	ร้อยละ	0	50	50	100	
สาธารณสุข	จำนวน	0	5	1	6	
	ร้อยละ	0	83.3	16.7	100	
อุตสาหกรรม	จำนวน	0	1	0	1	
	ร้อยละ	0	100	0	100	

* $P \leq 0.05$

จากตารางที่ 16 พบว่าหน่วยงานที่กลุ่มตัวอย่างสังกัดที่แตกต่างกันมีผลทำให้ความรู้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 17 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความรู้ (N = 200 คน)

เพศ		ระดับความรู้			รวม	ค่า χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
ชาย	จำนวน	2	66	19	87	2.94
	ร้อยละ	2.3	75.92	21.81	100	
หญิง	จำนวน	4	73	36	113	
	ร้อยละ	3.5	64.6	31.7	100	

จากตารางที่ 17 พบว่าเพศที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 18 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความรู้ (N = 200 คน)

อายุ		ระดับความรู้			รวม	ค่า χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
26 – 35 ปี	จำนวน	1	52	16	69	6.79
	ร้อยละ	1.4	75.4	23.1	100	
36 – 45 ปี	จำนวน	3	41	12	56	
	ร้อยละ	5.4	73.2	21.4	100	
46 – 55 ปี	จำนวน	2	40	22	64	
	ร้อยละ	3.1	62.5	34.4	100	
56 ปีขึ้นไป	จำนวน	0	6	5	11	
	ร้อยละ	0	54.5	45.5	100	

จากตารางที่ 18 พบว่าอายุที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) มีความแตกต่าง

ตารางที่ 19 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับความรูู้ (N = 200 คน)

ระดับการศึกษา		ระดับความรูู้			รวม	ค่า χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
ต่ำกว่าอนุปริญญา	จำนวน	0	3	1	4	11.11
	ร้อยละ	0	75.0	25.0	100	
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	จำนวน	1	6	1	8	
	ร้อยละ	12.5	75.0	12.5	100	
ปริญญาตรี	จำนวน	5	107	38	150	
	ร้อยละ	3.3	71.3	25.3	100	
ปริญญาโท	จำนวน	0	23	13	36	
	ร้อยละ	0	63.9	36.1	100	
ปริญญาเอก	จำนวน	0	0	2	2	
	ร้อยละ	0	0	100	100	

จากตารางที่ 19 พบว่าระดับการศึกษาที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ความรูู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการ
แบบบูรณาการ (CEO) มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 20 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุราชการกับความรูู้ (N = 200 คน)

อายุราชการ		ระดับความรูู้			รวม	ค่า χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
ต่ำกว่า 5 ปี	จำนวน	0	8	6	14	12.76
	ร้อยละ	0	57.1	42.9	100	
6 - 10 ปี	จำนวน	1	32	5	38	
	ร้อยละ	2.6	84.2	13.2	100	
11 - 20 ปี	จำนวน	4	51	16	71	
	ร้อยละ	5.6	71.8	22.5	100	
21 - 30 ปี	จำนวน	1	35	18	54	
	ร้อยละ	1.9	64.8	33.3	100	
31 ปีขึ้นไป	จำนวน	0	13	10	23	
	ร้อยละ	0	56.5	43.5	100	

จากตารางที่ 20 พบว่าอายุราชการที่แตกต่างกัน ไม่มีผลทำให้ความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบ
 บุรณาการ (CEO) มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 21 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับข้าราชการกับความรู้ (N = 200 คน)

ระดับข้าราชการ		ระดับความรู้			รวม	ค่าχ
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
ระดับ 1	จำนวน	0	3	1	4	23.07
	ร้อยละ	0	75.0	25.0	100	
ระดับ 2	จำนวน	1	13	0	14	
	ร้อยละ	7.1	92.9	0	100	
ระดับ 3	จำนวน	2	12	3	17	
	ร้อยละ	11.8	70.6	17.6	100	
ระดับ 4	จำนวน	0	20	6	26	
	ร้อยละ	0	76.9	23.1	100	
ระดับ 5	จำนวน	1	26	8	35	
	ร้อยละ	2.9	74.3	22.9	100	
ระดับ 6	จำนวน	1	23	15	39	
	ร้อยละ	2.6	59.0	38.5	100	
ระดับ 7	จำนวน	1	36	14	51	
	ร้อยละ	2	70.6	27.5	100	
ระดับ 8	จำนวน	0	5	8	13	
	ร้อยละ	0	38.5	61.5	100	
ระดับ 9	จำนวน	0	1	0	1	
	ร้อยละ	0	100	0	100	

จากตารางที่ 21 พบว่าระดับข้าราชการที่แตกต่างกัน ไม่มีผลทำให้ความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการ
 แบบบุรณาการ (CEO) มีความแตกต่างกัน

2.3 ประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันมีผลทำให้ทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)

ของข้าราชการในอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน

ตารางที่ 22 ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานที่สังกัดกับทัศนคติ (N = 200 คน)

หน่วยงานที่สังกัด		ระดับทัศนคติ			รวม	ค่า χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
ศึกษาธิการ	จำนวน	6	114	6	126	37.41
	ร้อยละ	4.8	90.5	4.8	100	
มหาดไทย	จำนวน	0	13	4	17	
	ร้อยละ	0	76.5	23.5	100	
เกษตรและสหกรณ์	จำนวน	0	6	3	9	
	ร้อยละ	0	66.7	33.3	100	
กลาโหม	จำนวน	0	9	2	11	
	ร้อยละ	0	81.8	18.2	100	
การคลัง	จำนวน	0	3	0	3	
	ร้อยละ	0	100	0	100	
พัฒนาความมั่นคงของมนุษย์	จำนวน	0	2	0	2	
	ร้อยละ	0	100	0	100	
คมนาคม	จำนวน	0	4	0	4	
	ร้อยละ	0	100	0	100	
ทรัพยากร	จำนวน	0	1	0	1	
	ร้อยละ	0	100	0	100	
ท่องเที่ยวและกีฬา	จำนวน	0	1	2	3	
	ร้อยละ	0	33.3	66.7	100	
เทคโนโลยีฯ	จำนวน	0	2	0	2	
	ร้อยละ	0	100	0	100	
พาณิชย์	จำนวน	0	10	0	10	
	ร้อยละ	0	100	0	100	
แรงงาน	จำนวน	0	3	0	3	
	ร้อยละ	0	100	0	100	
วัฒนธรรม	จำนวน	0	1	1	2	
	ร้อยละ	0	50	50	100	
สาธารณสุข	จำนวน	0	6	0	6	
	ร้อยละ	0	100	0	100	
อุตสาหกรรม	จำนวน	0	1	0	1	
	ร้อยละ	0	100	0	100	

จากตารางที่ 22 พบว่าหน่วยงานที่กลุ่มตัวอย่างสังกัดที่แตกต่างกัน ไม่มีผลทำให้ทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 23 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับทัศนคติ (N = 200 คน)

เพศ		ระดับทัศนคติ			รวม	ค่า χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
ชาย	จำนวน	4	73	10	87	2.67
	ร้อยละ	4.6	83.9	11.5	100	
หญิง	จำนวน	2	103	8	113	
	ร้อยละ	1.8	91.2	7.1	100	

จากตารางที่ 23 พบว่าเพศที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 24 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับทัศนคติ (N = 200 คน)

อายุ		ระดับทัศนคติ			รวม	ค่า χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
26 – 35 ปี	จำนวน	1	64	4	69	10.62
	ร้อยละ	1.4	92.8	5.8	100	
36 – 45 ปี	จำนวน	0	47	9	56	
	ร้อยละ	0	83.9	16.1	100	
46 – 55 ปี	จำนวน	4	56	4	64	
	ร้อยละ	6.25	87.5	6.25	100	
56 ปีขึ้นไป	จำนวน	1	9	1	11	
	ร้อยละ	9.1	81.8	9.1	100	

จากตารางที่ 24 พบว่าอายุที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 25 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับทัศนคติ (N = 200 คน)

ระดับการศึกษา		ระดับทัศนคติ			รวม	ค่า χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
ต่ำกว่าอนุปริญญา	จำนวน	0	4	0	4	4.79
	ร้อยละ	0	100	0	100	
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	จำนวน	0	6	2	8	
	ร้อยละ	0	75	25	100	
ปริญญาตรี	จำนวน	4	134	12	150	
	ร้อยละ	2.7	89.3	8	100	
ปริญญาโท	จำนวน	2	30	4	36	
	ร้อยละ	5.6	83.33	11.1	100	
ปริญญาเอก	จำนวน	0	2	0	2	
	ร้อยละ	0	100	0	100	

จากตารางที่ 25 พบว่าระดับการศึกษาที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 26 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุราชการกับความรู้ (N = 200 คน)

อายุราชการ		ระดับความรู้			รวม	ค่า χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
ต่ำกว่า 5 ปี	จำนวน	0	8	6	14	12.76
	ร้อยละ	0	57.1	42.9	100	
6 – 10 ปี	จำนวน	1	32	5	38	
	ร้อยละ	2.6	84.2	13.2	100	
11 – 20 ปี	จำนวน	4	51	16	71	
	ร้อยละ	5.6	71.8	22.5	100	
21 – 30 ปี	จำนวน	1	35	18	54	
	ร้อยละ	1.9	64.8	33.3	100	
31 ปีขึ้นไป	จำนวน	0	13	10	23	
	ร้อยละ	0	56.5	43.5	100	

จากตารางที่ 26 พบว่าอายุราชการที่แตกต่างกัน ไม่มีผลทำให้ทัศนคติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 27 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับข้าราชการกับทัศนคติ (N = 200 คน)

ระดับข้าราชการ		ระดับทัศนคติ			รวม	ค่าχ
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
ระดับ 1	จำนวน	0	3	1	4	14.93
	ร้อยละ	0	75	25	100	
ระดับ 2	จำนวน	0	13	1	14	
	ร้อยละ	0	92.9	7.1	100	
ระดับ 3	จำนวน	1	14	2	17	
	ร้อยละ	5.9	82.4	11.8	100	
ระดับ 4	จำนวน	0	24	2	26	
	ร้อยละ	0	92.3	7.7	100	
ระดับ 5	จำนวน	1	30	4	35	
	ร้อยละ	2.9	85.7	11.44	100	
ระดับ 6	จำนวน	3	36	0	39	
	ร้อยละ	7.7	92.3	0	100	
ระดับ 7	จำนวน	1	42	8	51	
	ร้อยละ	2	82.4	15.7	100	
ระดับ 8	จำนวน	0	13	0	13	
	ร้อยละ	0	100	0	100	
ระดับ 9	จำนวน	0	1	0	1	
	ร้อยละ	0	100	0	100	

จากตารางที่ 27 พบว่าระดับข้าราชการที่แตกต่างกัน ไม่มีผลทำให้ทัศนคติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมีความแตกต่างกัน

2.4 การเปิดรับข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ที่แตกต่างกันมีผลทำให้ความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) แตกต่างกัน

ตารางที่ 28 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับโดยรวมที่เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) กับความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) (N = 200 คน)

การเปิดรับข่าวสาร		ระดับความรู้			รวม	ค่าχ
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
ไม่เคยเลย	จำนวน	1	1		2	28.56**
	ร้อยละ	50	50		100	
1 - 2 ครั้ง	จำนวน	1	68	41	110	
	ร้อยละ	0.9	61.8	37.3	100	
3 - 4 ครั้ง	จำนวน	3	43	8	54	
	ร้อยละ	5.6	79.6	14.8	100	
5 - 6 ครั้ง	จำนวน	1	27	6	34	
	ร้อยละ	2.9	79.4	17.6	100	
มากกว่า 5 ครั้ง	จำนวน	0	0	0	0	
	ร้อยละ	0	0	0	0	

**P ≤ 0.01

จากตารางที่ 28 การเปิดรับโดยรวมที่เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ที่แตกต่างกันมีผลทำให้ความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.5 การเปิดรับข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ที่แตกต่างกันมีผลทำให้ทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) แตกต่างกัน

ตารางที่ 29 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับโดยรวมที่เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) กับทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) (N = 200 คน)

การเปิดรับข่าวสาร		ทัศนคติ			รวม	ค่าχ
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
ไม่เคยเลย	จำนวน	1	1		2	46.32**
	ร้อยละ	50	50		100	
1 - 2 ครั้ง	จำนวน	5	102	3	110	
	ร้อยละ	4.5	92.7	2.3	100	
3 - 4 ครั้ง	จำนวน	0	50	4	54	
	ร้อยละ	0	92.6	7.4	100	
5 - 6 ครั้ง	จำนวน	0	23	11	34	
	ร้อยละ	0	67.6	32.4	100	
มากกว่า 5 ครั้ง	จำนวน	0	0	0	0	
	ร้อยละ	0	0	0	0	

**P ≤ 0.01

จากตารางที่ 29 การเปิดรับโดยรวมที่เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ที่แตกต่างกันมีผลทำให้ทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.6 ความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) แตกต่างกันมีผลทำให้ทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) แตกต่างกัน

ตารางที่ 30 ความสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) กับทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) (N = 200 คน)

ความรู้		ทัศนคติ			รวม	ค่าχ
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
น้อย	จำนวน	2	4	0	6	20.83**
	ร้อยละ	33.3	66.7	0	100	
ปานกลาง	จำนวน	2	123	14	139	
	ร้อยละ	1.4	88.5	10.1	100	
มาก	จำนวน	2	49	4	55	
	ร้อยละ	3.6	89.1	7.3	100	

**P ≤ 0.01

จากตารางที่ 30 ความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ที่แตกต่างกันมีผลทำให้ทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทที่ 5 เป็นการสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับงานวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. เรื่อง “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติที่มีต่อผู้ว่า CEO ของข้าราชการในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา”

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการในเขตอำเภอเมือง ของจังหวัดฉะเชิงเทรา

2.2 เพื่อศึกษาถึงความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการในเขตอำเภอเมือง ของจังหวัดฉะเชิงเทรา

2.3 เพื่อศึกษา ทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการในเขตอำเภอเมือง ของจังหวัดฉะเชิงเทรา

ลักษณะของการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Servey Research) โดยผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาการวิจัยเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติ ที่มีต่อผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ หรือ CEO และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ ข้าราชการในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 200 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควต้า (Quata Sampling) ที่ใช้การแบ่งสัดส่วนตามประชากรจริง จากนั้นได้นำข้อมูลไปประมวลผลโดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่ร้อยละและค่าเฉลี่ย เพื่ออธิบายลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง การเปิดรับข่าวสาร ความรู้และทัศนคติที่มีต่อผู้ว่า CEO ส่วนการทดสอบสมมติฐานนั้นใช้การหาค่าความแตกต่างแบบสถิติวิเคราะห์ (Chi - Square) ในการวิเคราะห์

3. ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านประชากร

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีจำนวนทั้งสิ้น 200 คน แบ่งเป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 43.5 เพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 56.5

เมื่อแยกตามกระทรวงพบว่า เป็นกลุ่มตัวอย่างที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการคิดเป็น ร้อยละ 63.0 รองไปตามลำดับ ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย ร้อยละ 8.5 กระทรวงกลาโหม ร้อยละ 5.5 กระทรวงพาณิชย์ร้อยละ 5.0 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร้อยละ 4.5 กระทรวงสาธารณสุข ร้อย ละ 3.0 กระทรวงคมนาคม ร้อยละ 2.0 กระทรวงการคลัง ร้อยละ 1.5 กระทรวงการท่องเที่ยวและ กีฬา ร้อยละ 1.5 กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ร้อยละ 1.5 กระทรวงพัฒนาความมั่นคงของ มนุษย์ ร้อยละ 1.0 กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ร้อยละ 1.0 กระทรวงวัฒนธรรม ร้อยละ 1.0 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 0.5 กระทรวงอุตสาหกรรม ร้อย ละ 0.5

อายุของข้าราชการส่วนใหญ่อยู่ที่ 21-30 ปีคิดเป็นร้อยละ 34.5 ส่วนใหญ่สำเร็จการ ศึกษาระดับปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 75 มีอายุราชการคิดเป็นร้อยละ 35.5 ระดับชั้นข้าราชการส่วน ใหญ่อยู่ที่ระดับ 7 คิดเป็นร้อยละ 25.5

ส่วนที่ 2 การเปิดรับข่าวสารในเรื่องผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)

กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารในเรื่องผู้ว่า CEO จากสื่อทุกประเภทในระดับ ปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ย 2.60 โดยการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนในระดับปานกลาง โดยมีค่า เฉลี่ย 2.64 จากสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.30 และจากสื่อบุคคลในระดับ ปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.37

ส่วนที่ 3 ความรู้ในเรื่องผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)

กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ในเรื่องผู้ว่า CEO มากที่สุดคือเรื่องผู้ว่า CEO เป็นแนวคิดของ นายกรัฐมนตรี คิดจากภาคเอกชน / ผู้บริหารระดับสูงสุดโดยมีผู้ตอบถูกคิดเป็นร้อยละ 92 รองลงมาคือ เรื่องผู้ว่า CEO ทำงานโดยมีเป้าหมายชัดเจน สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของชาติและสถานภาพ ปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่ คิดเป็นร้อยละ 85.5 และอันดับที่ 3 คือ เรื่องความเป็นผู้ นำ (Leader) เป็นคุณสมบัติและคุณลักษณะในการดำเนินงานของผู้ว่า CEO คิดเป็นร้อยละ 74.5

ส่วนที่ 4 ทักษะคดีที่มีต่อผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)

กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติว่าเรามีความมั่นใจในประสิทธิภาพการทำงานของผู้ว่า CEO มากที่สุด ($\bar{x} = 3.60$) รองลงไปตามลำดับได้แก่ ผู้ว่า CEO จำทำงานเพื่อผลประโยชน์ประชา ชนเป็นสำคัญ ($\bar{x} = 3.47$) บทบาทหน้าที่ของผู้ว่า CEO ทำให้เข้าถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับประชา ชนได้อย่างถูกต้อง ($\bar{x} = 3.38$) ผู้ว่า CEO จำทำงานเพื่อผลประโยชน์ประชาชนเป็นสำคัญ $\bar{x} = 3.23$) ผู้ว่า CEO มีอำนาจในการบริการงานมากเกินไป ($\bar{x} = 3.11$) นโยบายการปรับเปลี่ยนผู้ว่า CEO ทำ

ให้ระบบราชการสะดวกสบายมากขึ้น ($\bar{x} = 2.95$) การบริหารงานของผู้ว่า CEO เป็นที่พอใจของข้าราชการ ($\bar{x} = 2.93$) ระบบราชการของไทยในปัจจุบันต้องขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้ว่า CEO ($\bar{x} = 2.90$) ผู้ว่าราชการแบบเดิมมีประสิทธิภาพในการทำงานมากกว่าผู้ว่า CEO ($\bar{x} = 2.86$) ผู้ว่า CEO มีการกระจายอำนาจเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{x} = 2.84$) ส่วนทัศนคติโดยรวมคือ ($\bar{x} = 3.58$)

4. การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน

1. หน่วยงานที่สังกัด

กลุ่มตัวอย่างที่สังกัดหน่วยงานที่ต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. เพศ

กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ที่ไม่แตกต่างกัน

3. อายุ

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ 0.01

4. ระดับการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. อายุราชการ

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุราชการต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบ
บูรณาการ (CEO) ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ 0.01

6. ระดับชั้นของข้าราชการ

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับชั้นของข้าราชการแตกต่างกันมีผลทำให้การเปิดรับข่าวสารโดย
รวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สมมติฐานที่ 2 ลักษณะทางประชากรที่ต่างกัน มีผลทำให้ ความรู้เกี่ยวกับผู้
ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดยะเชิงเทราแตกต่างกัน

1. หน่วยงานที่สังกัด

กลุ่มตัวอย่างที่สังกัดหน่วยงานที่ต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ
(CEO) แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. เพศ

กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ที่ไม่
แตกต่างกัน

3. อายุ

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ที่ไม่
แตกต่างกัน

4. ระดับการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ
(CEO) ที่ไม่แตกต่างกัน

5. อายุราชการ

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุราชการต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ
(CEO) ที่ไม่แตกต่างกัน

6. ระดับชั้นของข้าราชการ

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับชั้นของข้าราชการต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบ
บูรณาการ (CEO) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สมมติฐานที่ 3 ลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ทัศนคติเกี่ยวกับผู้
ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน

1. หน่วยงานที่สังกัด

กลุ่มตัวอย่างที่สังกัดหน่วยงานที่ต่างกันมีทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ
(CEO) ที่ไม่แตกต่างกัน

2. เพศ

กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันมีทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ที่ไม่
แตกต่างกัน

3. อายุ

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ที่ไม่
แตกต่างกัน

4. ระดับการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ
(CEO) ที่ไม่แตกต่างกัน

5. อายุราชการ

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุราชการต่างกันมีทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ
(CEO) ที่ไม่แตกต่างกัน

6. ระดับชั้นของข้าราชการ

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับชั้นของข้าราชการต่างกันมีทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบ
บูรณาการ (CEO) ที่ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ที่แตกต่างกันมีผลทำให้ความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) แตกต่างกัน

จากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ(CEO) ต่างกันนั้นจะทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สมมติฐานที่ 5 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ที่แตกต่างกันมีผลทำให้ทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) แตกต่างกัน

จากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ต่างกันนั้นจะทำให้กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สมมติฐานที่ 6 ความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) แตกต่างกันมีผลทำให้ทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) แตกต่างกัน

จากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ต่างกันนั้นจะทำให้กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การอภิปรายผล

1. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ในระดับปานกลาง โดยมีการเปิดรับข่าวสารผ่านสื่อโทรทัศน์มากที่สุด

เนื่องมาจากสื่อโทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนที่มีคุณสมบัติสำคัญดังนี้⁵⁹

1. สามารถเห็นภาพได้จริงจัง ทำให้ผู้รับสารเกิดความเลื่อมใสศรัทธา สามารถชักจูงใจให้คล้อยตามได้ง่ายกว่าสื่ออื่น เพราะให้ทั้งภาพและเสียงพร้อมกัน
2. ลักษณะของสื่อ-เทคนิคของสื่อ ทำให้ผู้รับสารสามารถทราบขั้นตอน ลำดับทำให้เกิดความเข้าใจได้ง่ายและถูกต้องชัดเจน ในขณะที่สื่ออื่นทำไม่ได้

⁵⁹ ประมะ สตะเวทิน, “หลักนิเทศศาสตร์” กรุงเทพมหานคร : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2538.

3. เป็นสื่อที่ทำให้เกิดความทรงจำติดตาได้นาน ประทับใจ สัมผัสได้ยาก
4. เป็นสื่อที่สามารถสื่อสารได้กว้างขวาง มีความรวดเร็ว โดยเฉพาะในปัจจุบันมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยช่วยในการสื่อสารได้สะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น เช่นการถ่ายทอดผ่านดาวเทียม
5. เป็นสื่อที่ได้ทั้งข่าวสาร ความเป็นจริง ความบันเทิงและสร้างเป็น Dramatization ได้
6. เป็นสื่อที่มีสีสันเหมือนจริง ช่วยให้เกิดภาพพจน์ชัดเจนมากขึ้น

จะเห็นได้ว่าสื่อทางโทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนที่ทรงประสิทธิภาพในการสื่อสาร ด้วยลักษณะข้อดีของสื่อประเภทนี้ ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารมากกว่าสื่อประเภทอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ วิลเบอร์ แชมม์ ที่กล่าวว่าบุคคลย่อมเลือกสื่อที่ใช้ความพยายามน้อยที่สุดและได้รับประโยชน์ตอบแทนดีที่สุด ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของปราณี ทองสุกแก้ว ที่ได้สำรวจการเปิดรับข่าวสารและทัศนคติของเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อข่าวกล้องเบอร์ 5 ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พบว่า เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครที่บริโภคข่าวกล้องเบอร์ 5 มีการเปิดรับข่าวสาร โครงการข่าวกล้องเบอร์ 5 ผ่านทางสื่อโทรทัศน์มากที่สุด

2. ความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องมาจากเรื่องผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ถือเป็นเรื่องใหม่ ทำให้กลุ่มตัวอย่างอาจยังไม่มีความรู้มากนักซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพรรณ ศรีมุข ทำการศึกษาการเปิดรับสื่อความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมยอมรับวิถีชีวิตตามหลักชีวิตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนโดยทั่วไปในเขตกรุงเทพมหานครมีความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตตามหลักชีวิตในระดับปานกลาง

3. ทัศนคติที่มีต่อผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)

จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่มีต่อผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ในระดับปานกลาง จึงส่งผลต่อระดับทัศนคติที่มีต่อผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารอย่างต่อเนื่องจึงทำให้ทราบถึงที่มาที่ไปของการปรับเปลี่ยนหน้าที่ของผู้ว่าราชการให้มีศักยภาพเพื่อพัฒนาสังคมจึงส่งผลให้ข้าราชการมีทัศนคติในระดับปานกลาง

4. เมื่อทดสอบสมมติฐานที่ 1 ประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน

จากการวิจัยพบว่าลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันมีผลต่อการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน เนื่องมาจากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ ทั้งทางด้านหน่วยงานที่สังกัด อายุ การศึกษา หรืออายุราชการที่แตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารผ่านสื่อที่แตกต่างกัน ยกเว้นลักษณะทางประชากรศาสตร์ทางด้านเพศต่างกันไม่มีผลต่อ การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในการวิจัยเรื่องการเปิดรับข่าวสารของ ชาร์ลส์ อัทกิน (Charles K. Atkin) กล่าวว่า บุคคลที่เปิดรับข่าวสารมากกว่าย่อมมีหูตากว้างไกล มีความรู้ความเข้าใจในสภาพแวดล้อม และเป็นคนทันสมัย ทันทเหตุการณ์กว่าบุคคลที่เปิดรับข่าวสารน้อย

5. เมื่อทดสอบสมมติฐานที่ 2 ประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ ความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน

จากการวิจัยพบว่าลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน เนื่องมาจากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ ทั้งทางด้านเพศ อายุ การศึกษา หรืออายุราชการที่แตกต่างกัน มีความรู้ที่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นลักษณะทางประชากรศาสตร์ทางด้านหน่วยงานที่สังกัดต่างกันมีผลต่อความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในการวิจัยเรื่องเกี่ยวกับความรู้และทัศนคติของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมที่ได้รับมาจากประสบการณ์ ซึ่งองค์ประกอบของการเรียนรู้มีดังนี้

1. ความสามารถทางสติปัญญาในการเรียนรู้ใด ๆ ก็ตาม ถ้าผู้เรียนขาดความสามารถทางสติปัญญาย่อมทำให้การเรียนรู้ครั้งนั้น ๆ ไม่ได้ผล หรือเรียนรู้ไม่ได้เลย การเรียนรู้สิ่งใดก็ตามจำต้องคำนึงถึงความสามารถทางสติปัญญาของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถของเด็กที่มีอายุแรกเกิดจนถึงอายุ 18 ปี จะเป็นช่วงที่มีพัฒนาการทางด้านระดับสติปัญญาอย่างรวดเร็ว เด็กแต่ละคนจะมีพัฒนาการทางสติปัญญาแตกต่างกัน ดังนั้น ทำให้การเรียนรู้ของบุคคลที่มีระดับสติปัญญาแตกต่างกัน จะมีการเรียนรู้ที่แตกต่างกันออกไป

2. แรงจูงใจ แรงจูงใจของแต่ละคนจะมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป เมื่อแต่ละบุคคลมีแรงจูงใจที่แตกต่างกันออกไปจะทำให้ความจำ แรงขับ ความต้องการ เป้าหมาย หรือแรงกระตุ้นของแต่ละบุคคลนั้นมีการรับรู้ที่แตกต่างกันออกไป

แรงจูงใจในการเรียนรู้ อาจเกิดได้ด้วยสาเหตุ 2 ประการ คือ

- แรงจูงใจ เนื่องมาจากตัวผู้เรียน ลักษณะแรงจูงใจประเภทนี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติ ความต้องการ ลักษณะนิสัยของบุคคลนั้นเอง
- แรงจูงใจ อันเป็นผลเนื่องมาจากสถานการณ์ต่างๆ ที่มาบังคับให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เช่น การได้รับการเสริมแรง สถานการณ์ที่น่าสนใจ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้เกิดแรงจูงใจได้ง่าย

3. การจำและการลืม การจำจะช่วยให้การเรียนรู้ประสบผลสำเร็จได้รวดเร็วขึ้น ส่วนการลืมจะเป็นอุปสรรคที่ทำให้เกิดการลืมเลือน หรือทำให้การเรียนรู้ไม่เกิดขึ้น ลักษณะการจำ เกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนได้มีการเรียนรู้ และมีการรับรู้เข้าไปสะสมในสมอง บางครั้งอาจจะมีความรู้สึกทางอารมณ์เข้ามาผสม กลายเป็นความประทับใจ ซึ่งความประทับใจนี้มีผลต่อความจำทั้งสิ้น
4. ความสนใจ ความสนใจมีส่วนทำให้ผู้เรียน เรียนรู้ได้เร็วขึ้น แต่ถ้าผู้เรียนไม่มีความสนใจแล้วจะทำให้ขาดความตั้งใจ และทำให้การเรียนรู้นั้น ๆ ไม่มีประสิทธิภาพ

คาร์เตอร์ วิ คิว (Good) ได้ให้ความหมายของ “ความรู้” ไว้ว่าเป็นข้อเท็จจริง (Facts) ความจริง (Truth) กฎเกณฑ์และข้อมูลต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้รับ และรวบรวมสะสมไว้จากมวลประสบการณ์ต่าง ๆ

ดานินท์ กิจนิจิ กล่าวว่า ความรู้ หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง รูปแบบ วิธีการ กฎเกณฑ์ แนวปฏิบัติ สิ่งของ เหตุการณ์ หรือบุคคล ซึ่งได้จากการสังเกตประสบการณ์ หรือจากสื่อต่าง ๆ ประกอบกัน

ความรู้ทำให้ผู้เรียนได้รู้ถึงความสามารถในการจำ และระลึกถึงเหตุการณ์ และประสบการณ์ที่เคยพบมาแล้ว แบ่ง ได้ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหา
2. ความรู้เกี่ยวกับวิธี และการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

3. ความรู้เกี่ยวกับการรวบรวมแนวคิดและโครงสร้าง

6. เมื่อทดสอบสมมติฐานที่ 3 ประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ ทักษะคิดเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน จากการวิจัยพบว่าลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อทักษะคิดเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราแตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากปัจจัยลักษณะทางภูมิศาสตร์ และระดับความรู้ของกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ในระดับปานกลาง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ในระดับปานกลาง ย่อมส่งผลต่อทักษะคิดที่ตามมา จึงทำให้ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อทักษะคิดเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ที่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับ Zimbardo และLeippe

1. ทักษะคิดเกิดจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ของแต่ละคน มิใช่เป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด
2. ทักษะคิดเป็นสภาพทางจิตใจที่มีอิทธิพลต่อการคิดและการกระทำของบุคคลเป็นอันมาก
3. ทักษะคิดเป็นสภาพทางจิตใจที่มีความถาวรพอสมควรทั้งนี้เนื่องจาก แต่ละบุคคลต่างก็ได้รับประสบการณ์ และผ่านการเรียนรู้มามาก อย่างไรก็ตาม ทักษะคิดก็อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ อันเนื่องมาจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ

แต่การเปลี่ยนแปลงทักษะคิดขึ้นอยู่กับความรู้ คือถ้ามีความรู้ ความเข้าใจดี ทักษะคิดก็จะเปลี่ยนแปลง และเมื่อทักษะคิดเปลี่ยนแปลงแล้ว ก็จะมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทั้ง 3 อย่างนี้มีความเชื่อมโยงต่อกัน ในการที่จะให้มีการยอมรับปฏิเสธในสิ่งใดต้องพยายามเปลี่ยนทักษะคิดเสียก่อนโดยให้ความรู้ ดังนั้นการวิจัยเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทักษะคิดที่มีต่อผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ของข้าราชการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่าลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อทักษะคิดของข้าราชการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่แตกต่างกัน

7. เมื่อทดสอบสมมติฐานที่ 4 การเปิดรับข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ที่แตกต่างกันมีผลทำให้ความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) แตกต่างกัน จากการวิจัยพบว่า ข้าราชการส่วนใหญ่ที่มีการเปิดรับข่าวสารที่ต่างกันมีผลทำให้ข้าราชการมีความรู้ที่ต่างกัน (ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน) โดยข้าราชการที่ไม่มีการเปิดรับข่าวสารก็ไม่สามารถทราบถึง

ความรู้ที่มีต่อผู้ว่าราชการแบบบูรณาการและไม่สามารถตอบแบบสอบถามได้ถูกต้อง แต่ข้าราชการที่มีการเปิดรับข่าวสารมากก็สามารถที่จะตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ที่มีต่อผู้ว่าราชการแบบบูรณาการได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีเรื่องเกี่ยวกับความรู้ของ ริค ฮาเลย์ (Read Hadley) ระดับความรู้ของผู้รับสาร (Knowledge) การที่จะทำความเข้าใจข่าวสาร เรื่องราวที่จะรับหรือทำความเข้าใจต่อสิ่งที่ได้พบเห็น คนที่มีความรู้มาก ย่อมเข้าใจ ข่าวสารเรื่องราวต่าง ๆ ได้เร็วกว่าผู้ที่มีความรู้น้อย

การรับรู้ทางการสื่อสาร และการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เกือบจะเป็นไปไม่ได้เลยที่จะกล่าวถึงการสื่อสาร โดยไม่กล่าวถึงการเรียนรู้ การสอนเป็นผลมาจากกระบวนการของการเรียนรู้ และการเรียนรู้ก็เป็นผลอย่างหนึ่งของการสื่อสาร นักสังคมศาสตร์หลายท่านได้เน้นถึงหลักการของการเรียนรู้บางประการ ซึ่งเป็นประโยชน์มากสำหรับการทำการสื่อสาร กล่าวคือ

1. บุคคลจะมีความสามารถในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ดังนั้นในการศึกษาเรื่องราวใด ๆ ก็ตาม จำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงลักษณะของกลุ่มเป้าหมาย เป็นต้นว่า คนหนุ่มสาว จะเรียนรู้ได้เร็วกว่าคนแก่ คนฉลาดเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่ซับซ้อนได้ง่ายกว่าคนโง่ เป็นต้น
2. การเรียนรู้ความสัมพันธ์กับการตอบสนองทางอารมณ์ โดยทั่วไปแล้วการสรรเสริญจะให้ประสิทธิภาพในการเรียนรู้มากกว่าการทำโทษ แต่บางครั้งการถูกทำโทษก็จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีเช่นเดียวกัน ถ้ามีการกระตุ้นให้เกิดการตอบสนองทางอารมณ์อย่างรุนแรง เนื่องจากคนเรามักจะเรียนรู้ภายหลังจากได้รับความเจ็บปวดเสมอ
3. การแสดงให้เห็นว่าควรทำอย่างไร ดีกว่าการบอกเฉย ๆ เพราะการแสดงถึงวิธีการให้ผู้รับสารเห็นว่าควรทำอย่างไร เป็นวิธีที่ดีที่สุดในการให้การเรียนรู้ในเรื่องที่ซับซ้อน
4. ทักษะที่ผู้รับมีต่อผู้ส่งสาร จะมีผลต่อทัศนคติที่มีต่อสารนั้นด้วย บางครั้งการที่บอกว่า “ใครเป็นคนพูด” มีความสำคัญพอ ๆ กับบอกว่า “พูดว่าอะไร” อย่างไรก็ตามในระยะยาวตัวสารจะมีความสำคัญมากกว่า
5. ความจำมีความสำคัญกับความใหม่สด เรามักจะจำและมีการตอบสนองต่อข่าวสารที่เพิ่งได้รับสด ๆ และการให้ข่าวสารซ้ำ ๆ กัน จะก่อให้เกิดการจดจำ และเก็บสารนั้นไว้
6. การมีส่วนร่วมทำให้เกิดการเรียนรู้ คนเราจะเรียนรู้ได้ดีขึ้นเมื่อได้มีการทดลองทำ

⁸ Read, Hadley, Communication : Method All Media, (Urbana : University of Illinois Press, 1972),p.34-41.

(อ้างในอาภาพร เอกวัฒนกิจ, “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของข้าราชการไทยเกี่ยวกับการลงทุนของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)”, 2540),น.42-43

8. เมื่อทดสอบสมมติฐานที่ 5 การเปิดรับข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ที่แตกต่างกันมีผลทำให้ทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) แตกต่างกัน

จากการวิจัยพบว่าข้าราชการส่วนใหญ่ที่มีการเปิดรับข่าวสารที่ต่างกันมีผลทำให้ข้าราชการมีความรู้ที่ต่างกัน (ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน) โดยข้าราชการที่ไม่มีการเปิดรับข่าวสารก็ไม่สามารถแสดงทัศนคติที่มีต่อผู้ว่าราชการแบบบูรณาการได้เนื่องจากไม่มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารในเรื่องนี้ แต่ข้าราชการที่มีการเปิดรับข่าวสารอย่างต่อเนื่องก็สามารถแสดงทัศนคติที่มีต่อผู้ว่าราชการแบบบูรณาการได้อย่างสอดคล้องกับความรู้ที่ได้รับมา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีเรื่องเกี่ยวกับความรู้ของ

เดวิด เบอร์โล (David Berlo) กล่าวว่า ทัศนคติของผู้รับสาร (Attitude) ซึ่งจะมีต่อข่าวสารเรื่องราวที่ได้รับ และทัศนคติที่มีต่อผู้ส่งสารตัวอย่างเช่น ผู้รับสารมีทัศนคติไม่ดีต่อหน่วยงานที่เป็นผู้ส่งสาร ผู้รับก็ย่อมมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อข่าวสาร และปฏิเสธการรับข่าวสาร

9. เมื่อทดสอบสมมติฐานที่ 6 ความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) แตกต่างกัน มีผลทำให้ทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) แตกต่างกัน

จากการวิจัยพบว่าข้าราชการที่มีความรู้เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการที่ต่างกันทำให้ข้าราชการมีทัศนคติเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการต่างกัน (ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน) เนื่องจากข้าราชการมีการเปิดรับข่าวสารที่แตกต่างกัน เป็นผลให้ข้าราชการมีความรู้ที่แตกต่างกันจึงส่งผลต่อเนื่องมาถึงทัศนคติที่แตกต่างกันนั่นเอง โดยข้าราชการที่มีการเปิดรับข่าวสารมากก็ย่อมที่จะมีความรู้มากและสามารถแสดงทัศนคติออกมาโดยการตอบแบบสอบถาม แต่ผู้ที่ไม่มีการเปิดรับข่าวสารหรือเปิดรับข่าวสารน้อยก็จะแสดงทัศนคติที่ต่างกันออกมา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีของ

ซิมบาร์โดและเอบบีเซ็น (Zimbardo and Ebbesen) กล่าวว่า ทัศนคติมี 3 องค์ประกอบ คือ

2.1 องค์ประกอบทางด้านความรู้ ความนึกคิด (The Cognitive Component) เป็นส่วนที่เป็นความเชื่อของบุคคลเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ทั่ว ๆ ไป ทั้งสิ่งที่ชอบและไม่ชอบ หากบุคคลมีความรู้หรือคิดว่าสิ่งใดดีก็มักจะมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น หากมีความรู้มาก่อนว่าสิ่งใดไม่ดี ก็จะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้น

2.2 องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (The Affective Cognition Component) เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์และเกี่ยวเนื่องกับสิ่งต่าง ๆ ซึ่งมีผลแตกต่างกันไปตามบุคลิกภาพของคนนั้น เป็นลักษณะที่เป็นค่านิยมของแต่ละคน

2.3 องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (The Behavior Cognitive Component) คือ การแสดงออกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งเป็นผลมาจากองค์ประกอบทางด้านความรู้ ความนึกคิดและองค์ประกอบทางด้านความรู้สึก

ลักษณะของทัศนคติ

- ทัศนคติ เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ของแต่ละคน มิใช่เป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด
- ทัศนคติเป็นสภาพทางจิตใจที่มีอิทธิพลต่อการคิดและการกระทำของบุคคลเป็นอันมาก
- ทัศนคติเป็นสภาพทางจิตใจที่มีความถาวรพอสมควร ทั้งนี้เนื่องจากแต่ละบุคคลต่างก็ได้รับประสบการณ์ และผ่านการเรียนรู้มามาก อย่างไรก็ตาม ทัศนคติก็อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงได้ อันเนื่องมาจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ

นอกจากนั้นแล้ว ชวณะ ภวภานนท์ ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลสามารถแสดงทัศนคติออกได้ 3 ประเภท คือ

1. ทัศนคติทางเชิงบวก หรือที่ดี เป็นทัศนคติที่ชักนำให้บุคคลแสดงออกถึงความรู้สึกหรืออารมณ์ จากสภาพจิตใจ ได้ตอบในด้านดีต่อบุคคลอื่น หรือเรื่องราวใดเรื่องราวหนึ่ง รวมทั้งหน่วยงาน องค์กร สถาบัน และการดำเนินกิจการขององค์กรและอื่น ๆ
2. ทัศนคติทางเชิงลบ หรือไม่ดี คือ ทัศนคติที่สร้างความรู้สึกเป็นไปในทางเสื่อมเสีย ไม่ได้ได้รับความเชื่อถือหรือไว้วางใจ อาจมีความเคลือบแคลงระแวงสงสัย รวมถึงเกลียดชังต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เรื่องราว หรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือหน่วยงาน องค์กร สถาบัน และการดำเนินกิจการขององค์กรและอื่น ๆ
3. ทัศนคติที่บุคคลไม่แสดงความคิดเห็นในเรื่องราว หรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือต่อบุคคล หน่วยงาน สถาบัน องค์กรและอื่น ๆ โดยสิ้นเชิง

อนึ่งทัศนคติทั้ง 3 ประเภทนี้ บุคคลอาจจะมีเพียงประเภทเดียว หรือหลายประเภทรวมกันก็ได้ ขึ้นอยู่กับความมั่นคงในเรื่องความเชื่อ ความรู้สึกนึกคิด หรือค่านิยมอื่น ๆ ที่มีต่อบุคคล สิ่งของ การกระทำ หรือสถานการณ์ เป็นต้น ยิ่งถ้าทัศนคติของบุคคลแต่ละคนถูกกระตุ้นให้แสดงออกมาในรูปของความเห็นร่วมกันก็จะเปลี่ยนเป็น “สาธารณมติ” ไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป จากการวิจัยเรื่องนี้พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารกันอย่างไม่ทั่วถึง สื่อไม่สามารถเข้าถึงได้ ดังนั้นจึงควรมีการจัดทำการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นควรเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกลุ่มของข้าราชการเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ได้อย่างถูกต้อง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัย

2.1 การวิจัยครั้งนี้ จำกัดเฉพาะกลุ่มประชากรที่อยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทราเท่านั้น ดังนั้นงานวิจัยครั้งต่อไปจึงควรกระจายกลุ่มตัวอย่างออกไปยังอำเภออื่นๆ ในจังหวัดหรือครอบคลุมไปยังจังหวัดอื่น ๆ ด้วย เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับแผนในการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ต่อไป และสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปสรุปอ้างอิงใช้ได้อย่างกว้างขวาง

2.2 ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยตัวอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกเหนือจากการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติ โดยให้ศึกษาถึงตัวแปร ความพึงพอใจในข่าวสารเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) ว่ามีผลโดยตรงต่อข้าราชการที่เกี่ยวข้องมากน้อยเพียงใด

บรรณานุกรม

- เกรียงชัย เหลืองภัทรเชวง, “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และการมีส่วนร่วมในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมของพนักงานในโรงงาน กลุ่มบริษัท มินิแบ (ประเทศไทย)”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- เกศินี จุฑาวิจิตร, “การสื่อสารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น”. นครปฐม : เพชรเกษมการพิมพ์, 2540.
- จาระไน แกลดโกศล, “การปรับปรุงทัศนคติเพื่อประโยชน์ในการสื่อสารระหว่างบุคคล,” หลักและทฤษฎีการสื่อสารหน่วยที่ 10, กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช, 2529.
- จุมพล รอดคำดี, “สื่อมวลชนเพื่อการพัฒนา,” กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- ชวนะ ภวกานนท์, “ภาพพจน์เชิงลบกับการประชาสัมพันธ์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.
- ช่อแก้ว ประสงค์สม. “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และการมีส่วนร่วมในโครงการโรงเรียนสีขาวของครู และอาจารย์มัธยมศึกษาในเขต กทม.,” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- จัฐธนา แสงอร่าม, “การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ “โครงการน้ำประปาดื่มได้” ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมผู้บริโภคน้ำดื่มของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- ณัฐพรรณ ศรีमुख, “การเปิดรับสื่อความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมยอมรับวิถีชีวิตตามหลักชีวิตดีของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- दानินทร์ กิจนิษฐ์, “การเปิดรับสาร ความรู้ ทักษะ และการอนุรักษ์พลังงาน ในโครงการพลังงานสองของประชาชนในกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- ดาราวรรณ ศรีสุกใส, “การเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์โครงการรถไฟฟ้าบีทีเอสที่มีผลต่อความรู้ ทักษะ และการใช้รถไฟฟ้าบีทีเอสของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- ถนอมนุช พิทักษ์โกศล, “ปัจจัยทางสังคม พฤติกรรม การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับความรู้ และทัศนคติที่มีต่อการป้องกันการใช้จ่าย ของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรม ในจังหวัดนนทบุรี”, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

เชียรศรี วิวิธศิริ, “จิตวิทยาการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่,” กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2527.

นภคธ ทองมัน, “การศึกษาความสัมพันธ์ของลักษณะทางประชากรศาสตร์ และการเปิดรับสื่อที่มีต่อความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมต่อเรื่องการบริโภคอวัยวะของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร,” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์ และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541.

นรินทร์ ทองหอม, “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการใช้บริการจัดหางานของกรมการจัดหางานในเขตกรุงเทพมหานคร,” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

บัณรสี ชวาลศิลป์, “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการยอมรับการสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนในทิวเขา,” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

ปกิจ พรหมายน, “ความรู้และการปฏิบัติตนในการป้องกันอุบัติเหตุจากการจราจรของผู้ขับขี่รถยนต์ส่วนบุคคลในกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต (สิ่งแวดล้อม) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2531.

ปรมะ สตะเวทิน, “หลักนิเทศศาสตร์”, กรุงเทพมหานคร : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2526.

ปรมะ สตะเวทิน, “หลักนิเทศศาสตร์”, พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดการพิมพ์, 2533.

ปรมะ สตะเวทิน, “หลักนิเทศศาสตร์”, กรุงเทพมหานคร : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2538.

ประภาพร พิษุวรรณ, “ทัศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย” กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.

พรทิพย์ ศิริชูทรัพย์, “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมต่อปัญหาสังคมของกลุ่มผู้ใช้สื่ออินเทอร์เน็ต บนเว็บไซต์องค์กรพัฒนาเอกชน”, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

ภาวดี อิศรเสนา ณ อยุธยา, “การศึกษาเปรียบเทียบความตระหนักรู้ของข้าราชการในระดับกลางและระดับต่ำ” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514.

รุจิรา คงรุ่งโรจน์. “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับมาตรา 40 ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540”, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

วิชัย วงษ์ใหญ่, “พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่,” กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์รุ่งเรือง, 2523.

ศิริพร เขียววงศ์สุข, “พฤติกรรมกำรับข่าวสารเรื่องย่ำของครู ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนกรม
สามัญศึกษา กลุ่มที่ 2 ในเขตกรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชา
สื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.
สุมาลี ตั้งจิตศิลป์, “พฤติกรรมกำรับสื่อเกี่ยวกับการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำ และการมีส่วนร่วม
ในการรักษาทรัพยากรป่าไม้ของประชาชนในหมู่บ้านป่าไม้ อำเภอดอนนาค จังหวัด
ปราจีนบุรี”, วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2537.

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร, “การสื่อสารกับสังคม”, คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน, มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

สุวรรณี โพธิศรี, “การกำรับสื่อ ความรู้ ทักษะคติ และพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ของผู้ปก
ครองนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 เขตกรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

เสรี วงมณฑา, “บทบาทของการสื่อสารในกระบวนการสังคมนการณ์, หลักและทฤษฎีการสื่อสาร
หน่วยที่ 12, กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2529.

อนันต์ ศรีโสภ, “การวัดและประเมินผลการศึกษา”, กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

อรนุช งามขาว, “การกำรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคติ และการปฏิบัติตามกฎจราจรของประชาชน
คนเดินเท้าในเขตกรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

อินเทอร์เน็ต,(ออนไลน์), เข้าได้จาก : <http://prateadthai.com//ceo2003> (วันที่ค้นข้อมูล : 12
พฤศจิกายน 2546)

อินเทอร์เน็ต,(ออนไลน์), เข้าได้จาก : <http://www.Khonthai/others/CEO.htm>(วันที่ค้นข้อมูล :
12 พฤศจิกายน 2546)

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

- เรื่อง “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติของข้าราชการในอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีต่อผู้ว่าราชการการแบบบูรณาการ (CEO)”
- วัตถุประสงค์ แบบสอบถามชุดนี้ได้จัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาวิจัย ประกอบการทำวิจัยในระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชานิติศาสตร์ เอกประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยบูรพา จึงใคร่ขอความกรุณาจากข้าราชการทุกท่านในการตอบคำถามในครั้งนี้ ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา และการทำวิจัย นอกจากนี้ ผลของการทำวิจัยดังกล่าวจะนำมาใช้ในการปรับปรุง และพัฒนาการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดใส่เครื่องหมาย ลงใน และกรอกข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. หน่วยงานของท่านสังกัดกระทรวง.....
2. เพศ ชาย หญิง
3. อายุปี
4. ระดับการศึกษา
 ต่ำกว่าอนุปริญญา อนุปริญญา หรือเทียบเท่า ปริญญาตรี
 ปริญญาโท ปริญญาเอก
5. ท่านมีอายุราชการ
 ต่ำกว่า 5 ปี 6-10 ปี 11-20 ปี
 21-30 ปี 31 ปีขึ้นไป
6. ระดับชั้นข้าราชการ.....

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ท่านคิดว่าถูกต้อง

ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ(CEO)จากสื่อเหล่านี้บ่อยเพียงใด

สื่อประชาสัมพันธ์ที่เผยแพร่	ระดับการเปิดรับสื่อ/สัปดาห์				
	มากกว่า 5 ครั้ง	4-5 ครั้ง	3-4 ครั้ง	1-2 ครั้ง	ไม่เคยเลย
สื่อมวลชน					
1. ทางโทรทัศน์					
2. ทางวิทยุ					
3. ทางหนังสือพิมพ์					
สื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจ					
1. หนังสือเวียน					
2. วารสารข่าว					
3. รายงานประจำปี					
4. การจัดอบรมสัมมนา					
5. อินเทอร์เน็ต					
สื่อบุคคล					
1. เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง					
2. เพื่อนร่วมงาน					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามวัดความรู้ เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ท่านคิดว่าถูกต้อง

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1. ผู้ว่า CEO เป็นแนวคิดของนายกรัฐมนตรี คิดจากภาคเอกชน/ผู้บริหารสูงสุด		
2. ผู้ว่า CEO ทำงานโดยมีเป้าหมายชัดเจน สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของชาติ และสภาพปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่		
3. CEO มาจากคำภาษาอังกฤษว่า Chief Executive Officer		
4. CEO หัวหน้าเจ้าหน้าที่ในการบริหารหรือผู้นำสูงสุดในการบริหารกิจการต่าง ๆ		
5. ผู้ว่า CEO หมายถึง ผู้ว่าราชการจังหวัดที่มีการบริหารงานพัฒนาจังหวัดแบบบูรณาการ โดยจะมีการบูรณาการงานทุกกระทรวง ทบวง กรม ให้ผสมกลมกลืนไปด้วยกันงานทุกอย่าง ต้องเสร็จภายในจังหวัด ไม่ต้องขึ้นไปสู่ส่วนกลาง (กรุงเทพฯ)		
6. ผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งจะต้องเป็นผู้นำการบริหารการเปลี่ยนแปลง (Change Management) เพราะจะมีการเปลี่ยนแปลงการบริหารแบบคิดใหม่ทำใหม่ (Innovation) ผู้ว่าจะต้องเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงความคิดนี้จึงจะสำเร็จได้ คือ ผู้ว่า CEO		
7. ความเป็นผู้นำ (Leader) เป็นคุณสมบัติและคุณลักษณะในการดำเนินงานของผู้ว่า CEO		
8. การบริหารงานแบบผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO) จะเริ่มปฏิบัติงานในวันที่ 1 มกราคม 2546		
9. จังหวัดจะเชิงตราเป็น 1 ใน 5 จังหวัดนำร่องที่คณะรัฐมนตรีประกาศให้ผู้ว่าราชการจังหวัดบริหารงานแบบบูรณาการ (CEO)		
10. ผู้ว่า CEO ไม่มีสิทธิพิจารณาบทลงโทษในการกระทำความผิดของข้าราชการ		
11. การเลื่อนระดับขั้นของข้าราชการไม่ต้องอยู่ในดุลพินิจของผู้ว่า CEO		
12. ผู้ว่า CEO เปรียบเสมือนนายกเล็ก ๆ ของจังหวัด		

ตอนที่ 3 แบบสอบถามวัดทัศนคติ เกี่ยวกับผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ (CEO)

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ท่านคิดว่าถูกต้อง

5 = เห็นด้วยมากที่สุด 4 = เห็นด้วยมาก 3 = ไม่แน่ใจ 2 = เห็นด้วยน้อย 1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับข้อความต่อไปนี้	ระดับความเห็นด้วย				
	5	4	3	2	1
1. เรามีความมั่นใจในประสิทธิภาพการทำงานของผู้ว่า CEO					
2. ผู้ว่า CEO จะทำงานเพื่อผลประโยชน์ประชาชน เป็นสำคัญ					
3. ผู้ว่า CEO ทำงานด้วยความโปร่งใส มีการตรวจสอบชัดเจน					
4. บทบาทหน้าที่ของผู้ว่า CEO ทำให้เข้าถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับประชาชน ได้อย่างถูกต้อง					
5. นโยบายการปรับเปลี่ยนผู้ว่า CEO ทำให้ระบบราชการสะดวกสบายมากขึ้น					
6. ผู้ว่า CEO มีอำนาจในการบริหารงานมากเกินไป					
7. ผู้ว่าราชการแบบเดิมมีประสิทธิภาพ ในการทำงานมากกว่าผู้ว่า CEO					
8. ระบบราชการของไทย ในปัจจุบันต้องขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้ว่า CEO					
9. ผู้ว่า CEO มีการกระจายอำนาจเพื่อพัฒนาท้องถิ่น					
10. การบริหารงานของผู้ว่า CEO เป็นที่พอใจของข้าราชการ					

*** ขอขอบคุณทุกท่านที่กรอกแบบสอบถามในครั้งนี้***

จำนวนประชากร

กระทรวง	หน่วยงานราชการ	จำนวน
กระทรวงมหาดไทย	ศาลากลางจังหวัด	9
	สำนักงานจังหวัด	14
	ที่ทำการปกครองจังหวัด	13
	สนง.การปกครองท้องถิ่นจังหวัด	5
	สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัด	3
	สนง.ที่ดินจังหวัด	11
	สนง.โยธาธิการและผังเมืองจังหวัด	1
	ที่ว่าการ อ.เมืองฯ	16
	สนง.ประชาสัมพันธ์จังหวัด	4
	ตำรวจภูธรจังหวัด	5
	สภ.อ.เมืองฉะเชิงเทรา	14
	เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา	34
	รวม	125
	กระทรวงกลาโหม	สนง.พัฒนาภาค 1 กองบัญชาการทหารสูงสุด
	กองพลทหารราบที่ 11	49
	ศูนย์ส่งเสริมขยายพันธุ์สัตว์ฯ	7
	ที่ทำการสัตติจังหวัด	2
	รวม	95
	กระทรวงการคลัง	สนง.คลังจังหวัด
	สนง.สรรพสามิตพื้นที่ฉะเชิงเทรา	3
	สนง.ธนารักษ์พื้นที่ฉะเชิงเทรา	7
	สนง.สรรพากรพื้นที่ฉะเชิงเทรา	3
	สนง.คลังเขต 2	6
	รวม	25
	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	ศูนย์การท่องเที่ยวกีฬานันทนาการ
	สนง.การกีฬาแห่งประเทศไทยจังหวัด ฉช.	14
	รวม	23
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	สนง.พัฒนาสังคมและสวัสดิการ จว.	13
	รวม	13
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	สนง.เกษตรและสหกรณ์ จังหวัด	18

กระทรวง	หน่วยงานราชการ	จำนวน
	สนง.เกษตรจังหวัด	2
	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด	2
	สนง.ป่าไม้จังหวัด	6
	สนง.สหกรณ์จังหวัด	5
	สนง.ประมงจังหวัด	8
	โครงการชลประทานฉะเชิงเทรา	10
	โครงการฯและบำรุงรักษาพระองค์ไชยานุชิต	11
	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์ ฉะเชิงเทรา	7
	สำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ 2	4
	ศูนย์เพาะชำกล้าไม้ที่ 10	2
	รวม	77
กระทรวงคมนาคม	สนง.ขนส่งจังหวัด	10
	แขวงการทางฉะเชิงเทรา	17
	สนง.การขนส่งทางน้ำที่ 6	4
	รวม	31
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	สนง.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฉช.	10
	รวม	10
กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	สนง.สติดิจจังหวัด	16
	รวม	16
กระทรวงพาณิชย์	สนง.พาณิชย์จังหวัด	3
	สนง.พัฒนาธุรกิจการค้า จังหวัด	5
	สนง.ประกันภัยจังหวัด	7
	สนง.การค้าภายในจังหวัด	11
	รวม	26
กระทรวงแรงงาน	สนง.แรงงานจังหวัด	7
	สนง.จัดหางานจังหวัด	9
	สนง.สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด	3
	สนง.ประกันสังคมจังหวัด	4
	รวม	23

กระทรวง	หน่วยงานราชการ	จำนวน
กระทรวงวัฒนธรรม	สนง.วัฒนธรรมจังหวัด	13
	รวม	13
กระทรวงศึกษาธิการ	สนง.ศึกษาธิการจังหวัด	15
	สนง.การประถมศึกษาจังหวัด	19
	สนง.สามัญศึกษาจังหวัด	21
	ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด	6
	สถาบันระดับอุดมศึกษา รวม 1 สถาบัน	211
	สถาบันในระดับมัธยมศึกษา แบ่งได้	
	กรมอาชีวศึกษา รวม 3 สถาบัน	183
	กรมสามัญศึกษา รวม 5 สถาบัน	409
	สถาบันในระดับประถมศึกษา รวม 17 สถาบัน	231
	รวม	1,095
	กระทรวงสาธารณสุข	สนง.สาธารณสุขจังหวัด
โรงพยาบาลเมืองฉะเชิงเทรา		68
รวม		81
กระทรวงอุตสาหกรรม	สนง.อุตสาหกรรมจังหวัด	4
	สนง.ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์	1
	สนง.การค้าจังหวัด	1
	สนง.คณะกรรมการการค้าประจำจังหวัด	4
จำนวนข้าราชการทั้งหมด	รวม	1,728